

OP Gruppens bokslutskommuniké
1.1–31.12.2023

OP Gruppens bokslutskommuniké 1.1–31.12.2023:

Rörelsevinsten uppgick till 2 050 miljoner euro – Rekordmycket förmåner för ägarkunderna

Rörelsevinst 1–12/2023	Räntenetto 1–12/2023	Intäkter totalt 1–12/2023	Kostnader totalt 1–12/2023	CET1- kapitaltäckning 31.12.2023
2 050 mn €	+77 %	+41 %	+12 %	19,2 %

- Rörelsevinsten uppgick till 2 050 miljoner euro (1 120).
- Intäkterna från kundrörelsen, dvs. räntenettet, resultatet från försäkringstjänster och provisionsnettot ökade totalt med 45 % till 3 860 miljoner euro (2 666). Räntenettet ökade med 77 % till 2 871 miljoner euro (1 618). Resultatet från försäkringstjänster minskade med 23,2 % till 81 miljoner euro (106) och provisionsnettot med 3,7 % till 908 miljoner euro (942).
- Nedskrivningarna av fordringar i resultaträkningen uppgick till 269 miljoner euro (115) och 0,26 % (0,11) av kredit- och garantistocken.
- Intäkterna från placeringsverksamheten ökade med 59 % till 389 miljoner euro (245).
- De totala kostnaderna ökade med 12 % till 2 201 miljoner euro (1 961). Kostnads-intäktsrelationen förbättrades till 46 % (58).
- Utlåningen minskade med 1 % till 98,9 miljarder euro (100,2) och inlåningen minskade med 5 % till 74,5 miljarder euro (78,0).
- CET1-kapitaltäckningen var 19,2 % (17,4), vilket överstiger miniminivån enligt regleringen med 6,9 procentenheter. Under det första kvartalet övergick OP Gruppen till schablonmetoden för kreditrisken.
- Segmentet Hushållsbanks rörelsevinst ökade till 1 223 miljoner euro (502). Räntenettet ökade med 89 % till 2 258 miljoner euro (1 194). Nedskrivningarna av fordringar ökade med 77 miljoner euro till 173 miljoner euro (96). Provisionsnettot minskade med 11 % till 686 miljoner euro (773). Kostnads-intäktsrelationen förbättrades till 46 % (62). Utlåningen minskade med 2 % och inlåningen med 6 %.
- Segmentet Företagsbanks rörelsevinst minskade till 408 miljoner euro (416). Räntenettet ökade med 29 % till 591 miljoner euro (457). Nedskrivningarna av fordringar ökade med 78 miljoner euro till 96 miljoner euro (18). Provisionsnettot ökade med 32 % till 219 miljoner euro (166). Kostnads-intäktsrelationen förbättrades till 40 % (41). Utlåningen ökade med 1 % och inlåningen minskade med 2 %.
- Segmentet Försäkrings rörelsevinst ökade till 414 miljoner euro (293). Resultatet från försäkringstjänster minskade med 25 miljoner euro till 81 miljoner euro (106). Intäkterna från placeringsverksamheten ökade med 193 miljoner euro till 347 miljoner euro (154). Skadeförsäkringens totalkostnadsprocent var 94 (90).
- Gruppfunktionernas rörelseförlust var -26 miljoner euro (-91).
- OP Gruppen höjde sina ägarkunders OP-bonus för 2023 med 30 procent. Värdet av den nya bonus som samlats var totalt 275 miljoner euro (215). Därtill får ägarkunderna de dagliga banktjänsterna utan månadsavgifter från oktober 2023 till slutet av 2024. Värdet av denna förmån var 22 miljoner euro för 2023.
- OP Gruppen har tillämpat standarden IFRS 17 Försäkringsavtal sedan 1.1.2023. Samtidigt upphörde tillämpningen av det tillfälliga undantaget. Resultaträkningens och balansräkningens siffror för 2022 har justerats retroaktivt. I Not 1. Redovisningsprinciper i bokslutskommunikén finns en närmare beskrivning av ibruktageandet av standarden IFRS 17 samt av de ändringar som gjorts i resultaträknings- och balansräkningsschemana.

- Rörelsevinsten 2024 uppskattas vara på en god nivå men bli mindre än rörelsevinsten 2023. Närmare information om utsikterna finns under "Utsikter för 2024".

OP Gruppens nyckeltal

	1–12/2023	1–12/2022	Förändr. %
Rörelsevinst, mn €	2 050	1 120	83,0
Hushållsbank	1 223	502	143,5
Företagsbank	408	416	-2,1
Försäkring	414	293	41,4
Gruppfunktioner	-26	-91	-
Ny OP-bonus som ägarkunderna samlat, mn €	-275	-215	28,0
Intäkter totalt	4 775	3 394	40,7
Kostnader totalt	-2 201	-1 961	12,2
Kostnads-intäktsrelation, %	46,1	57,8	-11,7*
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	10,6	6,3	4,3*
Räntabilitet på eget kapital utan OP-bonus, %	12,0	7,5	4,5*
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,98	0,51	0,46*
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	1,11	0,61	0,50*
	31.12.2023	31.12.2022	Förändr. %
CET1-kapitaltäckning, %	19,2	17,4	1,8*
Utlåning, md €**	98,9	100,2	-1,4
Inlåning, md €**	74,5	78,0	-4,6
Nödlidande fordringar av exponeringarna, %**	2,94	2,31	0,6*
Nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken, %	0,26	0,11	0,15*
Ägarkunder (1 000)	2 094	2 066	1,4

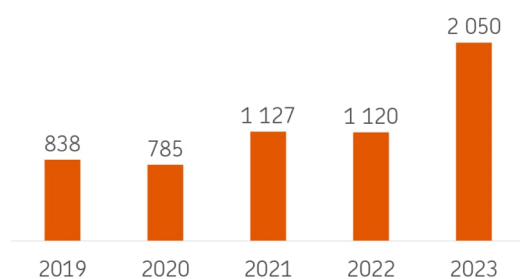
OP Gruppen har tillämpat standarden IFRS 17 Försäkringsavtal sedan 1.1.2023. Resultaträkningens och balansräkningens siffror för 2022 har justerats retroaktivt. Siffrorna för tidigare år, 2019, 2020 och 2021, har inte justerats. I Not 1. Redovisningsprinciper i bokslutskommunikén finns en närmare beskrivning av ibruktagandet av standarden IFRS 17 samt av de ändringar som gjorts i resultaträknings- och balansräkningsschemana.

Som jämförelsetal för resultatet har använts talen för motsvarande perioder 2022. För balansräkningstal och andra tal av tvärsnittstyp har som jämförelsetal använts talet vid slutet av 2022 om inte annat nämns.

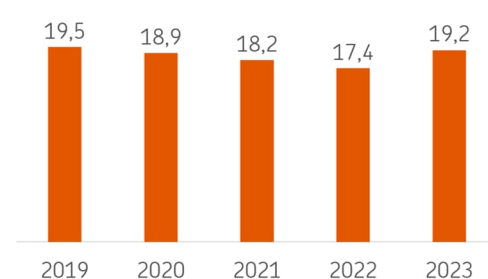
* Förändring i relationstalet

** Från början av 2023 inkluderar utlåningen och inlåningen inte förändringar i verkligt värde på krediter och insättningar som omfattas av sättningsredovisning. Jämförelseperiodens uppgifter har justerats så att de motsvarar det nuvarande redovisningssättet.

Rörelsevinst, mn €

Kärnprimärkapitaltäckning (CET1), %

Chefdirektörens kommentarer

Finlands ekonomi gick in i en recession, inflationen avtog och räntorna hölls på en högre nivå än tidigare

Under 2023 rådde en exceptionell osäkerhet och obalans i Finlands ekonomi. Mot slutet av året gick ekonomin in i en måttlig recession, arbetslösheten ökade något och inflationen visserligen avtog, men var fortfarande klart högre än under de föregående åren. Till följd av Europeiska centralbankens fortsatt strama penningpolitiska styrning var marknadsräntorna kvar på en klart högre nivå än vanligt trots nedgången under slutet av året.

På bostadsmarknaden låg såväl volymen av bostadsaffärer som efterfrågan på bolån på en klart lägre nivå än ett år tidigare. Bostadspriserna fortsatte också att sjunka.

Nedgången i marknadsräntorna under slutet av året satte fart på aktiemarknaden, och aktiekurserna steg på många börser. På Helsingforsbörsen däremot sjönk aktieindexen.

Den svagare ekonomiska konjunkturen återspeglades särskilt i byggbranschen och relaterade branscher. Riskerna i hela fastighetssektorn ökade också klart. Antalet konkurser ökade klart jämfört med de föregående åren.

De geopolitiska riskerna var fortsatt höga under hela året och ökade under slutet av året särskilt på grund av det spändare läget i Mellanöstern.

OP Gruppen hade ett mycket lyckat år – det starka resultatet möjliggör ännu bättre förmåner för ägarkunderna

Trots utmaningarna i omvärlden utvecklades OP Gruppens affärsverksamhet mycket positivt 2023. Rörelsevinsten för hela året ökade från föregående år med 83 procent och var 2 050 miljoner euro.

Tack vare vår starka resultatutveckling erbjuder vi våra närmare 2,1 miljoner ägarkunder ännu bättre förmåner under 2024. På det sättet kan vi bidra till att underlätta hushållens situation under de här ekonomiskt utmanande tiderna. Vi kommer att betala den OP-bonus som samlas för 2024 med en förhöjning på 40 procent, och under 2024 tar vi inte alls ut några månadsavgifter för dagliga tjänster av våra ägarkunder. Det sammanlagda totalvärdet av den förhöjda OP-bonusen och förmånen för de dagliga tjänsterna uppgår till uppskattningsvis 400 miljoner euro. Det är alltså frågan om en betydande förmån för ägarkunderna. OP Gruppen ägs av sina kunder, och gruppens ekonomiska framgång kommer även framöver att ta sig uttryck i olika ekonomiska och andra förmåner för ägarkunderna.

En stark kapitaltäckning och en utmärkt likviditet skapar trygghet i en osäker omvärld

OP Gruppens CET1-kapitaltäckning stärktes ytterligare och var 19,2 procent, vilket överstiger miniminivån enligt regleringen med 6,9 procentenheter. OP Gruppen är en av de mest solida stora bankerna i Europa.

Även likviditeten var fortsatt utmärkt. En stark kapitaltäckning, en utmärkt likviditet och kundernas samt andra intressentgruppers breda förtroende är viktiga faktorer såväl för en bank som för ett försäkringsbolag. Hos OP Gruppen är alla de här faktorerna i utmärkt skick.

Intäkterna från OP Gruppens kundrörelse fortsatte att öka rejält tack vare en kraftig ökning särskilt i räntenettet. Kostnaderna för såväl inlåningen som marknadsupplåningen ökade klart. Intäkterna från placeringsverksamheten utvecklades positivt i en svår placeringsmiljö. Provisionsnettot däremot var en aning lägre än året innan. Resultatet från försäkringstjänsterna var klart lägre än året innan. Det berodde i synnerhet på en ökning i hälsoförsäkringens skadekostnad och driftskostnader inklusive skaderegleringskostnader. Totalt ökade intäkterna med 41 procent jämfört med året innan.

OP Gruppens kostnader ökade från året innan med 12 procent. Kostnaderna ökade särskilt som en följd av högre personalkostnader och en ökning i satsningarna på ICT-utveckling. OP Gruppens kostnads-/intäktsrelation förbättrades avsevärt från året innan och låg på en mycket god nivå, 46 procent.

Alla tre rörelsesegment uppvisade ett starkt resultat. Tack vare den goda utvecklingen av räntenettet ökade resultatet särskilt kraftigt i Hushållsbanksrörelsen, där rörelsevinsten ökade med 143 procent till 1 223 miljoner euro. Även segmentet Försäkrings resultat förbättrades klart från året innan särskilt tack vare goda placeringsintäkter. Resultatet för segmentet Företagsbank var ett par procent lägre än året innan.

Både inlåningen och utlåningen minskade – kundernas lånebetalningsförmåga var fortsatt god

Inlåningen minskade under året med närmare fem procent. Inlåningen minskade huvudsakligen till följd av att inlåningen från företag och organisationer var klart mindre. Däremot minskade inlåningen från hushåll med mindre än en procent, och OP Gruppens marknadsandel av inlåningen från hushåll ökade.

OP Gruppens utlåning minskade under året med cirka en procent. Efterfrågan på både nya bolån och nya företagskrediter låg på en klart lägre nivå än året innan. Minskningen i utlåningen berodde på en klart lägre efterfrågan på nya bolån jämfört med året innan och en kraftig ökning i förtida återbetalning av bolån till följd av ränteuppgången.

OP:s bolånekunder har skött sina lån punktligt och föredömligt trots att räntorna gått upp. Ansökningarna om ändring av betalningsplanerna för lån var rentav färre än under de senaste åren. Inom företagskrediter ökade antalet problemkunder, särskilt när det gäller byggbranschen och fastighetssektorn i stort. Volymen av prognostiserade kreditförlustreserveringar och nödlidande fordringar ökade till följd av den allmänna försvagningen av ekonomin.

I augusti offentliggjorde vi utsläppsminskningmålen för vår kreditportfölj och för tre av våra kundbranscher: energiproduktion, lantbruk och boende. De här branschernas utsläpp utgör över 90 procent av utsläppen för OP Gruppens kreditportfölj. Med de branschspecifika utsläppsminskningmålen vill vi sporra våra kunder mot en klimatneutral ekonomi och på så sätt främja den gröna omställningen.

Vi vill göra finländarna förmögnare

Vi vill coacha våra kunder till bättre ekonomiska val och har på olika sätt satsat på att underlätta kundernas hantering av sin ekonomi samt på att möjliggöra och stötta sparande och placering på lång sikt. Kapitalförvaltningen är ett av prioriteringsområdena för vår tillväxt. Vårt mål under de kommande åren är en tydlig tillväxt inom den här affärsrörelsen.

Framtidsförberedelser var ett tydligt inslag i kundbeteendet. Efterfrågan på produkter för sparande och placering fortsatte att öka kraftigt. I och med ränteuppgången ökade antalet tillväxträntekonton klart särskilt under den senare hälften av året jämfört med året innan. Antalet fortlöpande sparavtal var rekordhøgt i december, 654 000. OP Gruppens placeringsfonder har redan över 1,2 miljoner andelsägare. Under året öppnades det också 74 000 nya aktiesparkonton och värdeandelskonton.

Efterfrågan på försäkringar fortsatte att öka

Våra kunder vill förbereda sig för eventuella framtida risker, vilket syntes som en ökning i efterfrågan på försäkringsprodukter. Pohjola Försäkrings premieinkomst ökade med strax under 6 procent och var 1,8 miljarder euro. Efterfrågan ökade mest inom hälsoförsäkringar. Även skadekostnaderna ökade klart, det vill säga med strax under 6 procent. Antalet ersättningsansökningar var 990 000, och 94 procent av alla anmälda skador ersattes.

Våra kunder tecknade 27 procent fler risklivförsäkringar än 2022.

Fortsatt ökning inom användningen av digitala tjänster

Användningen av digitala tjänster fortsatte tydligt att öka. Såväl våra privatkunder som våra företagskunder använder allt oftare digitala kanaler för sina bank- och försäkringsärenden. Antalet inloggningar enbart i OP-mobilen var i genomsnitt 52,8 miljoner per månad. OP-mobilen har redan över 1,6 miljoner aktiva användare.

Under 2023 fortsatte vi att göra ICT-investeringar särskilt för att förbättra kundupplevelsen samt för att säkerställa informationssäkerheten och tjänsternas funktion under alla förhållanden. Artificiell intelligens (AI) blir allt viktigare i vårt utvecklingsarbete inom ICT, och framöver kommer vi att tillhandahålla våra kunder ännu bättre tjänster. Som en del av ICT-utvecklingen gör vi betydande satsningar på informationssäkerhet och dataskydd genom såväl omfattande personalutbildning som högklassiga tekniklösningar. En ansvarsfull användning av data ingår i kärnan av vår verksamhet.

Tillsammans genom alla tider – också genom den pågående recessionen

OP Gruppen är väl utrustad och redo för att stötta kunderna även under den pågående måttliga recessionen. Exempelvis vid kreditbetalningsproblem uppmanar jag våra kunder att i så god tid som möjligt kontakta sin andelsbank. Då kan vi hitta den bästa lösningen på problemen.

Jag vill rikta mitt varma tack till alla våra kunder för visat förtroende för OP Gruppen under 2023. Vi vill vara värda ert förtroende också i fortsättningen. Ett varmt tack också till våra anställda och förvaltningspersoner för ert utmärkta arbete 2023.

Timo Ritakallio
chefdirektör

OP Gruppens bokslutskommuniké 1.1–31.12.2023

Redogörelsedel

OP Gruppens nyckeltal.....	2
Chefdirektörens kommentarer	3
Omvärlden.....	7
Resultat och omslutning.....	8
Januari–december	9
Oktober–december	10
Viktiga händelser under rapportperioden	11
OP Gruppens strategiska mål och prioriteringar	12
Hur gruppen främjar ägarkundernas och omvärldens framgång.....	13
Användningen av resultatet	13
Ägarkunder och kundförmåner	14
Flerkanalstjänster	15
Hållbarhet.....	16
Kapitaltäckning	17
Hantering av riskprofilen: utgångspunkter och omvärld.....	20
Segmentens resultat	29
Hushållsbank.....	29
Företagsbank	33
Försäkring.....	36
Gruppfunktioner	42
ICT-investeringar	43
Personal.....	43
OP Andelslags förvaltning	44
Utsikter för 2024	45
Formler för nyckeltalen.....	46
Kapitaltäckningstabeller	52

Tabelldel

Resultaträkning	54
Rapport över totalresultat	54
Balansräkning.....	55
Rapport över förändringar i eget kapital	56
Kassaflödesanalys	57
Noter	58

Omvärlden

Enligt preliminära uppgifter växte världsekonomin 2023 något långsammare än medeltalet på lång sikt. Under slutet av året var resultatet av konjunkturenkätorna svagare än under början av året. Euroområdets BNP växte långsamt och sjönk under den senare hälften av året. Inflationen inom euroområdet minskade i december till 2,9 procent från 9,2 procent vid slutet av föregående år.

Aktiekurserna steg under årets sista kvartal, sedan marknadsräntorna börjat sjunka, och var i de flesta länderna högre än vid början av året. I Finland var aktiepriserna lägre än vid slutet av 2022.

Europeiska centralbanken höjde sin styrränta flera gånger under januari–september. Efter höjningen med 0,25 procentenheter i september var inlåningsräntan 4,00 procent under återstoden av året. Under slutet av året vände 12 månaders Euribor nedåt och var vid slutet av december 3,51 procent, det vill säga endast något högre än ett år tidigare.

Finlands BNP minskade en aning 2023. Arbetslöshetsgraden steg i december till 7,6 procent från 6,9 procent vid slutet av 2022. Inflationen minskade i december till 3,6 procent från 9,1 procent i december 2022. Räntestegringen bromsade upp bostadshandeln, och bostadspriserna sjönk.

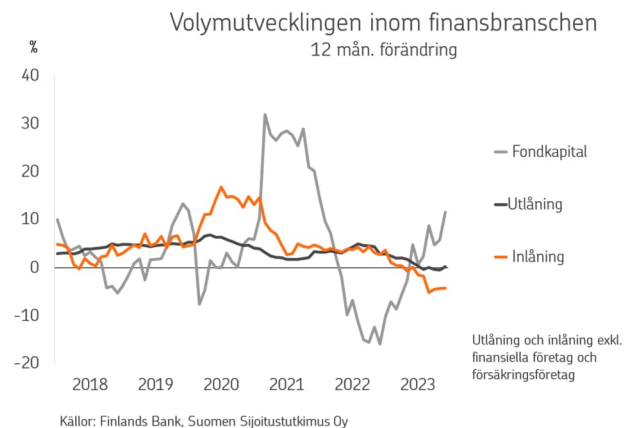
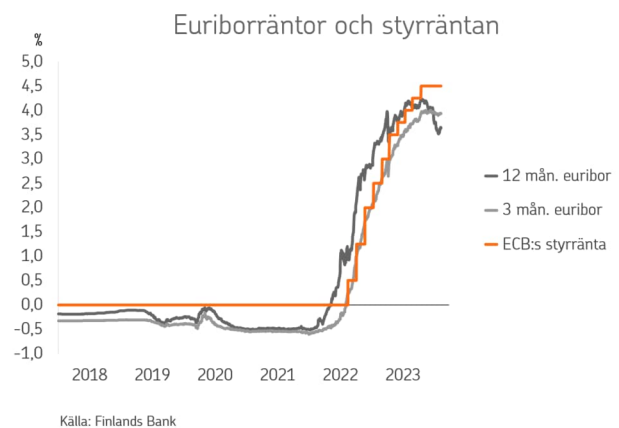
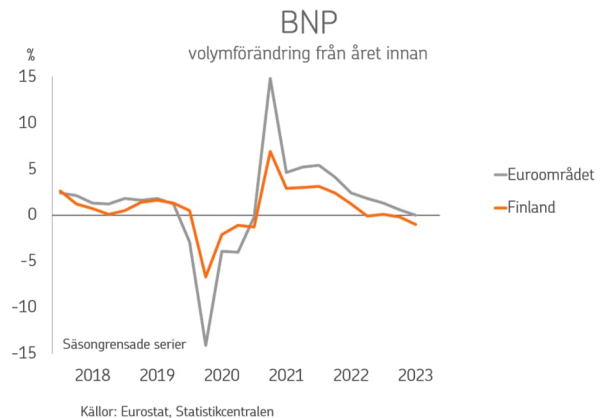
De ekonomiska utsikterna är fortfarande dämpade och osäkra under början av 2024. I och med den mindre inflationen väntas räntorna kunna sänkas, vilket skapar förutsättningar för en ekonomisk återhämtning under slutet av året.

I december var kreditstocken 0,4 procent större än ett år tidigare. Företagskrediterna minskade med 0,6 procent från ett år tidigare. Utlåningen till hushåll minskade med 1,3 procent från slutet av 2022 framför allt till följd av den svaga efterfrågan på bolån. Den årliga tillväxten i konsumentkrediter var i december 2,5 procent (3,3).

Den totala inlåningen minskade med 1,5 procent från slutet av 2022. Inlåningen från företag minskade med 8,7 procent och inlåningen från hushåll på motsvarande sätt med 2,6 procent från ett år tidigare.

Kapitalet i de placeringsfonder som registrerats i Finland ökade på ett år i värde från 134 miljarder euro till 149 miljarder euro. Totalt placerades 3,2 miljarder euro nytt kapital i placeringsfonder som registrerats i Finland.

Efterfrågan på försäkringsskydd var fortsatt stabil. Inflationen som en längre tid varit hög ökade försäkringsersättningarna och återspeglades också i priset på försäkringarna. Den globala uppgången i aktiekurserna förbättrade försäkringsbolagens lönsamhet.

Resultat och omslutning

Resultatanalys, mn €	1–12/ 2023	1–12/ 2022	Förändr. %	10–12/ 2023	10–12/ 2022	Förändr. %
Rörelsevinst	2 050	1 120	83,0	480	354	35,7
Hushållsbank	1 223	502	143,5	304	166	83,0
Företagsbank	408	416	-2,1	87	197	-55,8
Försäkring	414	293	41,4	116	146	-20,4
Grppfunktioner	-26	-91	-	-24	-75	-
Räntenetto	2 871	1 618	77,4	792	496	59,6
Nedskrivningar av fordringar	-269	-115	134,0	-99	-45	120,8
Provisionsnetto	908	942	-3,7	223	234	-4,5
Resultat från försäkringstjänster	81	106	-23,2	23	28	-20,0
Premieintäkter	2 000	1 898	5,4	534	491	8,8
Kostnader för försäkringstjänster	-1 824	-1 898	-3,9	-455	-434	4,7
Återförsäkringsavtal	-95	106	-	-56	-28	102,9
Intäkter från placeringsverksamhet	389	245	58,9	96	106	-9,7
Övriga rörelseintäkter	40	67	-40,4	12	15	-19,7
Personalkostnader	-964	-856	12,7	-262	-239	9,6
Avskrivningar och nedskrivningar	-226	-214	5,7	-89	-55	62,6
Övriga rörelsekostnader	-1 011	-892	13,4	-287	-247	15,9
Överföringar till resultat från försäkringstjänster	485	416	16,6	137	111	23,6
OP-bonus till ägarkunder	-255	-198	28,6	-67	-51	30,9

OP Gruppen har tillämpat standarden IFRS 17 Försäkringsavtal sedan 1.1.2023. Resultaträkningens och balansräkningens siffror för 2022 har justerats retroaktivt. I Not 1. Redovisningsprinciper i bokslutskommunikén finns en närmare beskrivning av ibruktagandet av standarden IFRS 17 samt av de ändringar som gjorts i resultaträknings- och balansräkningsschemana.

Nyckeltal, mn €	31.12.2023	31.12.2022	Förändr. %
Utlåning*	98 871	100 234	-1,4
Bolån	41 856	42 304	-1,1
Krediter till företag	28 181	27 621	2,0
Krediter till bostadssammanslutningar**	10 656	10 822	-1,5
Övriga företags- och samfundskrediter	6 838	7 872	-13,1
Övriga konsumentkrediter	11 339	11 615	-2,4
Garantier	4 136	3 974	4,1
Övriga exponeringar	13 005	14 502	-10,3
Inlåning*	74 465	78 036	-4,6
Förvaltade medel (brutto)	102 844	98 226	4,7
Placeringsfonder	30 010	27 575	8,8
Institutionella kunder	35 878	35 713	0,5
Private Banking	24 378	23 326	4,5
Fondanknutna försäkringsbesparingar	12 579	11 612	8,3
Balansomslutning	160 391	175 691	-8,7
Investeringstillgångar	21 896	20 742	5,6
Försäkringsavtalsskulder	11 589	11 446	1,3
Skuldebrev emitterade till allmänheten	37 511	37 438	0,2
Eget kapital	16 262	14 668	10,9

* Från början av 2023 inkluderar utlåningen och inlåningen inte förändringar i verkligt värde på krediter och insättningar som omfattas av försäkringsredovisning. Jämförelseperiodens uppgifter har justerats så att de motsvarar det nuvarande redovisningssättet.

** Krediter till bostadssammanslutningar omfattar bostadsaktiebolag och bostadsinvesteringsbolag.

Januari–december

OP Gruppens rörelsevinst (resultat före skatt) uppgick till 2 050 miljoner euro (1 120). Rörelsevinsten ökade med 929 miljoner euro från jämförelseperioden. Intäkterna från kundrörelsen, dvs. räntenettot, provisionsnettot och resultatet från försäkringstjänster ökade totalt med 44,8 procent till 3 860 miljoner euro (2 666). Kostnads-intäktsrelationen förbättrades till 46,1 procent (57,8).

Räntenettot ökade med 77,4 procent till 2 871 miljoner euro. Uppgången i marknadsräntorna, som började våren 2022, ökade räntenettot. Räntenettot i segmentet Hushållsbank ökade med 1 064 miljoner euro och i segmentet Företagsbank med 134 miljoner euro. OP Gruppens utlåning minskade med 1,4 procent till 98,9 miljarder euro och inlåningen minskade med 4,6 procent till 74,5 miljarder euro. Under rapportperioden tog kunderna ut nya krediter för 22,0 miljarder euro (24,5).

Resultatförsvagande nedskrivningar av fordringar för krediter och fordringar bokfördes för sammanlagt 267 miljoner euro (154). De förväntade kreditförlusterna inom bygg- och fastighetsbranschen ökade. Slutgiltiga kreditförluster bokfördes för 77 miljoner euro (118). Förlustreserven var vid slutet av rapportperioden 929 miljoner euro (736), varav 109 miljoner euro (66) var extra avsättningar enligt ledningens bedömning. De nödlidande fordringarna uppgick till 2,9 procent (2,3) av exponeringarna. Nedskrivningarna av fordringar av krediter och övriga fordringar var 0,26 procent (0,11) av kredit- och garantistocken.

Provisionsnettot minskade med 3,7 procent till 908 miljoner euro. Ägarkunderna fick de dagliga banktjänsterna utan månadsavgifter från oktober 2023. Provisionsnettot från betalningarna minskade med 12 miljoner euro till 291 miljoner euro, provisionsnettot från förmedlingen av bostäder med 8 miljoner euro till 63 miljoner euro och försäljningsprovisionerna för försäkringsavtal med 9 miljoner euro till 33 miljoner euro. Däremot ökade provisionsnettot från kreditgivningen med 9 miljoner euro till 159 miljoner euro och från kapitalförvaltningen med 7 miljoner euro till 43 miljoner euro.

OP Gruppen har tillämpat standarden IFRS 17 Försäkringsavtal sedan 1.1.2023. Resultaträkningens och balansräkningens siffror för 2022 har justerats retroaktivt. Under rapportperioden minskade resultatet från försäkringstjänsterna med 23,2 procent till 81 miljoner euro i och med att nettoförsäkringsersättningarna och driftskostnaderna i försäkringsrörelsen inklusive skaderegleringskostnaderna ökat. Försäkringsersättningarna ökade till följd av att den allmänna kostnadsnivån steg och antalet skador inom hälsoförsäkringarna ökade. Storskadorna var däremot färre än under jämförelseperioden. I resultatet från försäkringstjänster ingår rörelsekostnader på 485 miljoner euro (416). Premieintäkterna från skadeförsäkringen ökade med 4,6 procent till 1 758 miljoner euro, nettoförsäkringsersättningarna efter återförsäkringens andel ökade med 5,6 procent till 1 076 miljoner euro och driftskostnaderna i försäkringsrörelsen inklusive skaderegleringskostnader ökade med 15,6 procent till 487 miljoner euro. Skadeförsäkringens totalkostnadsprocent försvagades till 93,8 (89,8).

Intäkterna från placeringsverksamheten, dvs. nettointäkterna från placeringsverksamheten, de finansiella nettokostnaderna för försäkringsavtal och intäkterna från finansiella tillgångar som innehas för handel, ökade med totalt 58,9 procent till 389 miljoner euro. Intäkterna från placeringsverksamheten ökade på grund av att aktiernas värde ökade.

I och med att standarden IFRS 17 Försäkringsavtal började tillämpas, upphörde tillämpningen av det tillfälliga undantaget. Försäkringens placeringsresultat resultatförs i sin helhet till verkligt värde. Finansiella antaganden, såsom effekterna av en förändring i räntenivån på försäkringsavtalsskuldens värde, resultatförs i finansiella nettointäkter. Nettointäkterna från placeringsverksamheten tillsammans med finansiella nettointäkter visar resultatet från försäkringsverksamhetens placeringsverksamhet. OP Gruppens försäkringsbolags totala intäkter

från placeringar till verkligt värde var 8,2 procent (-13,1). Ränteuppgången och nedgången i aktiekurserna bidrog under jämförelseperioden till negativa intäkter från placeringar till verkligt värde.

De totala nettointäkterna från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet, dvs. nettointäkterna från skuldebrev, aktier och derivat, uppgick till 1 706 miljoner euro (-2 822), och de totala nettointäkterna från skulder för placeringsavtal var -642 miljoner euro (812). De finansiella nettokostnaderna för försäkringsavtal var -722 miljoner euro (2 226). Nettointäkterna från förvaltningsfastigheter minskade med 39 miljoner euro till -22 miljoner euro till följd av att det verkliga värdet på fastigheter minskat.

Bankrörelsens nettointäkter från finansiella tillgångar som innehas för handel ökade med totalt 84 miljoner euro till 55 miljoner euro till följd av att ränteintäkterna från skuldebrev och derivat ökat.

De övriga rörelseintäkterna minskade till 40 miljoner euro (67). Försäljningen av Pohjola Sjukhus ökade under jämförelseperioden de övriga rörelseintäkterna med 32 miljoner euro.

De totala kostnaderna ökade med 12,2 procent till 2 201 miljoner euro. Personalkostnaderna ökade med 12,7 procent till 964 miljoner euro. Till ökningen bidrog en ökning i antalet anställda och i avsättningar för resultatlöner samt löneförhöjningar. Avskrivningarna och nedskrivningarna av materiella och immateriella tillgångar ökade med 5,7 procent till 226 miljoner euro. Nedskrivningar av främst datasystem och rörelsefastigheter bokfördes för totalt 60 miljoner euro (9). De övriga rörelsekostnaderna ökade med 13,4 procent till 1 011 miljoner euro. ICT-kostnaderna var 460 miljoner euro (382). Utvecklingen inverkar på kostnaderna med 294 miljoner euro (216). Myndighetsavgifterna minskade med 5 miljoner euro till 77 miljoner euro.

I resultaträkningen ökade OP-bonus till ägarkunderna med 28,6 procent till 255 miljoner euro på grund av den tilläggsbonus som betalades för 2023.

Inkomstskatten uppgick till 408 miljoner euro (213). Rapportperiodens effektiva skattesats var 19,9 procent (19,0). Under jämförelseperioden minskade den effektiva skattesatsen på grund av den skattefria realisationsvinsten på 32 miljoner euro från försäljningen av Pohjola Sjukhus. OP Gruppen betalar uppskattningsvis 396 miljoner euro (227) i samfundsskatt för 2023.

Totalresultatet efter skatt var 1 719 miljoner euro (525). Förändringarna i fonden för verkligt värde ökade totalresultatet med sammanlagt 70 miljoner euro (-478).

OP Gruppens eget kapital uppgick till 16,3 miljarder euro (14,7). I eget kapital ingick Avkastningsandelar för 3,3 miljarder euro (3,4), av dem bestod 0,4 miljarder euro (0,4) av uppsagda Avkastningsandelar.

OP Gruppens finansieringsposition och likviditet är starka. OP Gruppens LCR-relationstal var 199 procent (217) och NSFR-relationstalet var 130 procent (128) vid rapportperiodens slut. Under rapportperioden återbetalade OP Gruppen TLTRO III-finansieringen på 12,0 miljarder i sin helhet.

Oktober–december

Det fjärde kvartalets rörelsevinst var 480 miljoner euro medan den ett år tidigare var 354 miljoner euro. Intäkterna från kundrörelsen, dvs. räntenettot, provisionsnettot och resultatet från försäkringstjänster ökade totalt med 36,8 procent till 1 037 miljoner euro (758).

Räntenettot ökade med 59,6 procent till 792 miljoner euro. Uppgången i marknadsräntorna, som började våren 2022, ökade räntenettot. Under det fjärde kvartalet tog kunderna ut nya krediter för 6,0 miljarder euro (5,3).

Resultatförsvagande nedskrivningar av fordringar för krediter och fordringar bokfördes för sammanlagt 99 miljoner euro (45). De förväntade kreditförlusterna inom byggbranschen ökade. Slutgiltiga kreditförluster bokfördes för 35 miljoner euro (36).

Provisionsnettot minskade med 4,5 procent till 223 miljoner euro. Ägarkunderna fick de dagliga banktjänsterna utan månadsavgifter från oktober 2023.

Resultatet från försäkringstjänster minskade med 6 miljoner euro till 23 miljoner euro. I resultatet från försäkringstjänster ingår rörelsekostnader på 137 miljoner euro (111).

Intäkterna från placeringsverksamheten, dvs. nettointäkterna från placeringsverksamheten, de finansiella nettointäkterna från försäkringsavtal och intäkterna från finansiella tillgångar som innehas för handel, minskade med totalt 9,7 procent till 96 miljoner euro.

De totala nettointäkterna från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet, dvs. nettointäkterna från skuldebrev, aktier och derivat, uppgick till 1 115 miljoner euro (264), och de totala nettointäkterna från skulder för placeringsavtal var -410 miljoner euro (-186). De finansiella nettointäkterna från försäkringsavtal var -621 miljoner euro (7).

Bankrörelsens nettointäkter från finansiella tillgångar som innehas för handel minskade med totalt 3 miljoner euro till 31 miljoner euro.

De övriga rörelseintäkterna uppgick till 12 miljoner euro (15).

De totala kostnaderna ökade med 17,8 procent till 637 miljoner euro. Personalkostnaderna ökade med 9,6 procent till 262 miljoner euro. Till ökningen bidrog en ökning i antalet anställda och i avsättningar för resultatlöner samt allmänna löneförhöjningar. Avskrivningarna och nedskrivningarna av materiella och immateriella tillgångar ökade med 62,6 procent till 89 miljoner euro. Nedskrivningar av främst datasystem och rörelsefastigheter bokfördes för totalt 54 miljoner euro (7). De övriga rörelsekostnaderna ökade med 15,9 procent till 287 miljoner euro. ICT-kostnaderna var 141 miljoner euro (105).

I resultaträkningen ökade OP-bonus till ägarkunderna med 30,9 procent till 67 miljoner euro på grund av den tilläggsbonus som betalades för 2023.

Inkomstskatten uppgick till 95 miljoner euro (71). Rapportperiodens effektiva skattesats var 19,8 procent (20,2).

Totalresultatet efter skatt var 462 miljoner euro (182). Förändringarna i fonden för verkligt värde ökade totalresultatet med sammanlagt 73 miljoner euro (-66).

Viktiga händelser under rapportperioden

Tilläggsförmåner för ägarkunderna

OP Gruppen använder en del av sin förbättrade lönsamhet till att erbjuda ägarkunderna tilläggsförmåner. OP Gruppen höjde sina ägarkunders OP-bonus för 2024 med 40 procent. Det innebär en tilläggsbonus på uppskattningsvis 86 miljoner euro för ägarkunderna för 2024. För 2023 höjdes OP-bonus med 30 procent, vilket innebar en tilläggsbonus på 60 miljoner euro.

Ägarkunderna får de dagliga banktjänsterna utan månadsavgifter från oktober 2023 till slutet av 2024. Värdet av denna förmån var 22 miljoner euro för 2023, och för 2024 är förmånens värde uppskattningsvis 88 miljoner.

Sammanlagt uppgick dessa tilläggsförmåner för ägarkunderna till 82 miljoner euro för 2023, och för 2024 uppgår de till uppskattningsvis 174 miljoner euro.

Från början av november 2023 har ägarkunderna fått 0,25 procent ränta på sina insättningar på brukskonton. Förmånen gäller de ägarkunder som har både ägarkundskap och brukskonto i en och samma andelsbank.

Implementering av standarden IFRS 17 Försäkringsavtal

OP Gruppen har tillämpat standarden IFRS 17 Försäkringsavtal sedan 1.1.2023. Samtidigt upphörde tillämpningen av det tillfälliga undantaget. Resultaträkningens och balansräkningens siffror för 2022 har justerats retroaktivt. Vid den kalkylering enligt konglomeratlagen som gäller för finans- och försäkringskonglomerat används Solvens II-värderingar, varför kapitaltäckningen enligt konglomeratlagen inte påverkades av att standarden började tillämpas. I Not 1. Redovisningsprinciper i bokslutskommunikén finns en närmare beskrivning av ibruktagandet av standarden IFRS 17 samt av de ändringar som gjorts i resultaträknings- och balansräkningsschemana.

OP Gruppen övergick till schablonmetoden för kapitaltäckning

OP Gruppen övergick under det första kvartalet 2023 till schablonmetoden i sin kapitaltäckningsanalys och kapitaltäckningsrapportering. Övergången till schablonmetoden har inte haft någon inverkan på OP Gruppens kapitaltäckning och riskprofil. Europeiska centralbanken (ECB) meddelade 13.3.2023 sitt beslut om användningen av schablonmetoden i OP Gruppens kapitaltäckningsanalys.

Nya ledamöter i OP Andelslags direktion

OP Gruppen söker betydande tillväxt inom tjänsterna för sparande och placering. EM Hanna Porkka (53) har 26.9.2023 utnämnts till direktör för OP Gruppens kapitalförvaltning. Uppgiften är ny, och Hanna Porkka blir samtidigt ledamot av OP Andelslags direktion. Hon inleder sitt arbete senast den 1 april 2024. Utnämningen av Porkka är villkorlig tills tillsynsmyndigheterna har godkänt den.

JK, EM Rami Kinnala (54) har 24.10.2023 utnämnts till OP Gruppens direktör för juridiska ärenden. Som juridisk direktör leder han OP Gruppens juridiska ärenden och centralinstitutskoncernens funktion Juridik och compliance. Kinnala tillträdde 1.1.2024 och blev samtidigt ledamot i OP Andelslags direktion. Kinnalas företrädare Tiia Tuovinen lämnar OP Gruppen på egen begäran 1.7.2024. Hon arbetar som expertrådgivare från början av januari till slutet av juni.

OP Gruppen och Nordea grundar ett samföretag för att förbättra betalningstjänsterna i Finland

OP Gruppen och Nordea grundar ett samföretag för att lösa betalningsrelaterade utmaningar. Planen är att utveckla lösningar som är till nytta för både konsumenter och företag vid betalningar samt hantering av e-fakturor på basis av telefonnummer. Lösningen görs öppen även för andra marknadsaktörer. Målet är att företaget ska inleda sin verksamhet under 2024, och fram till dess kan kunderna fortsätta att använda Siirto-tjänsten som förut. För att arrangemanget ska kunna genomföras måste konkurrensmyndigheten först godkänna det.

OP Gruppens strategiska mål och prioriteringar

I OP Gruppens strategiprocess utformas, förnyas och genomförs strategin fortlöpande. Omvärlden och verksamhetsmodellen bedöms systematiskt för att det ska vara möjligt att vid behov göra nya strategiska val och genomföra dem.

OP Gruppens grunduppgift, värden, vision och strategiska prioriteringar utgör en helhet vars delar kompletterar varandra. OP Gruppens vision är att vara Finlands ledande och attraktivaste finansgrupp. De strategiska

prioriteringarna och den kontinuerliga uppföljningen av omvärlden styr all verksamhet och hjälper gruppen att nå den gemensamma visionen.

OP Andelslags förvaltningsråd fastställde 24.8.2023 OP Gruppens strategi och uppdaterade strategiska mål. Under de närmaste åren kommer OP Gruppens verksamhet att styras av fem strategiska prioriteringar:

- värde för kunderna
- lönsam tillväxt
- högklassig och effektiv verksamhet
- ansvarsfull affärsrörelse
- kompetent, entusiastisk och välmående personal.

Grunden för all verksamhet i OP Gruppen är en stark riskhanterings- och compliance-kultur.

OP Gruppens strategiska mål

	2023	2022	Mål 2027
Räntabilitet på eget kapital (ROE utan OP-bonus), %	12,0	7,5	9,0
CET1-kapitaltäckning, %	19,2	17,4	minst CET1-kapitalkrav +4 %-enh.*
Varumärkesrekommendation, bNPS (Net Promoter Score, privat- och företagskunder)**	Bank: 1 Försäkring: 3	Bank: 1 Försäkring: 3	Bank: 1 Försäkring: 1
Rating	AA-/Aa3	AA-/Aa3	minst på nivån AA-/Aa3

* OP Gruppens mål för CET1-kapitaltäckningen är minst CET1-kapitalkravet plus fyra procentenheter. Beräknat enligt kapitalkravet vid slutet av december 2023 var CET1-målet 16,3 procent.

** Placering i undersökningen om byte av bank och försäkringsbolag, Kantar Finland Oy och i den landsomfattande sme-undersökningen, Red Note Oy.

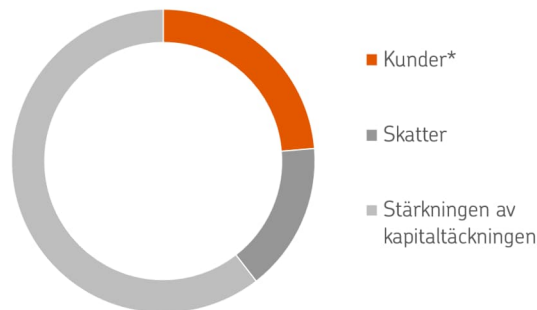
Hur gruppen främjar ägarkundernas och omvärldens framgång

OP Gruppens grunduppgift är att främja ägarkundernas och omvärldens bestående ekonomiska framgång, trygghet och välfärd. Verksamheten bygger på gruppens värden, grunduppgift, starka kapitaltäckning, kunniga riskhantering och respekt för kunderna.

Användningen av resultatet

OP Gruppens mål är att så effektivt som möjligt producera de tjänster som ägarkunderna behöver. Gruppen använder den gemensamma framgången för ägarkundernas bästa i form av koncentreringsförmåner och andra ekonomiska förmåner samt för att upprätthålla och utveckla serviceförmågan.

Uppskattning av hur OP Gruppens resultat för 2023 används då det fastställts efter räkenskapsperiodens slut:

*) Kunder = OP-bonus, rabatter och räntor på Avkastningsandelarna till ägarkunderna

OP Gruppen behöver en stark kapitaltäckning såväl för att framgångsrikt genomföra sin grunduppgift som för att uppfylla de ökande myndighetskraven. För att stärka kapitaltäckningen måste gruppen vara effektiv och ha resultatkapacitet också i fortsättningen. Förutom den andel som återbetalas till ägarkunderna används en betydande del av rörelseresultatet för att stärka OP Gruppens kapitaltäckning.

Den nytta som OP Gruppen producerar delas ut till andelsbankens ägarkunder i proportion till hur mycket respektive ägarkund anlitar gruppens tjänster. Förmånshelheten för ägarkunder består av OP-bonus som samlas på basis av ärenden samt av förmåner och rabatter på banktjänster, försäkringar samt tjänster för sparande och placering. Ägarkunderna kan också placera i sin andelsbank via Avkastningsandelarna. På Avkastningsandelarna betalas en årlig ränta som utgör bankernas vinstutdelning.

OP Gruppen vill använda sin goda lönsamhet för att utveckla kundservicen ytterligare samt för olika ansvarsfulla gärningar. Under 2023 satsade OP Gruppen särskilt på barns och ungas välmående. OP Gruppen stödde hobbyverksamhet för barn och unga samt gärningar som främjar ekonomikunskaperna och sysselsättningen bland ungdomar runt om i Finland genom donationer och sponsring på totalt närmare 4,5 miljoner euro.

Mätt enligt de skatter som OP Gruppen betalar för resultatet är den en av de största skattebetalarna i Finland. I egenskap av betydande skattebetalare främjar OP hela Finlands framgång. För 2022 betalade OP Gruppen 227 miljoner euro i samfundsskatt. OP Gruppen betalar uppskattningsvis 396 miljoner euro i samfundsskatt för 2023.

Ägarkunder och kundförmåner

Antalet ägarkunder i OP Gruppen uppgick vid slutet av rapportperioden till 2,1 miljoner (2,1). Antalet ägarkunder ökade med 28 000.

Andelsbankernas ägarkunder samlar OP-bonus för sina bank-, försäkrings- och kapitalförvaltningsärenden. OP Gruppen höjde den OP-bonus som samlades för 2023 med 30 procent och värdet av den nya bonus som samlats var totalt 275 miljoner euro (215).

Under rapportperioden användes OP-bonus för bank- och kapitalförvaltningstjänster för totalt 99 miljoner euro (101) och för försäkringspremier för skadeförsäkringsprodukter för 145 miljoner euro (114).

Ägarkundernas nytta av det rabatterade priset på paketet med dagliga hushållsbankstjänster uppgick till 98 miljoner euro (72). Sättet att beräkna rabatterna på paketet med hushållsbankstjänster ändrades vid början av 2023, och rabatterna för 2022 har justerats så att de är jämförbara. Ägarkunderna beviljades 63 miljoner euro

(60) i koncentreringsrabatter på skadeförsäkringar. Dessutom köpte, sålde och bytte ägarkunderna andelar i de flesta placeringsfonderna utan separata kostnader. Förmånens värde var 6 miljoner euro (8).

Förmåner för ägarkunderna

Mn €	2023	2022
Ny OP-bonus som samlats	275	215
Paket med dagliga hushållsbankstjänster	98	72
Koncentreringsrabatter på skadeförsäkringar	63	60
Förmåner för placeringsfonder	6	8
Totalt	442	355

Ovannämnda OP-bonus och kundförmåner uppgick totalt till 442 miljoner euro (355), dvs. 17,7 procent (24,1) av OP Gruppens rörelsevinst före beviljade förmåner.

Ägarkunderna får de dagliga banktjänsterna utan månadsavgifter från oktober 2023 till slutet av 2024. Värdet av denna förmån var 22 miljoner euro för 2023, och för 2024 är det uppskattningsvis 88 miljoner.

Andelsbankernas ägarkunders placeringar i andelsbankernas Avkastningsandelar och medlemsandelar uppgick till totalt 3,6 miljarder euro (3,6). För 2023 var avkastningsmålet för Avkastningsandelarna en ränta på 4,50 procent (4,45). Den ränta som ackumulerats på Avkastningsandelarna under rapportperioden uppskattas till sammanlagt 148 miljoner euro (144). För 2024 är avkastningsmålet för Avkastningsandelarna en ränta på 5,50 procent (4,50).

Flerkanalstjänster

OP Gruppens servicenät består av flera kanaler: nät-, mobil-, kontors- och telefontjänster. OP:s mobilkanaler (OP-mobilen, OP-företagsmobilen) hade i december över 1,6 miljoner aktiva användare (1,4). Personlig kundservice erbjuds på kontor och digitalt.

Mobil- och nättjänster, mn inloggningar

	1–12/2023	1–12/2022	Förändr. %
OP-mobilen, privatkunder	606,9	513,6	18,2
OP-mobilen, företagskunder*	27,1	-	-
OP-företagsmobilen	35,3	27,3	29,3
Pivo	38,6	43,4	-11,1
Op.fi	68,8	73,8	-6,8
	31.12.2023	31.12.2022	Förändr. %
Siirto-betalning, registrerade kunder (OP)	1 220 989	1 148 218	6,3

* OP-mobilens tjänster för företagskunder blev tillgängliga i november 2022.

I mars 2023 utvidgade OP sina mobilbetalningstjänster och lanserade tjänsten Apple Pay även för OP:s Mastercard-kort förutom för OP:s Visa-kort. Med tjänsten går det att betala inköp med telefon eller smartklocka i kontaktlösa betalterminaler, appar och nätbutiker. Tjänsten Google Pay, som fungerar med Android-telefon eller smartklocka, blev i december 2022 tillgänglig för kunder med Mastercard.

OP Gruppens täckande kontorsnät består av 289 kontor (297) runt om i Finland. Dessutom har Pohjola Försäkring ett omfattande nätverk av ombud och partner.

Hållbarhet

Hållbarhet är en integrerad del av OP Gruppens affärsrörelse och strategi, och en ansvarsfull affärsrörelse är en av OP Gruppens strategiska prioriteringar. OP Gruppens hållbarhetsprogram bygger på tre teman: Klimat och miljö, Människor och samhälle samt God förvaltningssed.

Hållbarhetsprogrammet baserar sig på OP Gruppens värden, megatrender i omvärlden samt en väsentlighetsanalys. Inom temat Klimat och miljö ställs mål för att tillhandahålla hållbara finansierings- och placeringsprodukter, minska utsläppen i kredit- och placeringsportföljerna samt främja biologisk mångfald. I fokus för temat Människor och samhälle står välfärden i lokalsamhällena samt stöd för hanteringen av den egna ekonomin och för ekonomiskunskaper. Temat God förvaltningssed omfattar integrering av hållbarheten i all affärsrörelse och risktagning samt målet att öka mångfalden i förvaltningen. Hållbarhetsprogrammet finns på adressen op.fi/op-gruppen/ansvarskansla.

OP Gruppen har förbundit sig att iaktta de tio principerna om mänskliga rättigheter, rättigheter i arbetslivet, miljöprinciper och antikorrupcion i enlighet med FN:s Global Compact-initiativ. OP har förbundit sig att iaktta FN:s principer för ansvarsfull placering och FN:s principer för hållbar försäkring. OP Gruppen har som grundande medlem undertecknat principerna för ansvarsfull bankverksamhet enligt FN:s miljöprogram Finance Initiative (UNEP FI).

OP Gruppen har förbundit sig till det internationella samarbetsprojektet Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) som syftar till att utarbeta och införa en enhetlig metod för att bedöma och rapportera utsläpp av växthusgaser som hänför sig till lån och placeringar.

OP Gruppen har ställt upp nya sektorspecifika utsläppsminskningmål för tre branscher i dess kreditportfölj: energi-, lantbruks- och bostadsfastighetssektorn. Dessa utgör över 90 procent av utsläppen för OP Gruppens kreditportfölj. Målet är att jämfört med utgångsnivån 2022 före 2030 minska 1) utsläppsintensiteten för energiproduktionen med 50 procent, 2) de absoluta utsläppen inom lantbruket med 30 procent och 3) utsläppsintensiteten för bolånen med 45 procent.

Viktiga händelser inom hållbarhet i oktober–december

OP Gruppen har flera hållbara företagsfinansieringsprodukter som utvecklats utifrån internationella principer, till exempel gröna lån, lån enligt hållbarhetskriterier och hållbar leverantörsfinansiering. Företagskunder som beviljas gröna lån åtar sig att använda de lånade medlen för bestämda ändamål. När lån enligt hållbarhetskriterier beviljas förbinder sig företagskunderna till specifika hållbarhetsmål som väljs ut tillsammans med OP Företagsbanken. Hållbarhetsmålen i lån enligt hållbarhetskriterier påverkar lånemarginalen. Syftet med hållbar leverantörsfinansiering är att uppmuntra till en mer hållbar verksamhet i leveranskedjan med hjälp av hållbarhetslänkad finansiering. I mars 2023 lanserade OP Gruppen en grön låneprodukt som riktar sig till smeföretagskunder. De gröna lån som beviljats smeföretagskunder uppgick vid slutet av december till 62 miljoner euro (0).

Vid utgången av december uppgick de totala exponeringarna mot gröna lån samt mot lån och limiter enligt hållbarhetskriterier till 6,6 miljarder euro (5,2). De hållbara fondernas andel av de totala fondkapitalen var 87,7 procent vid slutet av rapportperioden.

I november lanserades den nya temafonden OP-Hållbar Välbefinnande, som placerar i sociala teman. I fondens placeringsverksamhet beaktas principerna för hållbar utveckling med särskild tonvikt på sociala frågor. Fonden placerar i företag vars affärsverksamhet bidrar till hållbart välbefinnande bland människor och samhällen, eller som i rollen som arbetsgivare är föredömliga i sociala frågor.

I december publicerade OP Gruppen en färdplan för biologisk mångfald, vilken lägger fram de åtgärder som OP Gruppen vidtar för att främja den biologiska mångfalden. Målet är att öka det naturpositiva handavtrycket före år 2030. Med det naturpositiva avtrycket avses att OP Gruppens verksamhet ska ha fler positiva än negativa effekter på naturen.

I december publicerade OP Gruppen också sitt åtagande om mänskliga rättigheter och sin människorättspolicy. OP Gruppen respekterar alla erkända mänskliga rättigheter, och åtagandet om mänskliga rättigheter innehåller de krav och förväntningar som OP Gruppen ställt på sig själv och på aktörerna i sina värdekedjor. OP Gruppen har förbundit sig att vidta korrigerande åtgärder om den orsakar negativa konsekvenser för mänskliga rättigheter.

OP Gruppen deltog i slutet av 2023 i FN:s klimatmöte COP28 tillsammans med finländska företag från olika branscher. För första gången i historien hade Finland en paviljong på klimatmötet, och dess syfte var att lyfta fram finländska företags lösningar och Finland som ett ledande land inom grön teknik samt att främja klimatförhandlingarna med föregångarföretag.

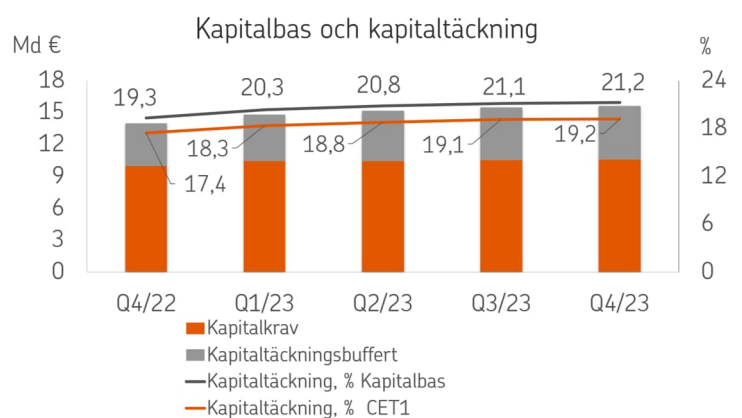
För att främja personalens mångfald är OP Gruppens mål att både andelen kvinnor och andelen män ska vara minst 40 procent i bestämda chefsuppdrag. Vid slutet av december var kvinnornas andel 31 procent (31).

OP Gruppen rapporterar årligen sin hållbarhet i enlighet med GRI-standarderna samt från och med rapporteringen för 2024 i enlighet med de europeiska standarderna för hållbarhetsrapportering (ESRS) under direktivet om företagets hållbarhetsrapportering (CSRD). Den icke-finansiella informationen och taxonomirapporteringen för 2023 publiceras i OP Gruppens verksamhetsberättelse för 2023.

Kapitaltäckning

Kapitaltäckning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

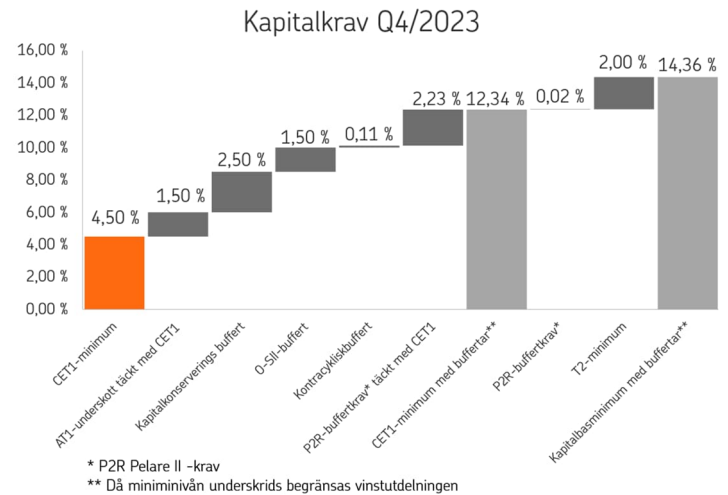
OP Gruppens kapitalbas uträknad enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (konglomeratlagen) överskred lagens minimibelopp med 5,2 miljarder euro (4,1). Kapitalkravet för Bankrörelsen var 14,4 procent (13,8) beräknat på de riskvägda posterna. OP Gruppens kapitalbas i förhållande till minimikapitalkravet var 144 procent (137). Till följd av bankrörelsens buffertkrav och försäkringsbolagens solvenskrav beskriver minimigränsen för kapitaltäckningen enligt konglomeratlagen, 100 procent, den nivå inom vilken konglomeratet kan verka utan myndighetsåligganden på grund av underskridning av buffertar.

Kapitaltäckning för kreditinstitut

OP Gruppens CET1-kapitaltäckning var 19,2 procent (17,4), vilket överstiger miniminivån enligt regleringen med 6,9 procentenheter. Rapportperiodens resultat höjde relationstalet.

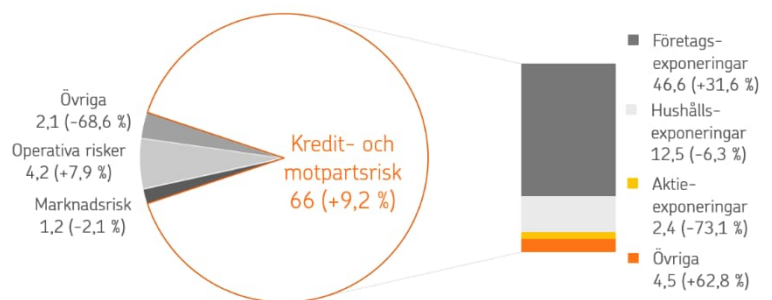
Kapitaltäckningen i OP Gruppens kreditinstitutsverksamhet är stark i förhållande till de lagstadgade och myndighetsbestämda kapitalkraven. Den lagstadgade minimigränsen är 8 procent för kapitalrelationen och 4,5 procent för CET1-kapitaltäckningen. Den andel av minimikraven för AT1 och T2 som ska täckas med CET1, 1,5 procent, höjer minimigränsen för CET1 till 6,0 procent. Kapitalkonserveringsbufferten på 2,5 procent enligt kreditinstitutslagen, O-SII-buffertkravet på 1,5 procent, det kontracykliska buffertkravet för exponeringar i utlandet och ECB:s P2R-krav höjer i praktiken den lägsta gränsen till 14,4 procent för den totala kapitalrelationen och till 12,3 procent för CET1-kapitaltäckningen, med beaktande av underskotten i primärkapitaltillskottet (AT1) och supplementärkapitalet (T2).

Kärnprimärkapitalet i OP Gruppens kreditinstitutsverksamhet var 14,1 miljarder euro (12,6). Kärnprimärkapitalet påverkades positivt av bankrörelsens resultat och av att förlustreserven enligt IRBA för förväntad förlust inte längre redovisas till följd av övergången till schablonmetoden för kreditrisken. Beloppet av Avkastningsandelarna i kärnprimärkapitalet var 3,1 miljarder euro (3,2).

Det totala riskvägda exponeringsbeloppet var 73,5 miljarder euro (72,3). Under det första kvartalet övergick OP Gruppen i kapitaltäckningsanalysen till schablonmetoden i stället för internmetoden som tillämpades tidigare. Övergången ökade det totala riskvägda exponeringsbeloppet, men ändringen påverkade inte kapitaltäckningen.

Totalt riskvägdt exponeringsbelopp 31.12.2023
73,5 md €
(förändring från årets början +2 %)

Finans- och försäkringskonglomeratets interna investeringar i försäkringsföretag behandlas i enlighet med Europeiska centralbankens tillstånd som riskvägda poster. I aktieexponeringarna ingår 2,3 miljarder euro i riskvägda poster för gruppens interna innehav i försäkringsföretag. I schablonmetoden är riskvikten för innehav i försäkringsföretag 100 procent.

Finansinspektionen fattar ett makrotillsynsbeslut kvartalsvis. Finansinspektionen beslöt i december 2023 att tills vidare inte ställa något kontracykliskt buffertkrav för bankerna. I makrotillsynsbeslutet i mars 2023 fastställde Finansinspektionen en systemriskbuffert på 1 procent för OP Gruppen från och med 1.4.2024.

Bruttosoliditetsgraden (Leverage Ratio) för OP Gruppens bankrörelse var 9,5 procent (7,6). Till ökningen i relationstalet bidrog i synnerhet återbetalningen av TLTRO III-finansieringen samt resultatet. Enligt regleringen är miniminivån 3 procent.

De kommande ändringarna i EU:s tillsynsförordning (CRR3), som implementerar den slutliga Basel III-regleringen i EU, uppskattas inte ha någon väsentlig inverkan på OP Gruppens kapitaltäckning. Ändringarna uppskattas träda i kraft 2025.

OP-sammanslutningens Pelare III-information 2023 publiceras vecka 11.

Försäkring

Försäkringsbolagens solvens är stark. I livförsäkringsrörelsen upphörde tillämpningen av övergångsbestämmelsen i solvensberäkningen 30.9.2023. Solvensprocenten försvagades för båda bolagen då kapitalkravet höjts. Den ökade aktierisken inom marknadsriskerna höjde kapitalkravet.

	Skadeförsäkring		Livförsäkring	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Kapitalbas, mn €	1 747	1 658	1 466	1 369
Kapitalkrav, mn €	851	670	660	589
Solvensprocent	205	247	222	232

ECB:s tillsyn

OP Gruppen omfattas av Europeiska centralbankens (ECB) tillsyn.

Europeiska centralbanken meddelade 13.3.2023 sitt beslut om användningen av schablonmetoden för kreditrisk i OP Gruppens kapitaltäckningsanalys. OP Gruppen övergick till schablonmetoden för kreditrisk 31.3.2023.

ECB har för OP Gruppen ställt ett buffertkrav som baserar sig på tillsynsmyndighetens bedömning (SREP). ECB:s buffertkrav (P2R) är 2,25 procent från och med 1.1.2022.

Skulder i enlighet med lagen om resolution

Enligt bestämmelserna om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag har resolutionsmyndigheten rätt att på ett sätt som påverkar placerarens ställning ingripa i villkoren för placeringsprodukter som banken emitterat. Resolutionsmyndighet för OP Gruppen är EU:s resolutionsnämnd (Single Resolution Board, SRB) i Bryssel. SRB har fastställt OP Gruppens resolutionsstrategi enligt vilken resolutionsåtgärderna skulle riktas till OP-sammanslutningen och till den nya OP Företagsbanken som bildas i en resolutionssituation.

I mars 2023 uppdaterade SRB MREL-kravet (Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities, MREL) för OP Gruppens kapitalbas och nedskrivningsbara skulder. Som en del av MREL-kravet har resolutionsmyndigheten uppdaterat subordinationskravet för OP Gruppen i enlighet med EU:s resolutionsförordning. På basis av subordinationskravet avgörs en hur stor del av MREL-kravet som ska uppfyllas med kapitalbasen eller med efterställda skulder. MREL-kravet är 22,30 procent av det totala riskvägda exponeringsbeloppet och 26,41 procent av det totala riskvägda exponeringsbeloppet buffertkravet medräknat och 7,40 procent av exponeringsbeloppet för bruttosoliditetsgraden. Det uppdaterade subordinationskravet som kompletterar MREL-kravet minskade och är 14,66 procent av det totala riskvägda exponeringsbeloppet och 18,77

procent av det totala riskvägda exponeringsbeloppet buffertkravet medräknat och 7,40 procent av exponeringsbeloppet för bruttosoliditetsgraden. Kraven trädde i kraft 15.3.2023.

Från början av 2024 är MREL-kravet 22,89 procent av det totala riskvägda exponeringsbeloppet och 27,0 procent av det totala riskvägda exponeringsbeloppet buffertkravet medräknat och 7,40 procent av exponeringsbeloppet för bruttosoliditetsgraden. I kraven ingår buffertkrav på 4,11 procent (CBR, Combined Buffer Requirement).

OP Gruppens buffert för MREL-kravet var 7,9 miljarder euro och för subordinationskravet 5,6 miljarder euro. De av OP Gruppen emitterade obligationslånen till senior non-preferred-villkor (SNP) uppgick till 3,8 miljarder euro. SNP-lånen täcker subordinationskravet.

OP Gruppen överskrider klart det nya MREL-kravet. OP Gruppens MREL-relationstal var 37,1 procent av det totala riskvägda exponeringsbeloppet och MREL-relationstalet enligt subordinationskravet för efterställda skulder 26,4 procent av det totala riskvägda exponeringsbeloppet.

Hantering av riskprofilen: utgångspunkter och omvärld

Utgångspunkten för OP Gruppens risktagning är att OP Gruppen åtar sig att bära de risker som uppkommer vid uppfyllandet av gruppens grunduppgift. OP Gruppen betonar en omsorgsfullt förberedd och moderat risktagning i all sin verksamhet. Risktagningen riktas och begränsas med hjälp av principer och limiter som beretts av den verkställande ledningen och godkänts av OP Andelslags styrelse.

OP Gruppens framgång baserar sig på förtroendekapitalet, på tillräckligt med kapital och tillräcklig likviditet samt på mångsidiga data om kunderna. Risktagningen baserar sig på en god förståelse av de förändringsfaktorer som påverkar kundernas preferenser, verksamhet och framtida framgång både i en omvärld som liknar nuläget och i situationer där omvärlden drabbas av en plötslig chock eller trendmässig förändring.

Omvärlden analyseras som en del av den fortlöpande riskbedömningen och strategiprocessen. Megatrenderna och framtidsbilderna bakom strategin återspeglar de förändringskrafter som påverkar OP Gruppens och dess kunders vardag, förhållanden och framtid. Sådana fenomen som formar omvärlden är för närvarande bland annat klimatet, förlusten av biologisk mångfald, vetenskapliga och tekniska innovationer, demografiska förändringar och geopolitiken. Faktorer i omvärlden granskas noga för att förstå vilka konsekvenser de har för kundernas framtida framgång. Genom rådgivning och affärsbeslut främjar OP Gruppen bestående ekonomisk framgång, trygghet och välfärd för ägarkunderna och omvärlden. Samtidigt hanteras OP Gruppens riskprofil på längre sikt. Kundrådgivningen, dimensioneringen av tjänster, livscykelhanteringen av avtal, beslutsfattandet, ledningen och rapporteringen ska bygga på korrekt och fullständig information.

OP Gruppens affärsrörelse täcker omfattande de olika delområdena inom finanssektorn och därför kan överraskande chocker som får sin början utanför den ekonomiska omvärlden ha många olika direkta och indirekta effekter på framgången hos OP Gruppens kunder samt på OP Gruppens lokaler, datatekniska infrastruktur och personal. Om de realiserar kan de påverka riskprofilen, kapitaliseringen, likviditeten och den dagliga verksamhetens kontinuitet på många sätt. Effekterna av sådana potentiella chocker bedöms med hjälp av scenarioarbete. OP Gruppen förbereder sig kontinuerligt på denna typ av händelser genom att upprätta och testa olika verksamhetsplaner för dem.

Operativa risker

Till följd av det förändrade säkerhetsläget i Europa skedde en betydande förändring i cybersäkerhetsmiljön 2022. Också i Finland har hotnivån mot cybersäkerheten varit förhöjd sedan början av 2022. OP Gruppen skyddar sin verksamhet och sina kunders och övriga intressentgruppers data genom att upprätthålla en stark digital

infrastruktur, kompetens inom informationssäkerhet och cyberberedskap. Den här uppgiften sträcker sig till finansbranschens och hela samhällets nivå.

Samarbetet med myndigheter samt inom branschen i Finland och Norden har intensifierats och visat sig vara ett effektivt sätt att upprätthålla resiliensen mot cyberattacker i hela finansbranschen. I OP Gruppen har cybersäkerheten utvecklats långsiktigt med beaktande av cyberriskerna och de ständiga förändringarna i den externa hotbilden. En högklassig verksamhet säkerställs genom kontinuerliga övningar samt testning av verksamheten, upprätthållande av kompetensen och tillräckliga resurser. En analys av avvärjda attacker och systemrelaterade sårbarheter har utvisat att OP Gruppens kompetenser, processer och teknik har en god kombinerad reaktionshastighet och avvärjningsförmåga.

Under slutet av året ökade antalet blockeringsattacker mot finländska företag och andra aktörer. Antalet blockeringsattacker mot OP Gruppen trefaldigades under 2023. De har endast kortvarigt och i liten utsträckning påverkat tillgången på OP Gruppens tjänster. OP Gruppens förmåga att skydda sig mot och avvärja blockeringsattacker håller en hög nivå.

Utöver blockeringsattacker har också antalet nätfiskemeddelanden från cyberbrottslingar, som vill göra dataintrång, ökat. Antalet misstänkta e-postmeddelanden som sänds till OP Gruppens anställda ökade med 15 procent, och under året rapporterade anställda över 12 000 meddelanden som identifierats som e-postfiske.

Nätfiskeförsöken mot våra kunder fyrfaldigades, men vi svarade effektivt på brottslingarnas åtgärder. I framtiden kommer artificiell intelligens att möjliggöra allt mer sofistikerad bedrägeribrottslighet.

I slutet av 2023 berättade vi om ett dataintrång som riktades mot en av våra anställdas e-post. Till följd av intrånget fick en utomstående part eventuellt tag på personuppgifter om en kundgrupp, som i förhållande till OP:s totala kundantal är liten och begränsad. Dataintrånget riktade sig inte mot OP:s egentliga kunddatasystem eller informationen i dem, utan mot en enskild anställdas e-post. Intrånget utfördes med hjälp av en mycket avancerad och svårupptäckt angreppsteknik som gör det möjligt att kringgå tvåfaktorsautentisering. Fallet i fråga är en del av en nätfiskekampanj som Cybersäkerhetscentret vid Traficom varnade organisationer för hösten 2023.

OP Gruppen fortsätter att systematiskt utveckla cybersäkerheten på ett övergripande sätt och upprätthålla sin handlingsförmåga. Trots OP Gruppens, finansbranschens och myndigheternas beredskap är risken för cyberattacker och andra angrepp fortfarande förhöjd.

Finansinspektionen tilldelade 7.9.2023 Pohjola Försäkring en offentlig varning för handläggningstider för skador som omfattas av lagstadgad arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkring åren 2019–2022. Finansinspektionen lyfte fram brister i datasystem och den tillhörande interna kontrollen. Enligt Finansinspektionen förekom det särskilt i början av granskningsperioden betydande brister i att uppfylla kraven på lagstadgade handläggningstider inom Pohjola Försäkring. Bristerna som observerades korrigerades före årets slut.

Under rapportperioden fortsatte OP Gruppen att korrigera de observationer som lyftes fram i Finansinspektionens AML-granskningar under 2022. Granskningarna ingick i Finansinspektionens normala tillsyns- och inspektionsverksamhet och inriktades på OP Företagsbanken Abp, Etelä-Karjalan Osuuspankki, Åbonejdens Andelsbank, samt OP Andelslag till den del som bankerna som var föremål för granskningen hade lagt ut sina uppgifter till andelslaget. Finansinspektionen gjorde inga observationer som skulle tyda på penningtvätt eller finansiering av terrorism. Finansinspektionen identifierade utvecklingsbehov i fråga om bedömning av risker för penningtvätt, inhämtande och uppdatering av uppgifter om kundkännedom, bedömning av risker relaterade till kundförhållanden samt den interna kontrollen i anslutning till förhindrande av penningtvätt. OP Gruppen har i flera

är gjort betydande satsningar på att utveckla hanteringen av risker för penningtvätt, och de korrigerande åtgärder som relaterar till tillsynsmyndighetens observationer slutfördes till stor del före slutet av året.

I april 2023 inledde Finansinspektionen en AML-granskning i OP Detalj kunder Abp som en del av sin normala tillsyns- och kontrollverksamhet. Granskningen pågick ännu vid räkenskapsperiodens slut och den väntas slutföras under våren 2024.

Vid slutet av rapportperioden arbetade cirka 500 experter med bekämpning av ekobrott i OP Gruppens centralinstitut. Även personalen vid andelsbankerna och OP Gruppens övriga företag spelar en viktig roll i bekämpningen av ekobrott.

Under rapportperioden minskade de realiserade operativa riskerna i OP Gruppen en aning. OP Gruppens kostnader för de operativa riskerna var 6 miljoner euro (7). För de övriga riskernas del följer en närmare genomgång av riskprofilen separat för varje affärsrörelse.

Hushållsbank och Företagsbank

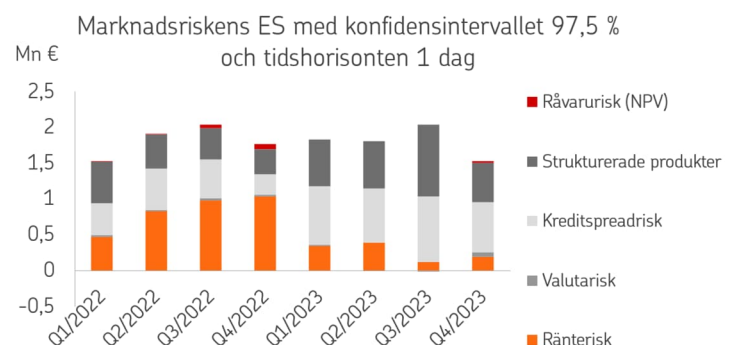
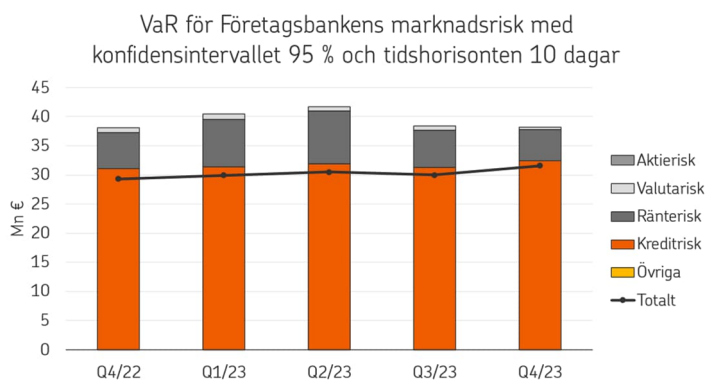
Bankrörelsens centrala risker är de kreditrisker som uppstår i kundrörelsen samt marknadsriskerna.

Bankrörelsens kreditriskposition var fortsatt stabil och riskerna måttliga samt kreditstockens allmänna kvalitet god, även om räntestegringen och inflationen har påverkat kreditstockens kvalitet negativt för bygg- och fastighetsbranschens del.

Nyckeltalet VaR, som mäter marknadsrisken för Företagsbankens placeringar, var 32 miljoner euro (29) vid slutet av rapportperioden. Marknadsrisken ökade under det fjärde kvartalet. I VaR ingår bankrörelsens placeringar i obligationslån, säkringsinstrumenten för ränterisken i dem samt placeringar i penningmarknadspapper. Inga betydande ändringar gjordes i tillgångsslagsfördelningen under rapportperioden.

Markets-funktionens marknadsrisker har minskat under det fjärde kvartalet. En stressad riskmätare för förväntad förlust (Expected Shortfall, ES) har tillämpats sedan början av 2023. Stressat ES är en mer konservativ riskmätare än ostressat ES som användes tidigare.

OP Gruppen förvaltade vid slutet av december insättningar som omfattas av insättningsgarantin för ett totalbelopp på 44,2 miljarder euro (44,2), vilket motsvarar 59,3 procent av insättningarna (56,7). Ur insättningsgarantifonden ersätts högst 100 000 euro till varje kund i OP Gruppen.

Exponeringar med anstånd och nödlidande fordringar

	Presterande exponeringar med anstånd (brutto)		Nödlidande fordringar (brutto)		Problemfordringar (brutto)		Förlustreserv		Problemfordringar (netto)	
	31.12. 2023	31.12. 2022	31.12. 2023	31.12. 2022	31.12. 2023	31.12. 2022	31.12. 2023	31.12. 2022	31.12. 2023	31.12. 2022
Över 90 dagar förfallna fordringar, md €			0,59	0,52	0,59	0,52	0,21	0,19	0,38	0,33
Förmodas inte bli betalda, md €			1,37	0,91	1,37	0,91	0,21	0,16	1,16	0,75
Exponeringar med anstånd, md €	3,33	3,38	1,45	1,32	4,78	4,70	0,20	0,18	4,59	4,51
Totalt, md €	3,33	3,38	3,41	2,74	6,74	6,12	0,61	0,53	6,13	5,59

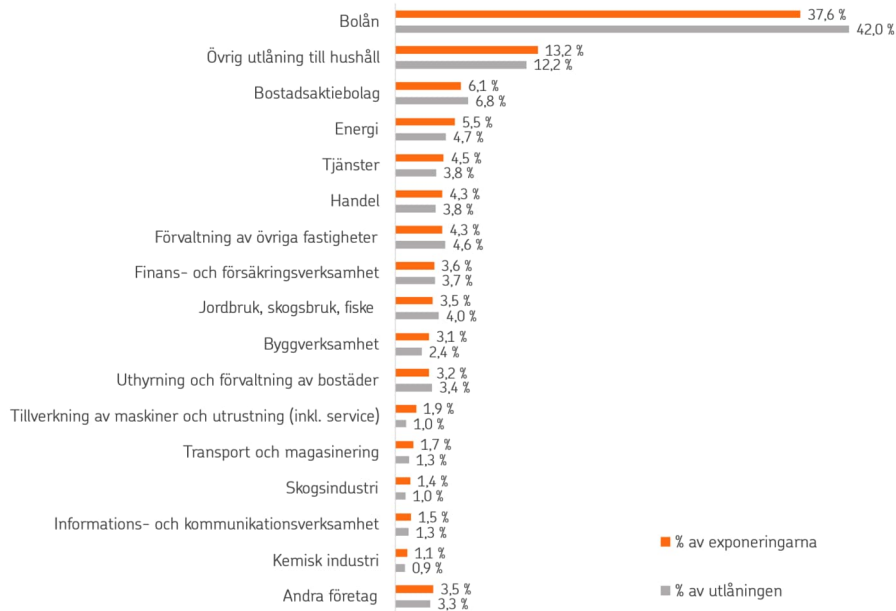
Nyckeltal	OP Gruppen		Hushållsbank		Företagsbank	
	31.12. 2023	31.12. 2022	31.12. 2023	31.12. 2022	31.12. 2023	31.12. 2022
Problemfordringar av exponeringarna, %*	5,81	5,16	7,30	6,64	2,52	1,92
Nödlidande fordringar av exponeringarna, %*	2,94	2,31	3,25	2,67	2,23	1,53
Presterande exponeringar med anstånd av exponeringarna, %*	2,87	2,85	4,06	3,97	0,29	0,39
Presterande exponeringar med anstånd av problemfordringarna, %	49,5	55,2	55,6	59,8	11,5	20,3
Förlustreserv (fordringar på kunder) av problemfordringarna, %	13,7	12,0	10,4	8,5	34,8	38,4

* Från början av 2023 inkluderar den utlåning som ingår i exponeringarna inte förändringar i verkligt värde på krediter som omfattas av säkringsredovisning. Jämförelseperiodens uppgifter har justerats så att de motsvarar det nuvarande redovisningssättet.

Inte en enda exponering mot en kund överskred tio procent av OP Gruppens kapitalbas efter förlustreserver och annan kreditriskreducering.

Fördelningen av exponeringarna och utlåningen

Fördelningen av exponeringarna och utlåningen

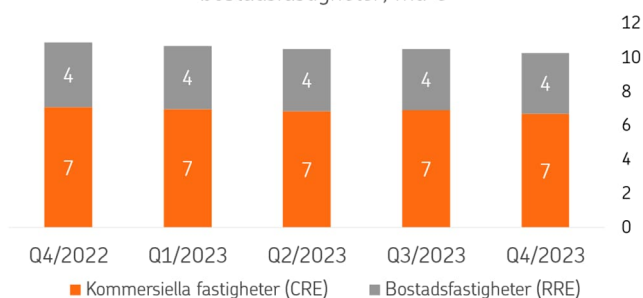
På bilden presenteras fördelningen av OP Gruppens exponeringar och krediter branschvis i procent vid rapportperiodens slut.

Nedan finns en närmare beskrivning av utvecklingen och fördelningen av OP Gruppens exponeringar mot fastighetsbranschen per fastighetstyp. I och med det förändrade ränteläge har en ökad risk identifierats i fastighetsbranschen. I grafen ovan ingår exponeringarna mot fastighetsbranschen huvudsakligen i posterna förvaltning av övriga fastigheter samt uthyrning och förvaltning av bostäder.

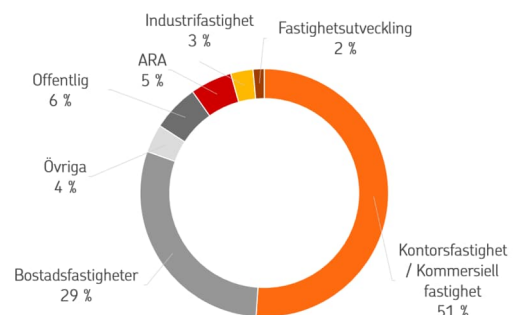
OP Gruppens exponeringar mot fastighetsbranschen utgjorde totalt 8,9 procent (9,3) av samtliga exponeringar vid slutet av rapportperioden. Exponeringarna mot fastighetsbranschen är väldiversifierade mellan olika fastighetstyper. Den största fastighetstypen är kommersiella fastigheter, och till den räknas bland annat kontorsfastigheterna. Vid rapportperiodens slut fanns 63,0 procent av OP Gruppens fastighetsportfölj i segmentet Företagsbank och 37,0 procent i segmentet Hushållsbank.

Av exponeringarna mot fastighetsbranschen utgjorde 4,63 procent (1,74) nödlidande fordringar vid slutet av december.

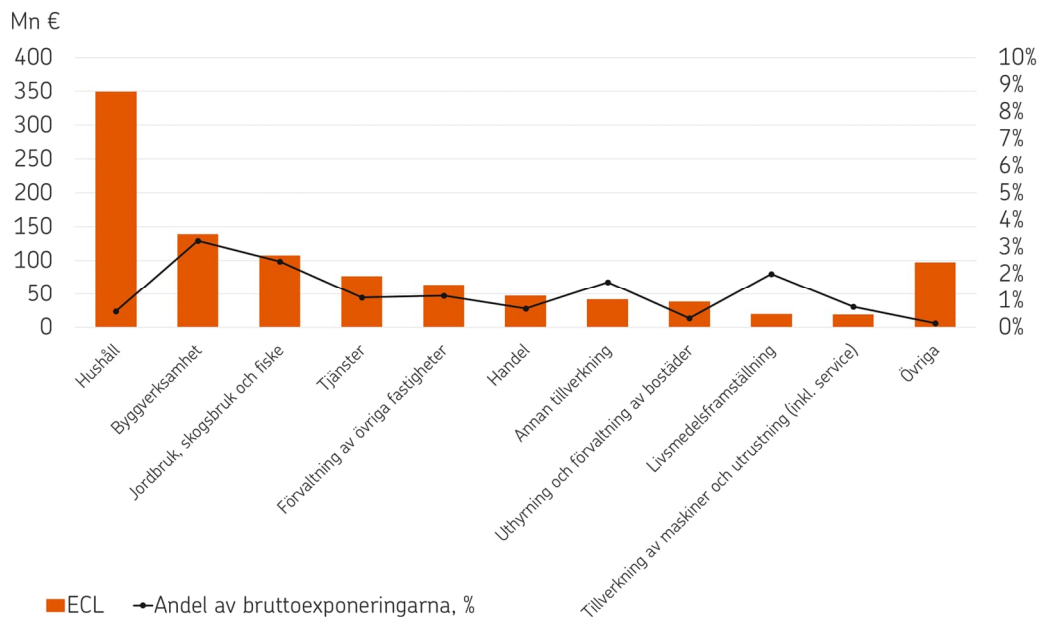
Exponeringar mot kommersiella fastigheter och bostadsfastigheter, md €

Fördelningen av exponeringarna mot fastighetsbranschen mellan olika fastighetstyper

Förlustreserv enligt bransch 31.12.2023

På bilden presenteras förlustreserven för olika branscher vid slutet av rapportperioden 31.12.2023 och förlustreservens procentandel av de totala exponeringarna mot branschen vid slutet av rapportperioden.

Ränterisk

Ränterisken för segmentet Hushållsbanks finansiella balansräkning mätt med effekten av en räntehöjning på en procentenhet på räntenettet var 130 miljoner euro (286) och med effekten av en räntesänkning på en procentenhet -137 miljoner euro (-289) i snitt under ett år. Ränteintäktsrisken beräknas för en tidsperiod på ett år genom att dividera summan av ränteintäktsrisken för de tre följande åren med tre.

Ränterisken för segmentet Företagsbanks finansiella balansräkning mätt med effekten av en räntehöjning på en procentenhet på räntenettet var 17 miljoner euro (16) och med effekten av en räntesänkning på en procentenhet -18 miljoner euro (-16) i snitt per år.

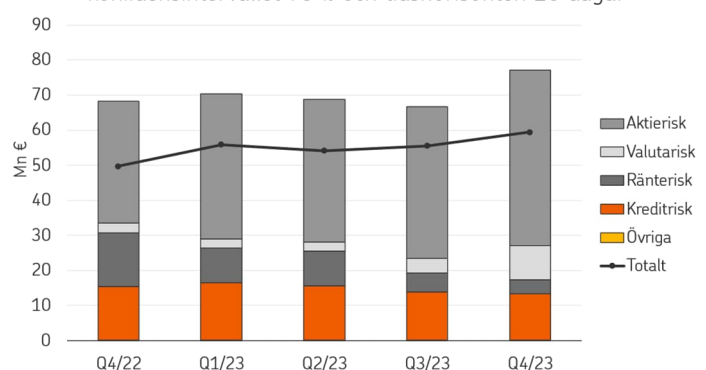
Försäkring

Skadeförsäkring

Skadeförsäkringens centrala risker är de försäkringstekniska riskerna i anslutning till skadeutvecklingen, marknadsriskerna för de placeringar som utgör täckning för försäkringsavtalsskulden, en snabbare förlängning än väntat av den förväntade livslängden för förmånstagare till försäkringsavtalsskulden för pensioner samt nivån på den ränta som använts för att värdera försäkringsavtalsskulden.

En minskning med fem procent i dödlighetsantagandena skulle påverka

VaR för skadeförsäkringens marknadsrisk med konfidensintervallet 95 % och tidshorizonten 10 dagar

försäkringsavtalsskulden med -15 miljoner euro per år (-15). En sänkning av den räntenivå som används vid värderingen av försäkringsavtalsskulden med en procentenhet skulle på årsnivå påverka försäkringsavtalsskulden med -176 miljoner euro (-161).

Det har inte skett några betydande förändringar i skadeförsäkringens försäkringstekniska risker under rapportperioden. Viktiga marknadsrisker i skadeförsäkringen är aktierisken och den förhöjande effekt som en nedgång i marknadsräntorna har på försäkringsavtalsskuldens värde och kapitalkravet.

Ränterisken i skadeförsäkringens placeringar har minskat sedan den föregående rapporten. Nyckeltalet VaR, som mäter risken, var vid slutet av rapportperioden 59 miljoner euro (49). I nyckeltalet VaR ingår bolagets investeringstillgångar inklusive placeringar, försäkringsavtalsskuld och säkringsinstrument för ränterisken i försäkringsavtalsskulden.

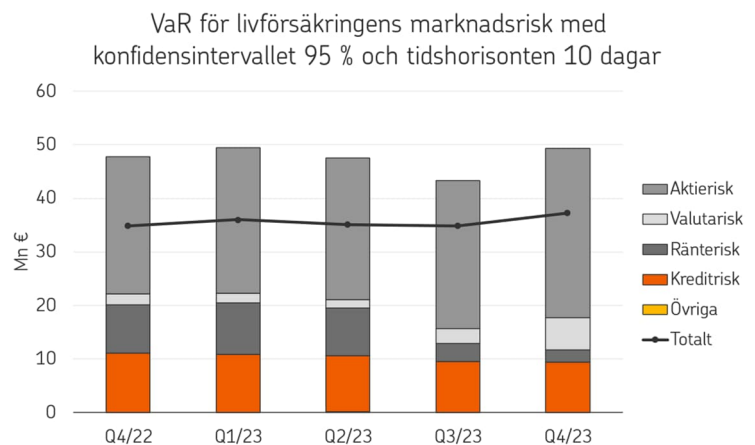
Livförsäkring

De centralaste riskerna i livförsäkringen är marknadsriskerna i livförsäkringens placeringstillgångar, nivån på den ränta som använts för att värdera försäkringsavtalsskulden, förändringar i de försäkrades dödlighetsutveckling samt annullationsrisken som beror på förändringar i kundbeteendet.

Lång livslängd, dvs. lägre dödlighet, leder till ökade ersättningar från pensionsbestånden. I sin helhet skulle en minskning med fem procent i dödlighetsantagandena påverka försäkringsavtalsskulden för pensionsbestånden med 22 miljoner euro per år (20). I risklivförsäkringsbestånden skulle en ökad dödlighet leda till ökade skadeanspråk. I sin helhet skulle en ökning med fem procent i dödlighetsantagandena påverka försäkringsavtalsskulden för risklivförsäkringsbeståndet med 21 miljoner euro per år (17). En ökning av andelen annullationer med 10 procent skulle på årsnivå påverka försäkringsavtalsskulden med 58 miljoner euro (50). En sänkning av den räntenivå som används vid värderingen av försäkringsavtalsskulden med en procentenhet skulle på årsnivå påverka försäkringsavtalsskulden med 177 miljoner euro (184).

Det finns en buffert för placeringsriskerna och riskerna i anslutning till förändringen i kundbeteendet i de separata försäkringsbestånden. Bufferten räcker till för att täcka en betydande negativ avkastning på placeringstillgångarna i de separata bestånden varefter OP Gruppen bär riskerna för bestånden. Buffertarna uppgick till totalt 245 miljoner euro (246) vid slutet av rapportperioden.

Nyckeltalet VaR, som mäter marknadsrisken, var vid slutet av rapportperioden 37 miljoner euro (35). I nyckeltalet VaR ingår livförsäkringens investeringstillgångar inklusive placeringar, försäkringsavtalsskuld och säkringsinstrument för ränterisken i försäkringsavtalsskulden. Beräkningen beaktar inte marknadsriskerna i livförsäkringens separata bestånd, de tillgångar som utgör en buffert för dem eller kundåterbärningarna.

Gruppfunktioner

De centrala riskerna inom segmentet Gruppfunktioner är likviditetsreservens kredit- och marknadsrisker samt likviditetsriskerna. Den väsentligaste marknadsriskfaktorn är hur förändringar i kreditspreadarna påverkar värdet av skuldebrev i likviditetsreserven.

OP Gruppens finansieringsposition och likviditet är starka. Under 2023 emitterades långfristiga obligationslån för totalt 5,2 miljarder euro (8,0).

Nyckeltalet VaR, som mäter likviditetsreservens marknadsrisk, var 30 miljoner euro (27) vid slutet av rapportperioden. Marknadsrisken ökade under det fjärde kvartalet. I VaR ingår likviditetsreservens placeringar i obligationslån, säkringsinstrumenten för ränterisken i dem samt placeringar i penningmarknadspapper. Inga betydande förändringar skedde i tillgångslagsfördelningen.

OP Gruppen tryggar sin likviditet med en likviditetsreserv som i huvudsak består av tillgodohavanden på centralbanker och fordringar som godtas som säkerhet för centralbanksfinansiering. Likviditetsreserven räcker till för att täcka finansieringsbehovet på kort sikt för det kända och uppskattade kassaflödet samt för likviditetsstressscenariot.

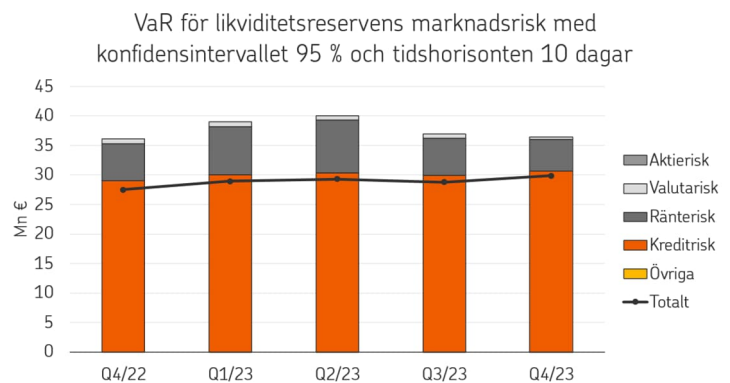
OP Gruppens likviditet och tillräckligheten hos likviditetsreserven följs upp bland annat med ett LCR-relationstal som mäter likviditetstäkningskravet. Enligt bestämmelserna ska LCR-relationstalet vara minst 100 procent. OP Gruppens LCR-relationstal var 199 procent (217) vid rapportperiodens slut.

Tillräckligheten hos OP Gruppens långfristiga finansiering följs upp bland annat med NSFR-relationstalet som mäter den strukturella finansieringsrisken. Enligt bestämmelserna ska NSFR-relationstalet vara minst 100 procent. OP Gruppens NSFR-relationstal var 130 procent (128) vid rapportperiodens slut.

Likviditetsreserv

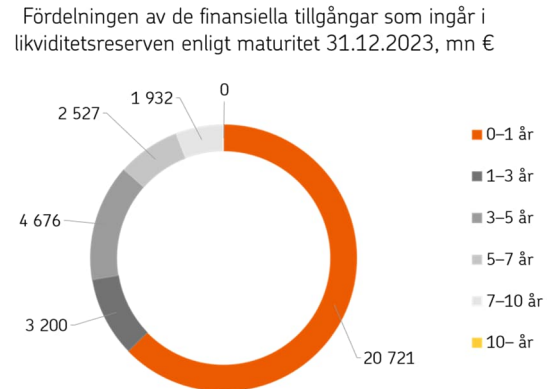
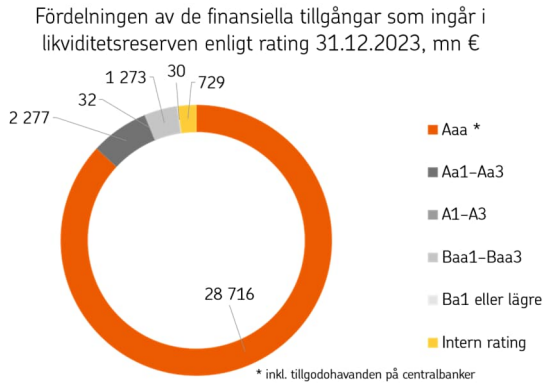
Md €	31.12.2023	31.12.2022	Förändr. %
Tillgodohavanden på centralbanker	19,6	34,8	-43,8
Skuldebrev som godtas som säkerhet	11,8	2,1	461,8
Lånefordringar som godtas som säkerhet	1,1	-	-
Totalt	32,4	36,9	-12,2
Fordringar som inte godtas som säkerhet	0,7	0,7	-6,2
Likviditetsreserven till marknadsvärde	33,1	37,6	-12,1
Värderingsavdrag (Haircut)	-0,7	-0,2	-
Likviditetsreserven till säkerhetsvärde	32,3	37,4	-13,5

Likviditetsreserven omfattar skuldebrev emitterade av stater, kommuner, finansiella institut och företag med god rating samt värdepapperiserade fordringar och lånefordringar som godtas som säkerhet. Under rapportperioden återbetalade OP Gruppen TLTRO III-finansieringen på 12,0 miljarder i sin helhet. Vid slutet av rapportperioden omfattade likviditetsreserven andra än av OP Gruppen emitterade obligationer som klassificerats till upplupet anskaffningsvärde för 622 miljoner euro (0). De här obligationernas verkliga värde var 640 miljoner euro (0) vid

slutet av rapportperioden. I uppgifterna om likviditetsreserven här invid har de här obligationslånen värderats till verkligt värde.

Rating

Rating 31.12.2023

Ratinginstitut	OP Företagsbanken Abp				Pohjola Försäkring Ab	
	Kortfristig upplåning	Utsikter	Långfristig upplåning	Utsikter	Rating	Utsikter
Standard & Poor's	A-1+	-	AA-	Stabila	A+	Stabila
Moody's	P-1	Stabila	Aa3	Stabila	A2	Stabila

OP Företagsbanken Abp och Pohjola Försäkring Ab har ratingar från Standard & Poor's Global Ratings Europe Limited och Moody's Investors Service (Nordics) AB. Vid bedömningen av OP Företagsbankens rating beaktar ratinginstituten hela OP Gruppens finansiella ställning. Ratingarna ändrades inte under 2023.

Segmentens resultat

OP Gruppens rörelsesegment är Hushållsbank (Bankrörelse för privatkunder och sme-företag), Företagsbank (Bankrörelse för företag och institutioner) och Försäkring (Försäkringsrörelse). Den rörelse som inte hör till rörelsesegmenten presenteras i segmentet Gruppfunktioner. Rapporteringen per rörelsesegment följer principerna för upprättandet av OP Gruppens bokslut.

Hushållsbank

- Rörelsevinsten ökade till 1 223 miljoner euro (502) och kostnads-intäktsrelationen förbättrades till 45,8 procent (61,6).
- Intäkterna ökade med 49,1 procent till 2 976 miljoner euro. Intäkterna från kundrörelsen ökade med totalt 49,8 procent: räntenettet ökade med 89,2 procent till 2 258 miljoner euro och provisionsnettot minskade med 11,2 procent till 686 miljoner euro. Det mindre provisionsnettot berodde delvis på att ägarkunderna fått de dagliga banktjänsterna utan månadsavgifter från oktober 2023.
- Nedskrivningarna av fordringar ökade till 173 miljoner euro (96). De nödlidande fordringarna (brutto) uppgick till 3,2 procent (2,7) av exponeringarna.
- Kostnaderna ökade med 10,9 procent till 1 363 miljoner euro. Personalkostnaderna ökade med 9,7 procent till 500 miljoner euro och de övriga rörelsekostnaderna med 11,9 procent till 806 miljoner euro.
- OP-bonus till ägarkunderna ökade med 28,7 procent till 217 miljoner euro (168).
- Utlåningen minskade med 1,6 procent till 70,9 miljarder euro och inlåningen med 5,6 procent till 61,2 miljarder euro.
- De mest betydande utvecklingsåtgärder riktades till att uppgradera basbanksystemet samt till utvecklingen av digitala tjänster.

Nyckeltal

Mn €	1–12/2023	1–12/2022	Förändr. %
Räntenetto	2 258	1 194	89,2
Nedskrivningar av fordringar	-173	-96	79,2
Provisionsnetto	686	773	-11,2
Intäkter från placeringsverksamhet	-29	-9	-
Övriga rörelseintäkter	61	39	57,3
Personalkostnader	-500	-455	9,7
Avskrivningar och nedskrivningar	-57	-53	6,7
Övriga rörelsekostnader	-806	-720	11,9
OP-bonus till ägarkunder	-217	-168	28,7
Rörelsevinst	1 223	502	143,5
Intäkter totalt	2 976	1 996	49,1
Kostnader totalt	-1 363	-1 229	10,9
Kostnads-intäktsrelation, %	45,8	61,6	-15,8*
Nödlidande fordringar av exponeringarna, %***	3,2	2,7	0,5*
Nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken, %	0,24	0,13	0,11*
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,99	0,40	0,59*
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	1,17	0,54	0,63*

Mn €	1–12/2023	1–12/2022	Förändr. %
Uttagna bolån	5 569	7 513	-25,9
Uttagna företagskrediter	1 996	2 702	-26,1
Förmedlade bostads- och fastighetsaffärer, st.	8 949	10 844	-17,6
Md €	31.12.2023	31.12.2022	Förändr. %
Utlåning**			
Bolån	41,9	42,3	-1,1
Krediter till företag	7,9	8,3	-5,6
Bostadssammanslutningar****	8,6	8,8	-1,9
Övriga företags- och samfundskrediter	4,2	4,1	3,0
Övriga konsumentkrediter	8,4	8,6	-2,0
Utlåning totalt	70,9	72,1	-1,6
Garantier	1,0	1,0	1,0
Övriga exponeringar	7,6	8,3	-8,4
Inlåning**			
Daglig- och betalningsrörelseinsättningar	36,8	43,3	-14,9
Placeringsinsättningar	24,4	21,6	13,0
Inlåning totalt	61,2	64,8	-5,6

* Förändring i relationstalet.

** Från början av 2023 inkluderar utlåningen och inlåningen inte förändringar i verkligt värde på krediter och insättningar som omfattas av säkringsredovisning. Jämförelseperiodens uppgifter har justerats så att de motsvarar det nuvarande redovisningssättet.

*** Vid beräkningen av relationstalet inkluderar posten exponeringar inte sedan början av 2023 förändringar i verkligt värde på krediter som omfattas av säkringsredovisning. Jämförelseperiodens uppgifter har justerats så att de motsvarar det nuvarande redovisningssättet.

**** Krediterna till bostadssammanslutningar omfattar bostadsaktiebolag och bostadsinvesteringsbolag.

OP Gruppens segment Hushållsbank består av bankrörelse och kapitalförvaltning för privatkunder och sme-företag i andelsbankerna och centralinstitutskoncernen.

Utlåningen minskade med 1,6 procent till 70,9 miljarder euro. Bolånestocken minskade med 1,1 procent till 41,9 miljarder euro. Den höga inflationen och de stigande referensräntorna hade en stor inverkan på bostadshandeln. Till följd av den fortsatt dämpade bolånemarknaden togs det ut bolån för 25,9 procent mindre än under jämförelseåret, totalt 5,6 miljarder euro. Under oktober–december 2023 togs ändå bolån ut för 5,5 procent mer än under samma period året innan. Detta berodde på att bostadshandeln fick fart av nyheterna om att befrielsen från överlåtelseskatt för förstagångsköpare skulle slopas. De bostads- och fastighetsaffärer som OP Hem förmedlade minskade från jämförelseperioden med 17,6 procent till 8 932 affärer. Vid slutet av rapportperioden var 80,6 procent av bolånen bundna till 12 månaders Euribor (89,5), 16,0 procent till kortare Euribor-räntor och (7,4) och 3,4 procent till OP-prime och fast ränta (3,1). Utlåningen till företag minskade med 5,6 procent till 7,9 miljarder euro till följd av sme-företagens minskade investeringsvilja. Utlåningen till bostadssammanslutningar minskade med 1,9 procent till 8,6 miljarder euro. De övriga företags- och samfundskrediterna ökade med 3,0 procent till 4,2 miljarder euro och de övriga konsumentkrediterna minskade med 2,0 procent till 8,4 miljarder euro.

Av privatkundernas bolån var 34,4 procent (32,8) ränteskyddade vid slutet av rapportperioden. Vid slutet av rapportperioden minskade räntetaket räntekostnaderna för cirka 160 000 bolån med ett sammanlagt lånekapital på 14,1 miljarder euro. Den ekonomiska nettoytta som räntetaken gav kunderna var under 2023 sammanlagt 168 miljoner euro.

Inlåningen minskade med 5,6 procent till 61,2 miljarder euro. Minskningen berodde främst på företagskundernas betalningsrörelseinsättningar. Insättningarna på brukskonton och betalningsrörelsekonton minskade med 14,9 procent och placeringsinsättningarna ökade med 13,0 procent.

I mars lanserade OP Gruppen ett grönt lån för sme-företag och husbolag. Det nya gröna lånet stöder investeringar i exempelvis energieffektivt byggande, förnybar energi och infrastruktur för utsläppsnål trafik. De gröna lån som beviljats sme-företagskunder uppgick vid slutet av december till 62 miljoner euro (0).

OP Gruppens kunder var fortsatt intresserade av att spara och placera. OP:s placeringsfonder fick 65 000 nya andelsägare och det ingicks 126 000 nya avtal om regelbundet fondsparande under rapportperioden. OP:s placeringsfonder hade nästan 1,28 miljoner andelsägare vid slutet av rapportperioden. Antalet aktiva aktiekunder nådde ett nytt rekord, och ökningen från jämförelseperioden var 16,0 procent. Antalet utförda order inom aktiehandeln var 1,9 procent större än under jämförelseperioden.

OP Gruppen höjde sina ägarkunders OP-bonus för 2023 med 30 procent. Värdet av den nya bonus som samlats var totalt 275 miljoner euro (215). OP-bonus som samlas för 2024 höjs med 40 procent. Det innebär en tilläggsbonus på uppskattningsvis 86 miljoner euro för ägarkunderna. Därtill får ägarkunderna de dagliga banktjänsterna utan månadsavgifter från oktober 2023 till slutet av 2024. Värdet av denna förmån var 22 miljoner euro för 2023 och är uppskattningsvis 88 miljoner euro för 2024.

Från början av november 2023 har ägarkunderna fått 0,25 procent ränta på sina insättningar på brukskonton. Förmånen gäller de ägarkunder som har både ägarkundskap och brukskonto i en och samma andelsbank.

Under rapportperioden riktades de mest betydande utvecklingssatsningarna till att uppgradera basbanksystemet och utveckla de digitala tjänsterna.

I december meddelade OP att man kommer att grunda ett samföretag tillsammans med Nordea för att lösa betalningsrelaterade utmaningar med inhemska krafter. Planen är att utveckla lösningar som är till nytta för både konsumenter och företag vid betalningar samt hantering av e-fakturer på basis av telefonnummer. Lösningen görs öppen även för andra marknadsaktörer. För att arrangemanget ska kunna genomföras måste konkurrensmyndigheten först godkänna det.

Det fanns 102 andelsbanker (108) vid rapportperiodens slut. Det pågår fusionsprojekt mellan andelsbanker på olika håll i Finland.

Rapportperiodens resultat

Segmentet Hushållsbanks rörelsevinst uppgick till 1 223 miljoner euro (502). Intäkterna ökade med 49,1 procent till 2 976 miljoner euro. Räntenettot ökade med 89,2 procent till 2 258 miljoner euro till följd av uppgången i marknadsräntorna, som började våren 2022.

Provisionsnettot minskade med 11,2 procent till 686 miljoner euro. Ägarkunderna fick de dagliga banktjänsterna utan månadsavgifter från oktober 2023. Dessutom ledde en ändring av verksamhetsmodellen för säkring av ränterisken i derivatkontrakt mellan Företagsbank och Hushållsbank som utfördes vid slutet av 2022 till en minskning i provisionsnettot för segmentet Hushållsbank från jämförelseperioden.

Nedskrivningarna av fordringar ökade med 79,2 procent till 173 miljoner euro (96). De förväntade kreditförlusterna inom bygg- och fastighetsbranschen ökade. Under rapportperioden bokfördes slutliga nettokreditförluster för 36 miljoner euro (32). De nödlidande fordringarna uppgick till 3,2 procent (2,7) av exponeringarna.

Kostnaderna ökade med 10,9 procent till 1 363 miljoner euro. Personalkostnaderna ökade med 9,7 procent till 500 miljoner euro. Till ökningen bidrog en ökning i antalet anställda och i avsättningar för resultatlöner samt löneförhöjningar. De övriga rörelsekostnaderna ökade med 11,9 procent till 806 miljoner euro. De övriga rörelsekostnaderna höjdes främst av ICT-kostnaderna. Avskrivningarna och nedskrivningarna ökade från jämförelseperioden med 6,7 procent till 57 miljoner euro.

OP-bonus till ägarkunderna ökade med 28,7 procent till 217 miljoner euro på grund av den tilläggsbonus som betalades för 2023.

Företagsbank

- Rörelsevinsten minskade till 408 miljoner euro (416) och kostnads-intäktsrelationen förbättrades till 40,1 procent (41,4).
- Intäkterna ökade till 885 miljoner euro (776). Räntenettet ökade med 29,3 procent till 591 miljoner euro (457), provisionsnettot ökade med 32,2 procent till 219 miljoner euro (166) och intäkterna från placeringsverksamheten minskade till 53 miljoner euro (136).
- Nedskrivningarna av fordringar uppgick till 96 miljoner euro (18). De nödlidande fordringarna (brutto) uppgick till 2,2 procent (1,5) av exponeringarna.
- Kostnaderna ökade till 354 miljoner euro (321). Personalkostnaderna ökade med 9,8 procent till 104 miljoner euro (95), avskrivningarna och nedskrivningarna minskade med 63,3 procent till 3 miljoner euro (8) och de övriga rörelsekostnaderna ökade med 13,4 procent till 247 miljoner euro.
- Utlåningen ökade med 0,9 procent till 28,1 miljarder euro och inlåningen minskade med 1,6 procent till 13,8 miljarder euro. De förvaltade medlen i segmentet Företagsbank ökade med 3,4 procent till 74,8 miljarder euro.
- De mest betydande utvecklingsåtgärder gällde uppgradering av systemen för kundrelationshantering, betalning och kapitalförvaltning samt hållbarhet.

Nyckeltal

Mn €	1–12/2023	1–12/2022	Förändr. %
Räntenetto	591	457	29,3
Nedskrivningar av fordringar	-96	-18	424,6
Provisionsnetto	219	166	32,2
Intäkter från placeringsverksamhet	53	136	-60,7
Övriga rörelseintäkter	21	18	20,4
Personalkostnader	-104	-95	9,8
Avskrivningar och nedskrivningar	-3	-8	-63,3
Övriga rörelsekostnader	-247	-218	13,4
OP-bonus till ägarkunder	-26	-20	30,1
Rörelsevinst	408	416	-2,1
Intäkter totalt	885	776	14,0
Kostnader totalt	-354	-321	10,4
Kostnads-intäktsrelation, %	40,1	41,4	-1,3*
Nödlidande fordringar av exponeringarna, %**	2,2	1,5	0,7*
Nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken, %	0,31	0,06	0,25*
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,93	1,00	-0,07*
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	0,99	1,05	-0,05*

Md €	31.12.2023	31.12.2022	Förändr. %
Utlåning***			
Krediter till företag	20,4	19,9	2,7
Bostadssammanslutningar****	2,0	2,1	-3,1
Övriga konsumentkrediter	3,2	2,8	14,9
Övriga krediter	2,3	3,0	-21,3
Utlåning totalt	28,1	27,8	0,9
Garantier	3,2	3,4	-6,7
Övriga exponeringar	5,7	6,4	-10,9
Inlåning***	13,8	14,0	-1,6
Förvaltade medel (brutto)			
Placeringsfonder	30,0	27,6	8,8
Institutionella kunder	35,9	35,7	0,8
Private Banking	8,8	9,0	-2,8
Förvaltade medel totalt (brutto)	74,7	72,3	3,4
Mn €	1–12/2023	1–12/2022	
Nettoförsäljning			
Private Banking-kunder	174	-1	-
Institutionella kunder	-313	-356	-12,2
Nettoförsäljning totalt	-139	-357	-61,1

* Förändring i relationstalet.

** Vid beräkningen av relationstalet inkluderar posten exponeringar inte sedan början av 2023 förändringar i verkligt värde på krediter som omfattas av säkringsredovisning. Jämförelseperiodens uppgifter har justerats så att de motsvarar det nuvarande redovisningssättet.

*** Från början av 2023 inkluderar utlåningen och inlåningen inte förändringar i verkligt värde på krediter och insättningar som omfattas av säkringsredovisning. Jämförelseperiodens uppgifter har justerats så att de motsvarar det nuvarande redovisningssättet.

**** Krediterna till bostadssammanslutningar omfattar bostadsaktiebolag och bostadsinvesteringsbolag.

OP Gruppens segment Företagsbank består av bankrörelse samt kapitalförvaltning för företag och institutioner. Segmentet omfattar OP Företagsbanken Abp:s bankrörelse, OP Kapitalförvaltning Ab, OP-Fondbolaget Ab, OP Säilytys Oy och OP Kiinteistösihtous Oy.

Utlåningen ökade med 0,9 procent till 28,1 miljarder euro. Företagens minskade investeringsvilja, internationella handel och behov av driftskapital avspeglades i utvecklingen i utlåningen. Företagsfinansieringen, konsumentfinansieringen och i synnerhet bilfinansieringen hade däremot en positiv effekt på utlåningen. OP Företagsbanken blev under 2023 marknadsledare inom finansiering av personbilar.

Inlåningen ökade under det fjärde kvartalet, men minskade trots det under 2023 med 1,6 procent till 13,8 miljarder euro.

Företagsbankens satsningar på att främja en hållbar ekonomi ökade förbindelsestocken för hållbar finansiering till 6,5 miljarder euro (5,2). Efterfrågan på hållbar finansiering har varit fortsatt stark och företagen har aktivt dragit nytta av Företagsbankens expertis inom finansiering av hållbar ekonomi.

De viktigaste utvecklingsåtgärderna inom segmentet Företagsbank gällde uppgradering av systemen för kundrelationshantering, betalning, finansiering och kapitalförvaltning samt hållbarhet. Genom att ta i bruk ett nytt system för kundrelationshantering på gruppnivå strävar Företagsbanken efter en bättre kundupplevelse samt en mer högklassig och effektiv verksamhet. Uppgraderingen av bassystemen för betalning och förbättrandet av de

elektroniska tjänsterna fortsätter. Inom kapitalförvaltningen uppdateras fondernas förvaltningsprocesser samt kundservicen.

Kapitalförvaltningens nettoförsäljning var -139 miljoner euro (-357). Trots det utmanande marknadsläget ökade de förvaltade medlen i segmentet Företagsbank med 3,2 procent till 74,7 miljarder euro (72,3). I de förvaltade medlen ingick medel från företag som hör till OP Gruppen för 23,2 miljarder euro (23,2).

Under det sista kvartalet grundade Företagsbanken den nya fonden OP-Hållbar Välbefinnande för att stärka OP Gruppens fondurval med den sociala dimensionen av ESG genom att främja hållbart välbefinnande hos människor och samhällen.

Finländska storföretag valde i slutet av 2023 i en Prospera-undersökning igen OP Företagsbanken till Finlands bästa företagsbank med delad förstaplats. OP Företagsbanken har som enda företagsbank i Finland platsat bland de två bästa i Prospera-undersökningen i sex år i rad.

Rapportperiodens resultat

Segmentet Företagsbanks rörelsevinst uppgick till 408 miljoner euro (416). Kostnads-intäktsrelationen var 40,1 procent (41,4). Räntenettet ökade med 29,3 procent till 591 miljoner euro (457). Räntenettet ökade till följd av uppgången i marknadsräntorna, som pågått sedan våren 2022.

Nedskrivningarna av fordringar uppgick till 96 miljoner euro (18). Nedskrivningarna av fordringar ökade under rapportperioden bland annat på grund av det försämrade läget i bygg- och fastighetssektorn. Nedskrivningarna av fordringar inkluderade en extra avsättning på 9 miljoner euro främst för byggbranschen enligt ledningens bedömning. De nödlidande fordringarna uppgick till 2,2 procent (1,5) av exponeringarna.

Segmentet Företagsbanks provisionsnetto var 219 miljoner euro (166). Verksamhetsmodellen för säkring av ränterisken i derivatkontrakt mellan Företagsbank och Hushållsbank ändrades vid slutet av 2022, vilket förbättrade provisionsnettot och på motsvarande sätt minskade intäkterna från placeringsverksamheten.

Segmentet Företagsbanks provisionsnetto

Mn €	1-12/2023	1-12/2022	Förändr. %
Placeringsfonder	125	127	-1,9
Kapitalförvaltning	33	16	109,6
Övriga	60	22	172,5
Totalt	219	166	32,2

Intäkterna från placeringsverksamheten minskade till 53 miljoner euro (136). Värdeförändringarna i derivatens kredit- och motpartsrisk (CVA), som beror på marknadsförändringar, försvagade resultatet med 6 miljoner euro (4).

Personalkostnaderna ökade med 9,8 procent till 104 miljoner euro. Till ökningen bidrog en ökning i antalet anställda och i avsättningar för resultatlöner samt löneförhöjningar. De övriga rörelsekostnaderna ökade med 13,4 procent till 247 miljoner euro. Ökningen i de övriga kostnaderna berodde på att OP Gruppens interna debiteringar ökat.

Försäkring

- Rörelsevinsten ökade till 414 miljoner euro (293).
- Resultatet från försäkringstjänster var 81 miljoner euro (106). Intäkterna från placeringsverksamheten var 347 miljoner euro (154).
- Skadeförsäkringens premieinkomst ökade med 5,7 procent till 1 792 miljoner euro. Skadeförsäkringens totalkostnadsprocent var 93,8 (89,8).
- Livförsäkringens fondanknutna försäkringsbesparingar ökade med 8,3 procent till 12,6 miljarder euro. Premieinkomsten från risklivförsäkringar ökade med 10,2 procent.
- Intäkterna från skadeförsäkringens placeringar till verkligt värde var 8,1 procent (-10,8) och från livförsäkringen var de 8,3 procent (-16,1).
- Kostnaderna ökade till 548 miljoner euro (462). Utvecklingsåtgärderna riktades till att uppgradera basystemen och utveckla de digitala tjänsterna.

Nyckeltal

Mn €	1–12/2023	1–12/2022	Förändr. %
Resultat från försäkringstjänster	81	106	-23,2
Finansiella nettointäkter	-722	2 226	-
Nettointäkter från placeringsverksamhet	1 069	-2 072	-
Intäkter från placeringsverksamhet	347	154	125,1
Provisionsnetto	56	50	12,9
Övriga nettointäkter	4	39	-89,7
Personalkostnader	-167	-147	13,6
Avskrivningar och nedskrivningar	-64	-51	24,5
Övriga rörelsekostnader	-317	-264	20,0
Kostnader totalt	-548	-462	18,5
Överföringar till resultat från försäkringstjänster	485	416	16,6
OP-bonus till ägarkunder	-12	-10	22,8
Rörelsevinst	414	293	41,4
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	1,54	1,11	0,44*
Räntabilitet på totalt kapital utan OP-bonus, %	1,64	1,18	0,46*

* Förändring i relationstalet.

OP Gruppens segment Försäkring består av skadeförsäkringsrörelsen och livförsäkringsrörelsen. Till segmentet hör Pohjola Försäkring Ab och OP-Livförsäkrings Ab.

Antalet preferenskundshushåll som koncentrerat sina försäkringsärenden inom skadeförsäkringen ökade med 8 453 hushåll till 707 689 hushåll. Särskilt stark var efterfrågan på hälsoförsäkringar, och antalet försäkrade ökade under året.

Antalet anmälda skador ökade med 10 procent. Ökningen var störst inom hälsoförsäkringar, 15 procent, då antalet läkarbesök ökat. Storskadorna var färre än under jämförelseperioden.

Inom livförsäkringen ökade premieinkomsten från risklivförsäkringarna med 10,2 procent. Livförsäkringens fondanknutna försäkringsbesparingar ökade med 8,3 procent till 12,6 miljarder euro (11,6).

Rapportperiodens resultat

Rörelsevinsten förbättrades till 414 miljoner euro (293). Resultatet från försäkringstjänster var 81 miljoner euro (106).

Intäkterna från placeringsverksamheten ökade till 347 miljoner euro (154). Nettointäkterna från placeringsverksamheten ökade på grund av att aktiernas värde ökade. Värdet på försäkringsavtalsskulderna ökade då räntorna sjönk under det sista kvartalet, vilket minskade de finansiella nettointäkterna. Under jämförelseperioden ledde ränteuppgången till att värdet på försäkringsavtalsskulderna minskade och de finansiella nettointäkterna ökade.

OP Gruppen har tillämpat standarden IFRS 17 Försäkringsavtal sedan 1.1.2023. Den nya redovisningsprincipen ändrade periodiseringen av resultatet från försäkringstjänster. Förväntade förluster resultatförs omedelbart. Placeringsresultatet resultatförs till verkligt värde. Finansiella antaganden, såsom effekterna av en förändring i räntenivån på försäkringsavtalsskuldens värde, redovisas i finansiella nettointäkter. Nettointäkterna från placeringsverksamheten tillsammans med finansiella nettointäkter visar resultatet från placeringsverksamheten.

Försäkringens intäkter från placeringsverksamhet

Mn €	1–12/2023	1–12/2022
Försäkringsbolagens placeringar		
Ränteplaceringar	403	-852
Noterade aktier	167	-240
Övriga likvida placeringar	0	-8
Placeringar i fastigheter	20	83
Övriga illikvida placeringar	13	39
Nettointäkter från försäkringsbolagens placeringsverksamhet	604	-977
Finansiella nettointäkter*	-223	1 144
Räntor på kapitallån samt övriga intäkter och kostnader	-25	13
Intäkter från placeringsverksamhet	356	180
Nettointäkter i de separata balansräkningarna	-3	-5
Nettointäkter från kundernas spar- och placeringsavtal	-7	-22
Intäkter från placeringsverksamhet totalt	347	1584

* Inkluderar inte de finansiella nettointäkterna i de separata balansräkningarna eller från kundernas Spar- och placeringsavtal.

Skadeförsäkringens resultat

Skadeförsäkringens rörelsevinst uppgick till 236 miljoner euro (344). Placeringsresultatet stärktes av den positiva utvecklingen av aktiernas värde. Lönsamheten försvagades från jämförelseperioden på grund av att nettoförsäkringsersättningarna och driftskostnaderna i försäkringsrörelsen inklusive skaderegleringskostnaderna ökade. Under jämförelseperioden inkluderade övriga intäkter realisationsvinsten på 32 miljoner euro från försäljningen av Pohjola Sjukhus.

Mn €	1–12/2023	1–12/2022	Förändr. %
Premieintäkter	1 758	1 680	4,6
Försäkringsersättningar	-1 087	-1 210	-10,2
Driftskostnader i försäkringsrörelsen inklusive skaderegleringskostnader	-487	-421	15,6
Resultat från försäkringstjänster, brutto	185	50	271,6
Återförsäkrarens andel av premieintäkterna	-98	-80	22,6
Återförsäkrarens andel av kostnaderna för försäkringstjänsterna	16	194	-91,8
Återförsäkringens nettointäkter	-82	114	-
Resultat från försäkringstjänster	103	164	-37,3
Finansiella nettointäkter	-182	584	-
Intäkter från placeringsverksamhet	332	-435	-
Intäkter från placeringsverksamhet	149	149	0,6
Övriga nettointäkter	-17	32	-
Rörelsevinst	236	344	-31,6
Totalkostnadsprocent	93,8	89,8	
Riskprocent	64,8	63,7	
Omkostnadsprocent	29,0	26,1	

Skadeförsäkringens premieinkomst

Mn €	1–12/2023	1–12/2022	Förändr. %
Privatkunder	987	929	6,3
Företagskunder	805	767	5,0
Totalt	1 792	1 696	5,7

Premieinkomsten ökade med 5,7 procent till 1 792 miljoner euro. Till ökningen i premieinkomsten bidrog ökningen i antalet kunder samt index- och prishöjningarna av försäkringspremierna till följd av att den allmänna kostnadsnivån steg. Nettopremieintäkterna belastades av ökningen i återförsäkringskostnaderna. Nettopremieintäkterna inklusive återförsäkringens andel ökade med 3,7 procent till 1 660 miljoner euro.

Försäkringsersättningarna före återförsäkrarens andel minskade med 10,2 procent till 1 087 miljoner euro på grund av att försäkringsersättningarna för storskador var mindre än under jämförelseperioden. Å andra sidan ökade försäkringsersättningarna till följd av att den allmänna kostnadsnivån steg och antalet skador särskilt inom hälsoförsäkringarna ökade. Nettoförsäkringsersättningarna efter återförsäkringens andel ökade med 5,6 procent till 1 076 miljoner euro.

Under 2023 registrerades 123 nya stora skador på egendom och verksamhet (121), och skadekostnaden för egen räkning var för dem totalt 112 miljoner euro (180). Till den här klassen räknas skador på över 0,3 miljoner euro. Skadeförsäkringens riskprocent var 64,8 (63,7).

Driftskostnaderna i försäkringsrörelsen inklusive skaderegleringskostnaderna ökade med 15,6 procent till 487 miljoner euro i och med att personalkostnaderna och kostnaderna för ICT-utvecklingen ökade. Personalkostnaderna ökade till följd av löneförhöjningar och en ökning i antalet anställda. ICT-utvecklingskostnaderna ökade till följd av ändrad aktiveringspraxis. ICT-utvecklingskostnaderna aktiveras inte längre efter det att utvecklingen överförts till en molnbaserad miljö. Nedskrivningarna av utvecklingsprojekt ingår i övriga nettointäkter.

Skadeförsäkringens omkostnadsprocent var 29,0 (26,1). Skadeförsäkringens totalkostnadsprocent försvagades till 93,8 (89,8) till följd av att försäkringsersättningarna och driftskostnaderna i försäkringsrörelsen inklusive skaderegleringskostnader ökade kraftigt inom hälsoförsäkringarna.

Skadeförsäkringens intäkter från placeringsverksamhet

Mn €	1-12/2023	1-12/2022
Finansiella nettointäkter och nettokostnader	-182	584
Ränteplaceringar	219	-372
Noterade aktier	103	-132
Övriga likvida placeringar	0	-4
Placeringar i fastigheter	14	60
Övriga illikvida placeringar	8	21
Intäkter från placeringsverksamhet	343	-427
Räntor på kapitallån samt övriga intäkter och kostnader	-12	-9
Intäkter från placeringsverksamhet totalt	149	149

Nyckeltal för skadeförsäkringens placeringsverksamhet

	1-12/2023	1-12/2022
Intäkter från placeringar till verkligt värde, %	8,1	-10,8
Ränteplaceringarnas running yield, %	2,4	1,4
	31.12.2023	31.12.2022
Placeringsbestånd, mn €	4 334	4 071
Andelen placeringar på investeringsnivå, %	90	92
Fordringar med minst rating A, %	53	56
Modifierad duration	3,5	2,8

Livförsäkringens resultat

Rörelsevinsten ökade till 178 miljoner euro (-57) till följd av att resultatet från placeringsverksamheten stärktes. Resultatet från försäkringstjänster förbättrades med 36 miljoner euro men var fortfarande negativt i och med att förlustkomponenten inom den förmånsbestämda gruppensionsförsäkringen växte på grund av uppdateringar av beräkningsmodellen. I resultatet från försäkringstjänster redovisades avtalsenlig marginal för 68 miljoner euro (35). Placeringsresultatet stärktes av placeringarnas positiva värdeutveckling. Uppdateringen av beräkningsantagandena för kundåterbäringar ökade de finansiella nettointäkterna med 30 miljoner euro. Kostnaderna ökade med 7 miljoner euro till 77 miljoner euro. Under rapportperioden inleddes en uppgradering av bassystemen för risklivförsäkringen och den individuella placeringsförsäkringen, vilket ökade utvecklingskostnaderna.

Mn €	1–12/2023	1–12/2022	Förändr. %
Resultat från försäkringstjänster	-22	-58	-
Finansiella nettointäkter och nettokostnader	-540	1642	-
Intäkter från placeringsverksamhet	736	-1643	-
Intäkter från placeringsverksamhet	196	-1	-
Provisionsnetto	47	40	18,0
Övriga rörelseintäkter och -kostnader	4	3	24,0
Personalkostnader	-14	-13	13,2
Avskrivningar och nedskrivningar	-16	-20	-18,4
Övriga rörelsekostnader	-47	-37	25,6
Kostnader totalt	-77	-70	11,0
Överföringar till resultat från försäkringstjänster	42	38	8,6
OP-bonus till ägarkunder	-12	-10	22,8
Rörelsevinst	178	-57	-
Kostnads-intäktsrelation, %	29	312	-
Avtalsenlig marginal vid slutet av perioden	756	787	-4,0

Livförsäkringens intäkter från placeringsverksamhet

Mn €	1–12/2023	1–12/2022
Försäkringsbolagets placeringar		
Räntepaceringar	184	-480
Noterade aktier	64	-108
Övriga likvida placeringar	0	-4
Placeringar i fastigheter	7	23
Övriga illikvida placeringar	5	19
Nettointäkter från livförsäkringsbolagets placeringar	261	-550
Finansiella nettointäkter*	-40	560
Räntor på kapitallån samt övriga intäkter och kostnader	-15	16
Intäkter från placeringsverksamhet	206	26
Nettointäkter i de separata balansräkningarna	-3	-5
Nettointäkter från kundernas Spar- och placeringssavtal	-7	-22
Intäkter från placeringsverksamhet totalt	196	-1

* Inkluderar inte de finansiella nettointäkterna i de separata balansräkningarna eller från kundernas Spar- och placeringssavtal.

Nyckeltal för livförsäkringens placeringsverksamhet*

	1–12/2023	1–12/2022
Intäkter från placeringar till verkligt värde, %	8,3	-16,1
Ränteplaceringarnas running yield, %	2,1	1,3
	31.12.2023	31.12.2022
Placeringsbestånd, mn €	3 201	3 235
Andelen placeringar på investeringsnivå, %	91	90
Fordringar med rating A, minst, %	53	50
Modifierad duration	3,3	2,8

* Utan de separata balansräkningarna.

Gruppfunktioner

Nyckeltal

Mn €	1–12/2023	1–12/2022	Förändr. %
Räntenetto	1	-62	-
Nedskrivningar av fordringar	0	0	-
Provisionsnetto	-1	0	-
Intäkter från placeringsverksamhet	10	-11	-
Övriga rörelseintäkter	741	657	12,8
Personalkostnader	-232	-195	19,1
Avskrivningar och nedskrivningar	-104	-103	0,8
Övriga rörelsekostnader	-441	-376	17,2
Rörelseförlust	-26	-91	-

Segmentet Gruppfunktioner omfattar stödfunktionerna och de säkerställande funktionerna för OP Andelslags rörelsesegment samt OP Företagsbanken Abp:s centralbanksfunktioner.

Rapportperiodens resultat

Gruppfunktionernas rörelseförlust var -26 miljoner euro (-91). Gruppfunktionernas räntenetto var 1 miljon euro (-62). Uppgången i marknadsräntorna hade en positiv effekt på räntenettet.

Intäkterna från placeringsverksamheten var 10 miljoner euro (-11). De övriga rörelseintäkterna ökade med 12,8 procent till 741 miljoner euro. Övriga rörelseintäkter består huvudsakligen av OP Gruppens interna poster.

Personalkostnaderna ökade med 19,1 procent till 232 miljoner euro. Till ökningen bidrog en ökning i antalet anställda och i avsättningar för resultatlöner samt allmänna löneförhöjningar. Avskrivningarna och nedskrivningarna av materiella och immateriella tillgångar ökade med 0,8 procent till 104 miljoner euro. De övriga rörelsekostnaderna ökade med 17,2 procent till 441 miljoner euro. ICT-kostnaderna ökade med 15,5 procent till 307 miljoner euro.

OP Gruppens finansieringsposition och likviditet är starka. OP Gruppens LCR-relationstal var 199 procent (217) och NSFR-relationstalet var 130 procent (128) vid rapportperiodens slut. I OP Gruppens tillgångar i balansräkningen ingick vid slutet av rapportperioden obligationer för 623 miljoner euro (1) vilka inte värderas till verkligt värde i redovisningen. De här obligationernas verkliga värde var 641 miljoner euro (1) vid slutet av rapportperioden.

Snittmarginalen för OP Gruppens marknadsupplåning till seniorvillkor och senior non-preferred-villkor och säkerställda obligationslån var vid slutet av december 34 räntepunkter (27). Under 2023 emitterades långfristiga obligationslån för totalt 5,2 miljarder euro (8,0). Under rapportperioden återbetalade OP Gruppen TLTRO III-finansieringen på 12,0 miljarder i sin helhet.

ICT-investeringar

OP Gruppen investerar ständigt i utveckling av sin verksamhet och förbättring av kundupplevelsen. Centralinstitutet och dess dotterföretag ansvarar för utvecklingen av OP Gruppens produkter och tjänster, digitala kanaler samt gemensamma kompetenser inom teknik, data och cybersäkerhet samt säkerställer att tjänsterna är av hög kvalitet, tillgängliga och informationssäkra. Av kostnaderna i anslutning till utveckling består en betydande del av kostnader för ICT-verksamhet.

OP Gruppen och Microsoft fördjupar sitt IT-samarbete och OP Gruppen övergår till Microsofts molntjänster på bred front. För OP utgör övergången till molnet en betydande investering i ny teknik, IT-expertis och nya tillvägagångssätt. OP offentliggjorde 22.8.2023 sitt beslut att bygga upp sina nya digitala tjänster och sin nya dataplattform i Microsoft Azure och att koncentrera IT-tjänsterna i ett Finlandsbaserat molnekosystem, vilket främjar den digitala utvecklingen i hela Finland. Samarbetet och övergången till en molnbaserad miljö ger OP Gruppen möjlighet att erbjuda kunderna ännu bättre tjänster.

OP Gruppens utvecklingskostnader uppgick till 356 miljoner euro (313). Kostnaderna omfattar licensavgifter, köptjänster, andra externa kostnader i anslutning till projekt samt eget arbete. Av utvecklingskostnaderna har 62 miljoner euro (97) aktiverats. Närmare information om OP Gruppens investeringar finns i de segmentvisa avsnitten i redogörelsedelen i den här bokslutskommunikén.

Personal

Vid slutet av rapportperioden hade OP Gruppen 13 806 anställda (12 999). Antalet anställda var i genomsnitt 13 533 (13 077). Antalet anställda ökade under rapportperioden inom tjänsteutvecklingen, försäljningen och kundtjänsten samt riskhanterings- och compliance-funktionen.

Antal anställda vid rapportperiodens slut

	31.12.2023	31.12.2022
Hushållsbank	7 785	7 450
Företagsbank	1 010	962
Försäkring	2 494	2 373
Gruppfunktioner	2 517	2 214
Totalt	13 806	12 999

Under rapportperioden gick 206 personer (265) i pension från OP Gruppen. Medelåldern för de pensionerade var 62,9 år (62,8).

OP Gruppen meddelade 24.7.2023 att den anställer 300 nya it-experters i Helsingfors och Uleåborg. Rekryteringarna är en del av investeringar på lång sikt i bland annat kompetens inom artificiell intelligens, utnyttjande av data och molntjänster. Utöver nyrekryteringarna utvecklar OP den nuvarande personalens kompetens för att bättre svara mot framtida krav.

OP Gruppens rörliga ersättningar bestod 2023 av ett resultatlönesystem som omfattar alla anställda och en personalfond. I mätarna för resultatlönesystemet och personalfonden beaktades de företagsspecifika målen som grundar sig på årsplanen samt gruppens strategiska mål. Ersättningsystemen har upprättats i enlighet med bestämmelserna om ersättningsystemen inom finansbranschen.

Förändringar i OP Gruppens struktur

I OP Gruppens bokslut konsoliderades vid slutet av rapportperioden totalt 102 andelsbanker (108) och OP Andelslagskoncernen. Under rapportperioden minskade antalet andelsbanker genom fusioner av banker.

Kiteen Seudun Osuuspankki och Rääkkylän Osuuspankki fusionerades med Pohjois-Karjalan Osuuspankki 31.3.2023.

Pohjolan Osuuspankki och Tornion Osuuspankki fusionerades med Oulun Osuuspankki 30.4.2023. I samband med fusionerna ändrades Oulun Osuuspankkis firma till Pohjolan Osuuspankki.

Korsnäs Andelsbank fusionerades med Vasa Andelsbank 31.10.2023.

Päijät-Hämeen Osuuspankki fusionerades med Etelä-Hämeen Osuuspankki 31.12.2023. I samband med fusionen ändrades Etelä-Hämeen Osuuspankkis firma till Hämeen Osuuspankki.

Etelä-Karjalan Osuuspankki och Kymenlaakson Osuuspankki har 27.9.2023 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Kymenlaakson Osuuspankki fusioneras med Etelä-Karjalan Osuuspankki. Den planerade tidpunkten för verkställande av fusionen är 30.4.2024. I samband med fusionen ändras Etelä-Karjalan Osuuspankkis firma till Kaakkois-Suomen Osuuspankki.

OP Andelslags förvaltning

OP Gruppens centralinstituts, dvs. OP Andelslags, förvaltningsråd utsåg 1.12.2022 ledamöterna till OP Andelslags styrelse för mandatperioden 1.1–31.12.2023. Inga ändringar skedde i styrelsens sammansättning. Enligt OP Andelslags stadgar är därtill chefdirektören under sin anställningstid ledamot av styrelsen.

I styrelsen fortsatte år 2023 Jarna Heinonen (professor i företagande, Handelshögskolan vid Åbo universitet), Jari Himanen (kommerseråd, verkställande direktör, Suur-Savon Osuuspankki), Kati Levoranta (Executive Vice President, operativ direktör, P2X Solutions Ab), Pekka Loikkanen (professionell styrelseledamot), Tero Ojanperä (styrelseordförande, Silo.AI), Riitta Palomäki (professionell styrelseledamot), Jaakko Pehkonen (finansieringsråd, professor i nationalekonomi, Jyväskylän universitet), Timo Ritakallio (chefdirektör, OP Gruppen), Petri Sahlström (professor i redovisning och finansiering, Uleåborgs universitet), Olli Tarkkanen (verkställande direktör, Etelä-Pohjanmaan Osuuspankki) och Mervi Väisänen (lektor i marknadsföring, Kajaanin ammattikorkeakoulu).

Styrelsen valde 21.12.2022 inom sig för den nya perioden ordförande och vice ordförande samt övriga ledamöter till styrelsens lagstadgade kommittéer. Som ordförande för styrelsen fortsatte Jaakko Pehkonen och som vice ordförande Jarna Heinonen. Styrelsens nominerings- och ersättningskommitté delades upp i två separata kommittéer 2.5.2023. I fortsättningen har styrelsen fyra lagstadgade kommittéer: revisions-, riskhanterings-, ersättnings- och nomineringskommittén. Styrelsen uppdaterade sammansättningen av styrelsens kommittéer 2.5.2023.

Förvaltningsrådet valde 5.12.2023 till nya ledamöter i OP Andelslags styrelse för mandatperioden 2024 ekonomie magister, eMBA Matti Kiuru och CGR-revisor, ekonomie magister Katja Kuosa-Kaartti. Jari Himanens och Mervi Väisänens styrelsemedlemskap upphörde 31.12.2023. De övriga styrelseledamöterna fortsätter under mandatperioden 1.1–31.12.2024.

Dessutom valde styrelsen 20.12.2023 inom sig för den nya perioden ordförande och vice ordförande samt övriga ledamöter till styrelsens lagstadgade kommittéer. Som ordförande för styrelsen fortsätter Jaakko Pehkonen och som vice ordförande Jarna Heinonen.

OP Andelslag höll ordinarie andelsstämma 26.4.2023. På stämman valdes förvaltningsrådsledamöter och revisor.

Förvaltningsrådet har 36 ledamöter. Vid andelslagets ordinarie andelsstämma omvaldes följande förvaltningsrådsledamöter som stod i tur att avgå: FM Eeva Harju, professor Saara Julkunen, verkställande direktör Matti Kiuru, äldre lantbruksekonom Päivi Kujala, CGR-revisor Katja Kuosa-Kaartti, senior manager Anssi Mäkelä, verkställande direktör Kari Mäkelä, verkställande direktör Heikki Palosaari, verkställande direktör Jyrki Rantala, verkställande direktör Teemu Sarhemia och verkställande direktör Ari Väänänen.

Till nya förvaltningsrådsledamöter valdes försäljningschef Jan Drugge, personaldirektör Titta Saksa och företagare Miika Sunikka.

Vid sitt konstituerande möte 26.4.2023 valde förvaltningsrådet sitt presidium. Till ordförande valdes styrelsens ordförande Annukka Nikola och till vice ordförande företagare Taina Jurmu och verkställande direktör Ari Väänänen.

Eeva Harjus medlemskap i förvaltningsrådet upphörde 18.5.2023, Jyrki Rantas 9.11.2023 samt Matti Kiurus och Katja Kuosa-Kaarttis 31.12.2023. Förvaltningsrådet fortsätter till mandatperiodens slut med 32 ledamöter.

Den ordinarie andelsstämman valde revisionssammanslutningen KPMG Oy Ab till revisor för räkenskapsperioden 2023. KPMG Oy Ab har till huvudansvarig revisor utsett CGR Juha-Pekka Mylén.

Utsikter för 2024

I ekonomin väntas en recession i början av året, men den avtagande inflationen och de sjunkande räntorna skapar förutsättningar för en återhämtning under slutet av året. Omvärlden präglas fortfarande av exceptionell osäkerhet. Utvecklingen på placeringsmarknaden kan tillsammans med ökade geopolitiska kriser och spänningar ha en plötslig inverkan på omvärlden.

OP Gruppens rörelsevinst uppskattas vara på en god nivå 2024 men ändå bli mindre än rörelsevinsten 2023.

De största osäkerhetsfaktorerna för OP Gruppens resultatutveckling gäller utvecklingen i omvärlden, förändringarna i ränte- och placeringsmiljön samt utvecklingen i nedskrivningar av fordringar. Prognoserna och bedömningarna i den här bokslutskommunikén grundar sig på rådande uppfattning om den ekonomiska utvecklingen. De faktiska resultaten kan avvika betydligt.

Formler för nyckeltalen

Alternativa nyckeltal redovisas för att beskriva den ekonomiska utvecklingen i affärsrörelsen och förbättra jämförbarheten mellan olika rapportperioder. Formlerna för de alternativa nyckeltal som tillämpats presenteras nedan. Formlerna för nyckeltalen kan härledas från siffrorna i bokslutskommunikén och därför har inga separata alternativa avstämningskalkyler för nyckeltalen presenterats.

Alternativa nyckeltal

Nyckeltal

Formel

Beskrivning

Räntabilitet på eget kapital (ROE), %

$$\frac{\text{Rapportperiodens resultat x (räkenskapsperiodens dagar/rapportperiodens dagar)}}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$$

Nyckeltalet anger avkastningen på det egna kapitalet under rapportperioden.

Räntabilitet på eget kapital (ROE), utan OP-bonus, %

$$\frac{(\text{Rapportperiodens resultat + OP-bonus efter skatt}) \times (\text{räkenskapsperiodens dagar/rapportperiodens dagar})}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$$

Nyckeltalet anger avkastningen på det egna kapitalet under rapportperioden exklusive kostnaderna för OP-bonus som betalas till ägarkunderna.

Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %

$$\frac{\text{Rapportperiodens resultat x (räkenskapsperiodens dagar/rapportperiodens dagar)}}{\text{Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$$

Nyckeltalet anger avkastningen på det uppbundna kapitalet under rapportperioden.

Räntabilitet på totalt kapital (ROA), utan OP-bonus, %

$$\frac{(\text{Rapportperiodens resultat + OP-bonus efter skatt}) \times (\text{räkenskapsperiodens dagar/rapportperiodens dagar})}{\text{Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$$

Nyckeltalet anger avkastningen på det uppbundna kapitalet under rapportperioden exklusive kostnaderna för OP-bonus som betalas till ägarkunderna.

Kostnads-intäktsrelation, %

$$\frac{\text{Kostnader totalt}}{\text{Intäkter totalt}} \times 100$$

Nyckeltalet anger kostnadernas andel av intäkterna. Ju lägre nyckeltal, desto bättre.

Intäkter totalt

Räntenetto + provisionsnetto + resultat från försäkringstjänster + intäkter från placeringsverksamhet + övriga

Nyckeltalet beskriver utvecklingen av de totala intäkterna.

	rörelseintäkter + överföringar till resultat från försäkringstjänster		
Kostnader totalt	Personalkostnader + avskrivningar och nedskrivningar + övriga rörelsekostnader		Nyckeltalet beskriver utvecklingen av de totala kostnaderna.
Intäkter från placeringsverksamhet	Finansiella nettointäkter från försäkringsavtal + nettointäkter från finansiella tillgångar som innehas för handel + nettointäkter från placeringsverksamhet		Nyckeltalet beskriver utvecklingen av de totala intäkterna från placeringsverksamheten.
Utlåning	Krediterna och förlustreserven i balansposten Fordringar på kunder.		Det sammanlagda beloppet av krediter beviljade till kunderna.
Nedskrivningar av fordringar i kredit- och garantistocken, %	$\frac{\text{Nedskrivningar av fordringar x (räkenskapsperiodens dagar/rapportperiodens dagar)}}{\text{Kredit- och garantistock vid rapportperiodens slut}}$	x 100	Nyckeltalet beskriver nedskrivningarna av fordringar i resultaträkningen i relation till kredit- och garantistocken. Ju lägre nyckeltal, desto bättre.
Inlåning	Inlåning i balansposten Skulder till kunder		Totalbeloppet av kundernas insättningar.
Förlustreservens reserveringsgrad (coverage ratio), %	$\frac{\text{Förlustreserv}}{\text{Balansposter med kreditrisk + kreditmotvärde för poster utanför balansräkningen}}$	x 100	Nyckeltalet mäter en hur stor del av exponeringsbeloppet som täcks av de förväntade förlusterna.
Observationsgrad för fallissemang (default capture rate), %	$\frac{\text{Nya fallerade avtal som var i steg 2 under jämförelseperioden}}{\text{Nya fallerade avtal under rapportperioden}}$	x 100	Med nyckeltalet mäts SICR-modellens (betydande ökning av kreditrisken) effektivitet, dvs. hur många avtal som var i steg 2 innan de överfördes till steg 3.
Intäkter från kundrörelsen	Räntenetto + resultat från försäkringstjänster + provisionsnetto		Intäkterna från kundrörelsen beskriver utvecklingen av räntenettet, resultatet från försäkringstjänster och provisionsnettot. Intäkterna direkt från kunderna redovisas huvudsakligen i dessa poster.

Skadeförsäkringen:

Totalkostnadsprocent	Riskprocent + omkostnadsprocent		Totalkostnadsprocenten är ett centralt nyckeltal som beskriver skadeförsäkringsbolagets effektivitet. Nyckeltalet anger om granskningsperiodens premieintäkter täcker bolagets kostnader.
Riskprocent	$\frac{\text{Försäkringsersättningar, netto}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$		Nyckeltalet anger den andel av premieintäkterna som går åt till ersättningar. Försäkringsersättningar (netto) beräknas genom att från kostnaderna för försäkringstjänster dra av driftskostnaderna (inklusive skaderegleringskostnader) och återförsäkrarnas andel.
Omkostnadsprocent	$\frac{\text{Driftskostnader inklusiveskaderegleringskostnader, netto}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$		Nyckeltalet anger användningen av kostnaderna för bolagets verksamhet (anskaffnings-, skötsel-, administrations- och skaderegleringskostnader) i relation till premieintäkterna.

Nyckeltal som kalkyleras separat

Kapitalrelation, %	$\frac{\text{Kapitalbas totalt}}{\text{Totalt riskvägtexponeringsbelopp}} \times 100$	Nyckeltalet beskriver kreditinstitutets kapitaltäckning och anger kapitalbasen i relation till det totala riskvägda exponeringsbeloppet.
Tier 1-kapitalrelation, %	$\frac{\text{Primärkapital (Tier 1)}}{\text{Totalt riskvägtexponeringsbelopp}} \times 100$	Nyckeltalet beskriver kreditinstitutets kapitaltäckning och anger primärkapitalet i relation till det totala riskvägda exponeringsbeloppet.
Kärnprimärkapitalrelation (CET1), %	$\frac{\text{Kärnprimärkapital (CET1)}}{\text{Totalt riskvägtexponeringsbelopp}} \times 100$	Nyckeltalet beskriver kreditinstitutets kapitaltäckning och anger kärnprimärkapitalet i relation till det totala riskvägda exponeringsbeloppet.
Solvensprocent	$\frac{\text{Kapitalbasmedel}}{\text{Solvenskapitalkrav (SCR)}} \times 100$	Nyckeltalet beskriver försäkringsbolagets solvens och anger kapitalbasmedlen i relation till det totala riskvägda exponeringsbeloppet.

Bruttosoliditetsgrad (leverage ratio), %	$\frac{\text{Primärkapital (T1)}}{\text{Exponeringsbelopp}}$	x 100	Nyckeltalet beskriver kreditinstitutets skuldsättning och anger primärkapitalet i relation till det totala exponeringsbeloppet.
Likviditetstäckningskrav (LCR), %	$\frac{\text{Likvida tillgångar}}{\text{Likviditetsutflöden - likviditetsinflöden i stressituationer}}$	x 100	Nyckeltalet beskriver den kortfristiga likviditetsrisken, som förutsätter att banken har tillräckligt med högklassiga likvida tillgångar för att klara ett akut stressscenario på 30 dagar.
Stabil nettofinansieringskvot (NSFR), %	$\frac{\text{Tillgänglig stabil finansiering}}{\text{Behov av stabil finansiering}}$	x 100	Nyckeltalet beskriver den långfristiga likviditetsrisken som förutsätter att banken har tillräckligt med stabila finansieringskällor i relation till posterna som kräver stabila finansieringskällor. Målet är att trygga en hållbar maturitetsstruktur för tillgångar och skulder för en tidshorisont på ett år och begränsa användningen av alltför mycket kortfristig marknadsupplåning.
Kapitalrelationen enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat*	$\frac{\text{Konglomeratets kapitalbas totalt}}{\text{Minimibeloppet av konglomeratets kapitalbas totalt}}$	x 100	Nyckeltalet beskriver finans- och försäkringskonglomeratets kapitaltäckning och anger kapitalbasen i relation till minimibeloppet av kapitalbasen.
Nödlidande fordringar av exponeringarna, %	$\frac{\text{Nödlidande fordringar (brutto)}}{\text{Exponeringar vid rapportperiodens slut}}$	x 100	Nyckeltalet beskriver andelen exponeringar mot kunder med allvarliga betalningsproblem av alla exponeringar. Med nödlidande fordringar avses över 90 dagar förfallna fordringar och övriga fordringar med risker samt exponeringar med anstånd som beviljats på grund av ekonomiska svårigheter och som anknyter till sådana fordringar. Exponeringar med anstånd är fordringar där man på kundens initiativ kommit överens om lättnader i den ursprungliga betalningsplanen för att hjälpa kunden att klara av tillfälliga betalningssvårigheter. De nödlidande fordringarna anges i brutto inklusive förväntade kreditförluster.

Problemfordringar av
exponeringarna, %

Problemfordringar (brutto)

x 100

Exponeringar vid
rapportperiodens slut

Nyckeltalet beskriver andelen exponeringar mot kunder med betalningsproblem av alla exponeringar.
Med problemfordringar avses över 90 dagar förfallna fordringar, övriga fordringar med risker samt exponeringar med anstånd som beviljats på grund av kundens ekonomiska svårigheter och som anknyter till sådana fordringar eller till presterande exponeringar. Exponeringar med anstånd är fordringar där man på kundens initiativ kommit överens om lättnader i den ursprungliga betalningsplanen för att hjälpa kunden att klara av tillfälliga betalningssvårigheter. Utöver nödlidande exponeringar med anstånd ingår det i problemfordringarna nödlidande fordringar på provotid som redan har förbättrats eller exponeringar med anstånd som gäller avtal som inte har varit nödlidande. Ändringar i betalningsplanen som beror på annat än kundens ekonomiska svårigheter klassificeras inte som problemfordringar.
Problemfordringarna anges i brutto inklusive förväntade kreditförluster.

Presteraende exponeringar med
anstånd av exponeringarna, %

Presteraende exponeringar med
anstånd (brutto)

x 100

Exponeringar vid
rapportperiodens slut

Nyckeltalet beskriver andelen presterande exponeringar med anstånd av alla exponeringar.
Presteraende exponeringar med anstånd är nödlidande fordringar på provotid som redan har förbättrats eller exponeringar med anstånd som gäller avtal som inte har varit nödlidande. Ändringar i betalningsplanen som beror på annat än kundens ekonomiska svårigheter klassificeras inte som exponeringar med anstånd.

Presteraende exponeringar med
anstånd av problemfordringarna, %

Presteraende exponeringar med
anstånd (brutto)

x 100

Problemfordringar vid
rapportperiodens slut

Nyckeltalet beskriver andelen presterande exponeringar med anstånd av problemfordringar som utöver presterande exponeringar med anstånd innehåller nödlidande exponeringar.
Presteraende exponeringar med anstånd är nödlidande fordringar på provotid som redan har förbättrats eller exponeringar med anstånd som gäller avtal som inte har varit nödlidande. Ändringar i betalningsplanen som beror på annat än kundens ekonomiska svårigheter klassificeras inte som exponeringar med anstånd.

Förlustreserv (fordringar på kunder) av problemfordringarna, %	Förlustreserv som riktas till balansposten fordringar på kunder	x 100	Nyckeltalet beskriver andelen förväntade förluster av alla problemfordringar. I problemfordringarna ingår nödlidande fordringar samt presterande exponeringar med anstånd.
	<hr/> Problemfordringar vid rapportperiodens slut		
Kredit- och garantistock	Kreditstocken + garantistocken		Nyckeltalet beskriver beviljade krediter och garantier totalt.
Exponeringar	Kredit- och garantistocken + räntefordringar + outnyttjade kreditarrangemang		Som förhållningsgrund för problemfordringar och nödlidande exponeringar används summan av kredit- och garantistocken, räntefordringar samt outnyttjade kreditarrangemang (outtagna krediter och uttagslimiter).
Övriga exponeringar	Räntefordringar + outnyttjade kreditarrangemang		Utöver kredit- och garantistocken uppstår det exponeringar för räntefordringar samt outnyttjade kreditarrangemang (outtagna krediter och uttagslimiter).

* Övergångsbestämmelserna har beaktats i relationstalet enligt konglomeratlagen.

Kapitaltäckningstabeller

Kapitaltäckning för kreditinstitut

Kapitalbas, mn €	31.12.2023	31.12.2022
OP Gruppens eget kapital	16 262	14 668*
Försäkringsbolagens inverkan på eget kapital avdras	-1 297	-1 045*
Fonden för verkligt värde, säkring av kassaflöde	212	337
Kärnprimärkapital (CET1) före avdrag	15 177	13 951
Immateriella tillgångar	-314	-343
Överskott i pensionsansvar och värderingskorrigeringar	-216	-231
Andelskapital som dras av från kapitalbasen	-198	-163
Förutsebar utdelning och obetald utdeln. från föreg. räkenskapsperiod	-148	-144
ECL – förväntade förluster underskott		-425
Tillämplig summa av otillräcklig täckning för nödlidande exponeringar	-187	-76
Kärnprimärkapital (CET1)	14 114	12 569
Primärkapital (T1)	14 114	12 569
Debenturlån	1 308	1 308
Debenturlån på vilka tillämpas övergångsbestämmelse	57	91
Allmänna kreditriskjusteringar	120	
Supplementärkapital (T2)	1 484	1 399
Kapitalbas totalt	15 598	13 968
Totalt riskvägt exponeringsbelopp, mn €	31.12.2023	31.12.2022
Kredit- och motpartsrisk	65 997	60 437
Schablonmetoden (SA)**	65 997	8 476
Exponeringar mot stater och centralbanker	509	495
Institutsexponeringar	603	627
Företagsexponeringar	27 591	5 244
Hushållsexponeringar	10 174	1 245
Exponeringar säkrade genom panträtt i fastighet	18 988	153
Fallerade exponeringar	2 309	72
Poster med särskilt hög risk	1 697	
Säkerställda obligationer	608	540
Fordringar på vilka en kortfristig kreditvärdering kan tillämpas		0
Företag för kollektiva investeringar (CIU)	201	0
Aktieexponeringar	2 410	1
Övriga	907	99
Internmetoden (IRB)		51 960
Företagsexponeringar		29 997
Hushållsexponeringar		12 002
Aktieexponeringar		8 944
Övriga		1 018
Risker förknippade med en central motparts obeståndsfond	1	0
Positioner i värdepapperisering	50	111
Marknads- och avvecklingsrisk, schablonmetoden	1 006	1 070
Operativ risk, schablonmetoden	4 156	3 851
Kreditvärdighetsjustering (CVA)	217	179
Övriga risker***	2 084	6 678
Totalt riskvägt exponeringsbelopp	73 511	72 327

* Ibruktagningen av standarden IFRS 17 Försäkringsavtal 1.1.2023 har beaktats i eget kapital.

** OP Gruppen övergick under det första kvartalet 2023 till schablonmetoden i sin kapitaltäckningsanalys och kapitaltäckningsrapportering.

*** Risker utan övrig täckning. Under jämförelseperioden schablonmetodsbaserat golv för de riskvägda posterna.

Relationstal, %	31.12.2023	31.12.2022
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	19,2	17,4
Tier 1-kapitalrelation	19,2	17,4
Kapitalrelation	21,2	19,3

Relationstal utan övergångsbestämmelse, %	31.12.2023	31.12.2022
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	19,2	17,4
Tier 1-kapitalrelation	19,2	17,4
Kapitalrelation	21,1	19,2

Kapitalkrav, mn €	31.12.2023	31.12.2022
Kapitalbas	15 598	13 968
Kapitalkrav	10 558	9 979
Buffert för kapitalkrav	5 041	3 989

Kapitalkravet 14,4 procent består av minimikravet 8 procent, kapitalkonserveringsbufferten 2,5 procent, O-SII-kapitalkravet 1,5 procent, ECB:s kapitalkrav (P2R) 2,25 procent och ländervisa kontryckliga buffertkrav för exponeringar i utlandet.

Skuldsättning, mn €	31.12.2023	31.12.2022
Primärkapital (T1)	14 114	12 569
Exponeringar totalt	148 852	165 362
Bruttosoliditetsgrad, %	9,5	7,6

Bruttosoliditetsgraden (Leverage Ratio) beskriver skuldsättningen; mätarens miniminivå är tre procent.

OP Gruppens kapitaltäckning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

Mn €	31.12.2023	31.12.2022
OP Gruppens egna kapital	16 262	14 668****
Övriga poster som räknas till bankrörelsens primär- och sekundärkapital	1 484	1 399
Övriga branschvisa poster som inte ingår i kapitalbasen	-571	-442
Goodwill och immateriella tillgångar	-1 000	-1 077
Värderingsdifferenser i försäkringsrörelsen*	855	749****
Planerad utdelning	-148	-144
Poster som enligt IFRS dras av från kapitalbasen**	48	177
ECL – förväntade förluster underskott		-370
Konglomeratets kapitalbas totalt	16 931	14 961
Kapitalbaskravet i kreditinstitutsverksamheten***	10 227	9 661
Kapitalbaskravet i försäkringsrörelsen*	1 511	1 237
Minimibeloppet av konglomeratets kapitalbas totalt	11 738	10 898
Konglomeratets kapitaltäckning	5 193	4 063
Konglomeratets kapitalrelation (kapitalbasen/minimibeloppet av kapitalbasen) (%)	144	137

* Värderingsdifferenser och bedömning av SCR enligt försäkringsbolagens solvens

** Överskott i pensionsansvar, värdering av säkringen av kassaflöde från fonden för verkligt värde

*** Totalt riskvägt exponeringsbelopp x 14,4 %

**** Ibruktagningen av standarden IFRS 17 Försäkringsavtal 1.1.2023 har beaktats i eget kapital.

Övergångsbestämmelserna har beaktats i siffrorna.

TABELLDEL

Resultaträkning

Mn €	Not	Justerat		Justerat	
		1-12/2023	1-12/2022	10-12/2023	10-12/2022
Ränteintäkter		5 480	1 833	1 690	763
Räntekostnader		-2 609	-215	-898	-267
Räntenetto	3	2 871	1 618	792	496
Nedskrivningar av fordringar	4	-269	-115	-99	-45
Provisionsintäkter		1 038	1 077	250	268
Provisionskostnader		-130	-134	-27	-34
Provisionsnetto	5	908	942	223	234
Premieintäkter		2 000	1 898	534	491
Kostnader för försäkringstjänster		-1 824	-1 898	-455	-434
Nettointäkter från återförsäkringsavtal		-95	106	-56	-28
Resultat från försäkringstjänster	6	81	106	23	28
Finansiella nettointäkter (+)/nettokostnader (-) från försäkringsavtal		-722	2 228	-633	5
Finansiella nettointäkter (+)/nettokostnader (-) från återförsäkringar		0	-1	13	2
Finansiella nettointäkter (+)/nettokostnader (-) från försäkringsavtal	7	-722	2 226	-621	7
Nettointäkter från finansiella tillgångar som innehas för handel	8	55	-29	31	33
Nettointäkter från placeringens verksamhet	9	1 057	-1 952	686	66
Övriga rörelseintäkter		40	67	12	15
Personalkostnader		-964	-856	-262	-239
Avskrivningar och nedskrivningar		-226	-214	-89	-55
Övriga rörelsekostnader	10	-1 011	-892	-287	-247
Överföringar till resultat från försäkringstjänster		485	416	137	111
Rörelsekostnader		-1 716	-1 545	-500	-430
OP-bonus till ägarkunder		-255	-198	-67	-51
Rörelsevinst (-förlust)		2 050	1 120	480	354
Resultat före skatt		2 050	1 120	480	354
Inkomstskatt		-408	-213	-95	-71
Räkenskapsperiodens resultat		1 642	907	385	282
Fördelning:					
Periodens resultat hänförligt till ägarna		1 637	898	386	281
Periodens resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		5	9	-1	1
Totalt		1 642	907	385	282

Rapport över totalresultat

Mn €	Not	Justerat		Justerat	
		1-12/2023	1-12/2022	10-12/2023	10-12/2022
Periodens resultat		1 642	907	385	282
Poster som inte omklassificeras till resultatet					
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		8	120	-1	-43
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet					
Förändring i fonden för verkligt värde					
Värdering till verkligt värde	15	-68	-58	-36	-54
Säkring av kassaflöde	15	156	-540	129	-29
Inkomstskatt					
Poster som inte omklassificeras till resultatet					
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		-2	-24	5	9
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet					
Värdering till verkligt värde	15	14	12	6	11
Säkring av kassaflöde	15	-31	108	-26	6
Övrigt totalresultat		77	-382	77	-100
Räkenskapsperiodens totalresultat		1 719	525	462	182
Fördelning av periodens totalresultat:					
Periodens totalresultat hänförligt till ägarna		1 714	516	462	180
Periodens totalresultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		5	9	-1	1
Totalt		1 719	525	462	182

Balansräkning

Mn €	Not	Justerat	
		31.12.2023	31.12.2022
Kontanta medel		19 755	35 004
Fordringar på kreditinstitut		858	798
Fordringar på kunder		97 836	98 546
Derivatinstrument		3 401	4 117
Investeringsstillgångar		21 896	20 742
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal		12 581	11 597
Återförsäkringsavtalstillgångar	11	106	245
Immateriella tillgångar		1 065	1 153
Materiella tillgångar		398	423
Övriga tillgångar		2 222	2 401
Skattefordringar		273	664
Tillgångar totalt		160 391	175 691
Skulder till kreditinstitut		66	12 301
Skulder till kunder		76 656	81 468
Derivatinstrument	20	3 271	4 432
Försäkringsavtalsskulder		11 589	11 446
Återförsäkringsavtalsskulder	13	0	2
Skulder för placeringsavtal		7 944	7 211
Skuldebrev emitterade till allmänheten	14	37 511	37 438
Avsättningar och övriga skulder		4 450	3 818
Skatteskulder		1 229	1 522
Efterställda skulder		1 414	1 384
Skulder totalt		144 129	161 023
Eget kapital			
OP Gruppens ägares andel			
Andelskapital			
Medlemsandelar		219	217
Avkastningsandelar		3 335	3 369
Fonden för verkligt värde	15	-290	-360
Övriga fonder		2 172	2 172
Akkumulerade vinstmedel		10 703	9 153
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		124	118
Eget kapital totalt		16 262	14 668
Skulder och eget kapital totalt		160 391	175 691

OP Gruppen har tillämpat standarden IFRS 17 Försäkringsavtal från och med 1.1.2023. Resultaträkningens och balansräkningens siffror för 2022 har justerats. I not 1 Redovisningsprinciper i bokslutskommuniké finns en närmare beskrivning av ibruktagandet av standarden IFRS 17 samt av de ändringar som gjorts i resultaträknings- och balansräkningsschemana.

Rapport över förändringar i eget kapital

Mn €	Eget kapital hänförligt till ägarna					Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	Eget kapital totalt
	Andelskapital	Fonden för verkligt värde	Övriga Fonder	Akkumulerade vinstmedel	Totalt		
Eget kapital 31.12.2021	3 459	323	2 184	8 090	14 057	128	14 184
Effekten av övergången till IFRS 17 1.1.2022		-205		154	-52		-52
Eget kapital 1.1.2022	3 459	118	2 184	8 244	14 005	128	14 133
Periodens totalresultat		-478		994	516	9	525
Periodens resultat				898	898	9	907
Övrigt totalresultat		-478		96	-382		-382
Vinstutdelning				-96		-7	-103
Ändringar i medlems- och avkastningsandelar	127				127		127
Fondöverföringar			-12	12			
Övriga				-1	-1	-11	-12
Eget kapital 31.12.2022	3 586	-360	2 172	9 153	14 550	118	14 668

Mn €	Eget kapital hänförligt till ägarna					Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	Eget kapital totalt
	Andelskapital	Fonden för verkligt värde	Övriga Fonder	Akkumulerade vinstmedel	Totalt		
Eget kapital 1.1.2023	3 586	-360	2 172	9 153	14 550	118	14 668
Periodens totalresultat		70		1 644	1 714	5	1 719
Periodens resultat				1 637	1 637	5	1 642
Övrigt totalresultat		70		7	77		77
Vinstutdelning				-144	-144	-4	-148
Förändringar i medlems- och avkastningsandelar	-32				-32		-32
Övriga*			0	51	51	5	56
Eget kapital 31.12.2023	3 554	-290	2 172	10 703	16 139	124	16 262

*I posten Övriga har bokförts en justering på 55 miljoner euro av uppskjutna skatter per tidpunkten för övergången till standarden IFRS 17, 1.1.2022. Justeringen beskrivs närmare i Not 1. Redovisningsprinciper.

Kassaflödesanalys

Mn €	Justerat	
	1-12/2023	1-12/2022
Kassaflöde från rörelsen		
Periodens resultat	1 642	907
Justeringar i periodens resultat	345	2 387
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	897	-4 105
Fordringar på kreditinstitut	-521	84
Fordringar på kunder	1 162	-3 333
Derivatinstrument, tillgångar	199	-369
Investeringsstillgångar	-130	-244
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal	-74	80
Återförsäkringsavtalstillgångar	139	-131
Övriga tillgångar	122	-191
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	-16 793	-1 316
Skulder till kreditinstitut	-12 249	-4 279
Skulder till kunder	-5 311	4 592
Derivatinstrument, skulder	-105	539
Försäkringsavtalsskulder	146	-2 523
Återförsäkringsavtalsskulder	-2	-11
Skulder för placeringsavtal	0	0
Avsättningar och övriga skulder	727	366
Betald inkomstskatt	-275	-283
Erhållna utdelningar	47	102
A. Kassaflöde från rörelsen totalt	-14 136	-2 308
Kassaflöde från investeringar		
Förvärv av dotterföretag med avdrag för likvida medel vid förvärvstidpunkten	-51	0
Försäljning av dotterföretag med avdrag för likvida medel vid försäljningstidpunkten	0	33
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-99	-123
Överlåtelse av materiella och immateriella tillgångar	11	11
B. Kassaflöde från investeringar totalt	-139	-79
Kassaflöde från finansiering		
Efterställda skulder, förändring	-5	-517
Skuldebrev emitterade till allmänheten, förändring	-1 174	5 135
Ökning av andels- och aktiekapital	130	292
Minskning av andels- och aktiekapital	-162	-165
Utbetalda utdelningar och räntor på andelskapitalet	-144	-96
Leasingskulder	-33	-33
C. Kassaflöde från finansiering totalt	-1 389	4 615
Nettoförändring i likvida medel (A+B+C)	-15 663	2 228
Likvida medel vid periodens början	35 656	33 129
Effekten av förändringar i valutakurserna	-46	299
Likvida medel vid periodens slut	19 947	35 656
Erhållna räntor	8 364	2 298
Betalda räntor	-5 562	-747
Likvida medel		
Kontanta medel	19 755	35 004
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	191	652
Totalt	19 947	35 656

Noter

1. Redovisningsprinciper
2. Segmentrapportering
3. Räntenetto
4. Nedskrivningar av fordringar
5. Provisionsnetto
6. Resultat från försäkringstjänster
7. Finansiella nettokostnader från försäkringsavtal
8. Nettointäkter från finansiella tillgångar som innehas för handel
9. Nettointäkter från placeringsverksamhet
10. Övriga rörelsekostnader
11. Nedskrivningar av fordringar
12. Försäkringsavtalskulder
13. Återförsäkringsavtalskulder
14. Skuldebrev emitterade till allmänheten
15. Fonden för verkligt värde efter skatt
16. Ställda säkerheter
17. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder
18. Klassificering av poster återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod
19. Åtaganden utanför balansräkningen
20. Derivatinstrument
21. Fördelning av placeringar i segment Försäkring
22. Närståendetransaktioner

Not 1. Redovisningsprinciper

Bokslutskommunikén har upprättats med iakttagande av standarden IAS 34 Delårsrapportering och de principer för upprättandet av bokslutet som redogjorts för i bokslutet 2022. De centrala redovisningsprinciperna i anknytning till ibruktagandet av standarden IFRS 17 per 1.1.2023 beskrivs i avsnitt 2.

Bokslutskommunikén är oreviderad. Alla siffror i bokslutskommunikén har avrundats och därför kan summan av enskilda tal avvika från den summa som angetts.

Bokslutskommunikén offentliggörs på finska, svenska och engelska. Den finska versionen är den officiella version som gäller, ifall det finns konflikter mellan språkversionerna.

1. Redovisningsprinciper som kräver ledningens bedömning och centrala osäkerhetsfaktorer i anslutning till bedömningarna

Då bokslutskommunikén upprättas görs sådana uppskattningar och antaganden om framtiden, vilkas utfall kan avvika från det verkliga utfallet. Dessutom måste olika avvägningar göras då principerna för upprättande av bokslutet tillämpas. Vid upprättandet av bokslutskommunikén har ledningens bedömning använts särskilt för beräkningen av förväntade kreditförluster och värderingen av försäkringsavtal.

Förväntade kreditförluster

Flera faktorer som kräver ledningens bedömning ansluter sig till upprättandet av beräkningsmodeller för förväntade kreditförluster (ECL), bland annat:

- val av rätta ECL-modeller som beskriver de kreditförluster som kan väntas i avtalsbeståndet så väl som möjligt
- olika antaganden och bedömningar från egna medarbetare som gjorts i modellerna
- val av estimatmetoder för ECL-modellernas parametrar
- fastställande av avtals löptid för krediter utan förfallodag (revolverande krediter)
- fastställande av den modellrisk som ansluter sig till modelleringsmaterial och datakvalitet
- korrekt indelning av avtal i olika segment så att deras ECL beräknas med rätt modell
- val av makroekonomiska faktorer så att ändringarna i dem korrelerar med avtalens sannolikhet för fallissemang
- prognostisering av makroekonomiska scenarier och sannolikheten för dem i framtiden
- tilläggsavsättningar som enligt ledningens bedömning riktats till en viss bransch
- sänkning av säkerhetsvärdet enligt ledningens bedömning på grund av säkerhetens geografiska läge.

Ledningens bedömning har också använts för att uppskatta en betydande ökning i kreditrisken, bland annat för:

- bedömningar från egna medarbetare som används för att bedöma den relativa förändringen i kreditrisken för privatkunder, med vilka säkerställs att antalet avtal som överförs till steg 2 är korrekt före överföringen till steg 3 (s.k. default capture rate)
- valet av absolut gräns som baserar sig på det historiska beteendet för fallissemang samt på OP Gruppens kreditriskprocess
- bestämningen av längden på den tidsperiod under vilken kunden måste visa ett gott betalningsbeteende för att nedskrivningssteget ska kunna förbättras från steg 3 till steg 2 och 1 utöver de återhämtningstider som myndigheterna fastställt.

Den egentliga beräkningen av ECL-tal utförs med ECL-modellerna, utom då det är fråga om en stor företagsexponering huvudsakligen i steg 2 eller 3 och på bevakningslistan, varvid ECL beräknas med den kassaflödesbaserade ECL-metoden som baseras på bedömningar från egna medarbetare. Till bedömningarna från egna medarbetare hör ledningens bedömning.

Extra avsättningar som baserar sig på ledningens bedömning (management overlay) direkt i ECL-talen (så kallade post model adjustments) är avsedda endast för tillfällig användning tills den oförutsedda händelse eller omständighet som gett upphov till avsättningen har kunnat beaktas i ECL-modellerna.

ECL-modellerna beaktar de risker som är förknippade med hållbar utveckling "Environmental, Social och Governance" (ESG) enligt följande:

- I ECL-modellernas beräkning ingår en uppskattning av de ekonomiska effekterna i ett makrosenario där användningen av fossil energi minskas så att klimatneutralitet uppnås senast 2035.
- Vid början av 2023 började OP Gruppen i kreditklassificeringsprocessen för storföretag (R-rating) som baseras på bedömningar från egna medarbetare tillämpa en ESG-varningssignal som består av en bedömning av ESG-riskfaktorerna. Med ESG-varningssignalen identifieras situationer där ESG-riskfaktorer påverkar en kunds kreditklass. Med hjälp av ESG-varningssignalen kan kundens kreditklassificering vid behov försvagas och PD-riskparametern och ECL för kundens avtal därmed ökas.

Den bedömning och de uppskattningar som ledningen gjort och som ingår i beräkningen av förväntade kreditförluster finns till övriga delar än de som anges ovan i bokslutet för 2022.

Geopolitiska risker

Geopolitiska händelser kan påverka OP Gruppens intäkter och risker indirekt via förändringar i kundernas verksamhetsförutsättningar samt direkt via det allmänna läget på finansmarknaden och skadegörelse som riktar sig mot den tekniska infrastrukturen. OP Gruppen förbereder sig kontinuerligt på denna typ av händelser genom att upprätta och testa verksamhetsplaner för dem.

Värdering av försäkringsavtal

Vid tillämpningen av IFRS 17 är riskjustering en av komponenterna för värdering av försäkringsavtal, och ledningen har gjort följande bedömningar då den har fastställts:

- Vid beräkningen av riskjusteringen har nivån för kapitalkostnadsparametern (CoC) fastställts till 5 procent. CoC-nivån är gemensam för värderingen av OP-Livförsäkrings Ab:s och Pohjola Försäkring Ab:s försäkringsavtal. OP Gruppen utvärderar kapitalkostnadsparameterns värde minst en gång per år, och det ändras vid behov. Parametern kan justeras också om ledningen anser att det är nödvändigt till exempel på grund av en förändring i affärsverksamheten eller marknadsläget. De metoder och antaganden som använts har inte förändrats under räkenskapsperioden.
- Riskjusteringen fastställs separat för OP-Livförsäkrings Ab och Pohjola Försäkring Ab, och spridningsfördelar mellan bolagen beaktas inte då riskjusteringen fastställs.
- Konfidensintervallet för Pohjola Försäkring är 70–75 procent och för OP-Livförsäkring 90–95 procent. Som teknik för att fastställa konfidensnivån har använts en skalningsmetod för konfidensnivån vid normalfördelning. OP Gruppens sammansatta konfidensnivå är 85 procent.

Ledningen har gjort följande bedömningar i fråga om principen för fastställandet av den diskonteringsränta som används vid beräkningen av försäkringsavtal:

- Diskonteringskurvorna härleds som summan av den riskfria räntan och likviditetspremien, som är beroende av försäkringsavtalens egenskaper. Ledningen gör bedömningar då den fastställer principerna för parametrarna för den riskfria räntekurvan och likviditetspremien. Försäkringsavtalens kassaflöden sträcker sig vanligen längre än de likvida marknadsnoteringarna, varför swap-räntorna i euro beaktas direkt endast till den fastställda maximala löptiden (20 år). Därefter extrapoleras den riskfria kurvan mot en långsiktig balansnivå. Vid behov avlägsnas kreditriskkomponenten från swap-räntorna.
- Likviditetspremien fastställs med hjälp av ett placeringsuniversum som beaktar respektive försäkringsbolags exponering. Med placeringsuniversum avses en allokering som utformas så att man vid viktningar och indexval beaktar beloppet av exponeringen, löptiderna för exponeringen och för placeringarnas kassaflöden samt kassaflödenas förutsägbarhet. Placeringsuniversumet omfattar referensindexen och deras vikter för statslån, IG-företagslån (IG, rating AAA–BBB) och företagslån med högre risk (HY, rating BB–C). Ledningen ser regelbundet över allokeringen.
- Diskonteringsräntans rörelser påverkar resultatet via värdeförändringar i kassaflödena, och resultatet påverkas avsevärt av valet av räntemodell. OP Gruppen utvärderar minst en gång per år värdena på de parametrar som använts vid modelleringen av den riskfria räntekurvan. Parametrarna kan ses över också om ledningen anser att det är nödvändigt. De antaganden som använts har ändrats under räkenskapsperioden så att den maximala löptiden för räntekurvan för USD har fastställts till 30 år (tidigare 50 år) och den långsiktiga jämviktsräntan för räntekurvorna för EUR, USD, NOK och SEK har fastställts till 3,3 procent i enlighet med EIOPA:s UFR-analys (tidigare 3,45 procent). Inga ändringar har gjorts i de övriga parametrarna. Den största effekten har beräkningen av den långsiktiga jämviktsräntan, som höjer värdet på skadeförsäkringens försäkringsavtalsskuld med uppskattningsvis 3 miljoner euro.

Bedömningar som ledningen har gjort för att värdera försäkringsavtal vid ibruktagandet av standarden IFRS 17 samt processen för uppskattning av indata för dessa metoder:

- Vid värderingen av grupper av försäkringsavtal återspeglar uppskattningarna av framtida kassaflöden de antaganden om framtiden som görs vid värderingstidpunkten och som omfattar en justering som återspeglar pengarnas tidsvärde och de finansiella riskerna relaterade till framtida kassaflöden till den del som de finansiella riskerna inte ingår i uppskattningarna av framtida kassaflöden samt en uppskattning av riskjusteringen för icke-finansiell risk.
- Målet med uppskattningen av framtida kassaflöden är att fastställa det förväntade värdet, eller det sannolikhetsbedömda medelvärdet, av hela skalan av möjliga utfall, med beaktande av alla rimliga och verifierbara uppgifter som finns tillgängliga på balansdagen och som kan tas fram utan onödiga kostnader eller insatser. Till rimliga och verifierbara uppgifter som finns tillgängliga på balansdagen och som kan tas fram utan onödiga kostnader eller insatser hör uppgifter om tidigare händelser och aktuella förhållanden samt prognoser om framtida förhållanden.
- För modelleringen av det förväntade värdet används deterministiska modeller för försäkringstekniska avsättningar, om inte kassaflödena påverkas av komplexa faktorer som kräver stokastisk simulering. I OP Gruppen används simulering vid beräkningen av tidsvärdet för kundåterbäringar i OP-Livförsäkrings försäkringsavtal.

- I antaganden om kassaflöden används dödlighetsmodeller baserade på de senaste dödlighetsundersökningarna. Dödlighetsmodellernas tillämplighet följs fortlöpande upp, och modellerna uppdateras vid behov. Försäkringsavtalens kassaflöden påverkas också avsevärt av kundbeteende- och driftskostnadsantaganden. Antagandena har modellerats med hjälp av statistiskt material, och de följs upp och uppdateras fortlöpande i takt med att informationen ökar. Försäkringar av spar- och placeringstyp säljs ofta som mycket långvariga avtal, och en del försäkringstagare avslutar sina avtal på basis av sina behov genom återköp före slutdagen enligt avtalet. I fråga om individuella pensionsförsäkringar är risken för återköp mycket liten, eftersom lagstiftningen begränsar möjligheterna till återköp enbart till de situationer som nämns i lagen, såsom skilsmässa och långvarig arbetslöshet. Risklivförsäkringsbestånden påverkas inte bara av dödlighetsantaganden, utan också i betydande grad av antaganden om annullation av försäkringarna, alltså hur kunderna avslutar sina försäkringar.
- Kassaflöden från skador och driftskostnader utgörs av avsättningar för okända och kända skador, av diskretionära extra avsättningar samt av deras driftskostnadsbelastning, och de fastställs i enlighet med följande principer.
 - Avsättningar görs för kända skador, om det uppskattas att skadekostnaden för dem överstiger ett fastställt värde i euro. En skadespecifik avsättning för sådana stora skador görs i enlighet med ersättningsexperternas bedömningar och med iakttagande av de avsättningsanvisningar som aktuariefunktionen har godkänt. Dessutom görs avsättningar från fall till fall för alla kända skador hos utländska rörelser samt för skador där återförsäkrarens andel av en icke-proportionell återförsäkring avviker från noll.
 - Okända skador och den andel av kända skador för vilken ingen avsättning har gjorts bedöms statistiskt med hjälp av den konstaterade hastigheten för reglering av skador, riskprocentens utveckling och antaganden om eventuella förändringar. Samtidigt justeras beloppet av skadespecifika avsättningar kollektivt till det bästa estimatet. Som kollektiv metod används en statistisk prognosmetod som är tillämplig på varje riskgrupp, huvudsakligen metoder som baserar sig på utvecklingsfaktorer samt Cape Cod-metoden. I prognoserna betonas i huvudsak själva skadeåret och de år som är närmast det året. Prognoserna betonar också skadeår med stor volym och under vilka en betydande del av ersättningarna redan har betalats ut. De kollektiva bedömningarna görs med en noggrannhet som är relevant med tanke på produktens risk och fenomenet.
 - Avsättningar för ersättningsansvaret för pensionsförsäkringar görs skadespecifikt genom tillämpning av Försäkringscentralens referensdödlighetsmodell.
 - Försäkringsavtalsskulden kompletteras efter prövning med särskilda avsättningar utifrån bedömningar från egna medarbetare vid affärsrörelsen, ersättningsprocessen och aktuariefunktionen, tills det finns tillräckligt med statistiskt material om fenomenet för att beräkna en statistisk avsättning. Sådana särskilda avsättningar kan göras om det finns någon annan känd orsak eller något annat känt fenomen som innebär att ersättningsansvaret måste kompletteras. Exempelvis kan en avsättning göras för drojsmål i behandlingen, om antalet skador som inte har behandlats har ökat och är exceptionellt stort jämfört med en bassituation.
 - Om en viss skadehändelse, såsom en storm, ger upphov till flera skador vars totala belopp uppskattas överstiga ett fastställt eurovärde, kan en avsättning göras för skadekumulen.
 - Framtida kassaflöden från driftskostnader bildas av prognoser om skötsel- och administrationskostnader för försäkringar samt av en prognos om skaderegleringskostnader. De prognostiserade skaderegleringskostnaderna bildas som bästa uppskattning genom att belasta de kassaflöden som hänför sig till prognostiserade ersättningar. Övriga prognoser för driftskostnader bildas med hjälp av pro rata-periodiserade premier för försäkringsperioden och genom att tillämpa driftskostnadscoefficients på dem.

Bedömningar som ledningen har gjort vid tillämpningen av VFA-värderingsmodellen vid ibruktagandet av standarden IFRS 17:

- OP Gruppen beviljar vissa spar-, fond- och pensionsförsäkringar som enligt avtal har som mål att tillhandahålla eller förväntas tillhandahålla placeringsrelaterade tjänster och ersättas för detta genom en avgift som fastställs baserat på de underliggande posterna. Ett försäkringsavtal kan innehålla olika placeringsobjekt.
- I samband med det första redovisningstillfället ska man med följande kriterier bedöma om ett sådant avtal har direkt resultatandel:
 - försäkringstagaren har enligt avtalet rätt till en resultatandel av de underliggande placeringsobjekten,
 - OP Gruppen förväntar sig att betala ett belopp till försäkringstagaren motsvarande en betydande andel av den avkastning som uppstår vid värdering av de underliggande posterna till verkligt värde,
 - OP Gruppen förväntar sig att en betydande andel av en eventuell förändring av det belopp som ska betalas till försäkringstagaren varierar med förändringen av det verkliga värdet på de underliggande posterna.
- OP Gruppen bedömer om villkoren för VFA-värderingsmodellen för försäkringsavtal är uppfyllda i enlighet med förväntningarna vid avtalets ingående, och en ny bedömning av villkoren görs inte i ett senare skede, såvida inte avtalet ändras. Vid valet av värderingsmodell beaktas alla materiella rättigheter och skyldigheter, inklusive alla villkor som ingår i avtalet. En redovisningsenhet enligt IFRS 17 är en grupp av avtal. Därför tillämpas samma värderingsmodell på hela gruppen i enlighet med egenskaperna för dess kassaflöden. Till en grupp av försäkringsavtal hör alla avtal som är föremål för likartade risker, och de förvaltas tillsammans.

Bedömningar som ledningen har gjort vid ibruktagandet av standarden IFRS 17 för att fastställa de försäkringskyddsenheter som avgör redovisningen i resultatet:

- Ett belopp för den avtalsenliga marginalen för en grupp av försäkringsavtal redovisas i resultatet för varje period för att återspegla de tjänster som tillhandahållits enligt den gruppen av försäkringsavtal under den perioden. Beloppet av den avtalsenliga marginal som redovisats i resultatet fastställs med hjälp av de försäkringsskyddsenheter som ingår i gruppen av avtal. Försäkringsskyddsenheter beskriver den mängd försäkringsskydd som tillhandahålls genom avtalen i gruppen och som fastställs genom att för varje avtal beakta de förmåner som i enlighet med avtalet har beviljats samt avtalets löptid.
- För typiska korta skadeförsäkringsavtal är tolkningen att försäkringstjänster tillhandahålls jämnt under försäkringsskyddets löptid, och som grund för en skydds-enhet på försäkringsgruppsnivå används de premier som fås för avtal som hör till samma försäkringsgrupp. Redovisningen i resultatet under den prognostiserade livscykel för livförsäkringsprodukters avtalsenliga marginal påverkas, beroende på avtalstypen, av besparingsbeloppet per grupp, avtalets förväntade längd, ersättnings- eller besparingssumman, annulleringar och kommande premier. Fördelningen av den avtalsenliga marginalen och grunden för skyddsenheter varierar enligt försäkringsgren: För sparförsäkringsprodukter utgörs grunden av sparbeloppets utveckling, och för risklivförsäkringar av risksummans utveckling.
- I de av OP Gruppens försäkringsprodukter som tillhandahåller både placeringstjänster och försäkringstjänster tillhandahålls tjänsterna jämnt och i samma proportion över avtalets förväntade löptid. Därtill tillhandahålls båda tjänsterna samtidigt, och deras avtalsperioder är lika långa.

Bedömningar som ledningen har gjort vid ibruktagandet av standarden IFRS 17 för att fastställa placeringskomponenter:

- Ledningen har identifierat att placeringskomponenter ingår i en del av OP Gruppens livförsäkringsavtal. Storleken på dem fastställs till det belopp som OP Gruppen enligt ett försäkringsavtal ska återbetala till en försäkringstagare under alla omständigheter. Till sådana situationer hör till exempel att ett försäkringsfall inträffar eller att ett avtal förfaller eller upphör utan att ett försäkringsfall inträffar.
- I följande livförsäkringsavtal ingår betydande placeringskomponenter som fastställs enligt följande:
 - Fond- och pensionsförsäkringar:
 - om dödsfallsskyddet är över 100 procent, är placeringskomponenten beloppet av besparingarna.
 - om dödsfallsskyddet är under 100 procent, är placeringskomponenten det belopp som dödsfallsskyddet täcker.
 - I de separata balansräkningarna är placeringskomponenten beloppet av de ersättningar som ska betalas.

Bedömningar i anslutning till fastställandet av verkligt värde och ändringar av den modifierade retroaktiva modellen (MRA) vid övergången till IFRS 17:

- Den modifierade retroaktiva metoden har tillämpats på merparten av de försäkringsavtal som beviljats av Pohjola Försäkring. Värdena för övergången till IFRS 17 har fastställts separat för typiska försäkringsavtal och för försäkringsavtal som kräver specialbehandling. Med typiska försäkringsavtal avses avtal med kort löptid på vanligen ett år eller ibland några år, och på dem tillämpas MRA-metoden. Pohjola Försäkring tillämpar modifiering särskilt för att justera redan inträffade kassaflöden och för att undvika onödiga kostnader och insatser vid fastställandet av värdena för övergången.
- Verkligt värde-metoden har tillämpats på OP-Livförsäkrings avtal på grund av produkternas långfristiga karaktär. Avtalen har gällt redan före den tidpunkt då rimliga och verifierbara uppgifter som hade behövts för en retroaktiv beräkning fanns tillgängliga och hade kunnat användas utan i efterhand erhållen information.
- För att tillämpa verkligt värde-metoden har OP Gruppen fastställt den avtalsenliga marginalen eller förlustkomponenten för skulden för återstående försäkringsskydd per övergångsdagen som skillnaden mellan det verkliga värdet för en grupp försäkringsavtal och de per den dagen värderade kassaflödena för åtaganden. I redovisningen enligt IFRS 17 återspeglar den avtalsenliga marginalen för en grupp av försäkringsavtal gruppens förväntade framtida intäkter, som redovisas i resultatet under den framtida livscykeln för gruppen av försäkringsavtal.
- Då det verkliga värdet för grupperna av försäkringsavtal har fastställts har man beaktat det diskonterade nuvärdet på de framtida kassaflödena för gruppen av försäkringsavtal, riskjusteringen, med beaktande av de framtida vinster eller förluster som beror på försäkringspremier som redan ackumulerats i gruppen av försäkringsavtal och de framtida vinster eller förluster som beror på framtida försäkringspremier vid övergångstidpunkten 1.1.2022 samt de riskpremier som marknadsaktören vanligen kräver vid försäljning av beståndet. Ledningen har gjort bedömningar för att fastställa de värderingsparametrar som använts för att fastställa bland annat kassaflödena, diskonteringsräntan och riskmarginalen. I praktiken finns det inga aktiva och etablerade marknader för försäljning av försäkringsbestånd, utan eventuella affärer genomförs ofta som bilaterala transaktioner, vilket skulle motsvara den mest fördelaktiga marknaden.

2. Ibruktagning av IFRS 17 Försäkringsavtal

OP Gruppen har tillämpat standarden IFRS 17 Försäkringsavtal från och med 1.1.2023, som är den sista obligatoriska ibruktagningdagen. Standarden IFRS 17 godkändes av Europeiska unionen 19.11.2021. OP Gruppen har också tillämpat den ändring av standarden IFRS 17 som tillåter ett undantag vid klassificeringen av finansiella tillgångar. Genom detta har en bokföringsmässig asymmetri mellan försäkringsavtalsskulden och de finansiella tillgångar som hänförs till den eliminerats för

de jämförelseuppgifter som justerats på grund av ibruktagningen av IFRS 17. Ändringen har godkänts av Europeiska unionen 8.9.2022.

Standarden IFRS 17 påverkar värderingen och redovisningen av OP Gruppens skade- och livförsäkringsprodukter samt presentationen av dem i bokslutet. Rättigheterna och skyldigheterna i försäkringsavtalen nettas för presentationen i balansräkningen och redovisas bland antingen tillgångar eller skulder. I resultaträkningen redovisas resultat från försäkringstjänster som en mellansumma och separat intäkter från placeringsverksamhet. Dessutom medför den nya standarden ytterligare kvalitativa och kvantitativa krav på noterna, bland annat om avstämningskalkyler över förändringarna under perioden i nettot av de bokförda värdena på försäkringsavtal samt i analysen av intäkterna från försäkringstjänster enligt värderingskomponent.

Standardens viktigaste mål är att förenhetliga värderingen av försäkringsavtalsskulden globalt; värderingen enligt den tidigare standarden IFRS 4 baserade sig på nationella värderingar. Värderingen enligt IFRS 17 baserar sig på aktuella estimat, liksom försäkringsbolagens solvensberäkning. Standarden IFRS 17 skiljer sig dock från solvensberäkningen i fråga om sitt syfte och sin principiella grund. Det tidigare förfarandet i enlighet med IFRS 4, där försäkringsavtalsskulden kan innehålla underförstådda marginaler för risktagning och framtida vinster upphör. Detta leder till att förändringarna i skulden redovisas transparent.

Betydande ändringar i principerna för upprättandet av OP Gruppens IFRS-bokslut presenteras nedan:

Standarden IFRS 17 tillämpas på avtal enligt vilka OP Gruppen påtar sig en betydande försäkringsrisk från en annan part. När en värdering görs ska alla explicita eller underförstådda villkor som ingår i avtalet beaktas, men villkor som inte har kommersiell innebörd ska bortses från. Avtal som OP Gruppen innehar och med vilka en betydande försäkringsrisk i underliggande försäkringsavtal överförs till en annan part, klassificeras som återförsäkringsavtal och hör till standardens tillämpningsområde. Försäkringsavtal och återförsäkringsavtal exponerar OP Gruppen också för en finansiell risk. Förändringar i skulden som beror på förändringar i antaganden om finansieringsrisken och förändringar på marknaden kan upphävas i resultaträkningen med förändringar i tillgångarnas verkliga värde.

Värderingsmodeller som används

Försäkringsavtal utan direkt resultatandel värderas enligt den allmänna värderingsmodellen (GMM). Den här värderingsmodellen tillämpas på typiska skadeförsäkringsavtal och sådana livförsäkringsavtal som inte uppfyller kriterierna för den värderingsmodell som är baserad på en rörlig avgift (VFA). Försäkringsavtal som har direkt resultatandel värderas enligt VFA-modellen. Sådana avtal är fondförsäkringsavtal med en betydande försäkringsrisk. I samband med det första redovisningstillfället använder OP Gruppen följande kriterier för att bedöma om ett avtal har direkt resultatandel:

- Avtalsvillkoren anger att försäkringstagaren har en resultatandel i en tydligt identifierad grupp av underliggande poster (till exempel en placeringskorg).
- OP Gruppen förväntar sig att betala ett belopp till försäkringstagaren motsvarande en betydande andel av den avkastning som uppstår vid värdering av de underliggande posterna till verkligt värde.
- OP Gruppen förväntar sig att en betydande andel av en eventuell förändring av de belopp som ska betalas till försäkringstagaren varierar med förändringen av det verkliga värdet på de underliggande posterna.

Den första värderingen och gruppering

För den första värderingen identifieras och grupperas försäkringsavtalen i portföljer på basis av avtal som är föremål för likartade risker och som förvaltas tillsammans. Försäkringsavtalen värderas som grupper av försäkringsavtal, som bildas med hjälp av försäkringsklass, kundgrupp och kohortår. Avtalen grupperas vidare på basis av deras lönsamhet. Om en grupp av avtal vid det första redovisningstillfället är en grupp av förlustavtal eller om en existerande grupp blir en grupp av förlustavtal, redovisas förlusten omedelbart i resultatet.

Anskaffningskostnaderna för försäkringsavtalen aktiveras i tillgångarna i balansräkningen till den del som de kan anses hänföra sig till förnyelsen av avtalen. De aktiverade anskaffningskostnaderna hänförs med hjälp av erfarenhetsbaserade data till framtida grupper av försäkringsavtal med användning av en systematisk och rationell metod. De redovisas i balansposten Övriga tillgångar. De aktiverade kassaflödena tas bort och inkluderas i värderingen av den relaterade nya gruppen av försäkringsavtal vid det första redovisningstillfället. OP Gruppen bedömer regelbundet möjligheten till återvinning av en tillgång för kassaflöden för anskaffning av försäkringsavtal. Om fakta och omständigheter tyder på att tillgången kan behöva skrivas ned, ska nedskrivningen redovisas i resultatet. Detta tillämpas på de skadeförsäkringsprodukter där vanligtvis en del av kunderna förnyar korta ettåriga försäkringar, vilket innebär att aktiveringskriterierna uppfylls.

En grupp av försäkringsavtal ska redovisas från och med den av följande tidpunkter som infaller först:

- början av försäkringsskyddets löptid för gruppen av avtal
- den dag då den första inbetalningen från en försäkringstagare i gruppen förfaller till betalning
- den dag då en grupp av avtal blir förlustavtal.

I början består balansvärdet för gruppen av försäkringsavtal av summan av följande komponenter:

- kassaflödena för åtaganden justerade med pengars tidsvärde

- en riskjustering som avspeglar OP Gruppens riskvillighet
- den avtalsenliga marginalen som är en restpost och representerar ej intjänad vinst.

Om den avtalsenliga marginalen är negativ, är gruppen av avtal förlustavtal och förlusten resultatförs genast.

I kassaflödena från grupperna av försäkringsavtal inkluderas följande poster:

- kassaflöden som är inom gränsen för ett avtal och som har ett direkt samband med fullföljandet av avtalet (t.ex. skötselavgifter, administrationskostnader och kostnader för ersättningsverksamheten samt nettoprovisionskostnader), inbegripet kassaflöden där OP Gruppen kan bestämma över storleken eller tidpunkterna.
- placeringskomponenter som är nära förbundna med värdförsäkringsavtal.
- eventuella inbäddade derivat som har ett nära samband med värdförsäkringsavtal.
- löfte som eventuellt ingår i försäkringsavtalen att leverera separata icke-försäkringstjänster eller varor då det är fråga om ett anknutet kassaflöde.

I en del livförsäkringsavtal ingår placeringskomponenter som fastställs beroende på avtalstypen. Kostnaderna för de här placeringskomponenterna redovisas separat från övriga kostnader för försäkringstjänster.

Efterföljande värdering

Senare, vid slutet av varje rapportperiod, ska det redovisade värdet i balansräkningen för en grupp av försäkringsavtal omfatta:

- skulden för återstående försäkringsskydd (LRC), som omfattar rapportdagens värderingar av de komponenter som fastställts vid det första redovisningstillfället, kapitalvärdet på kassaflödena för avtal som avser framtida tjänst och värdet av den avtalsenliga marginalen.
- skulden för inträffade skador (LIC), som omfattar sådana ersättningar och kostnader för tidigare tjänster som är fördelade på gruppen av försäkringsavtal per tidpunkten i fråga och som ännu inte har betalats samt ersättningar som har erlagts men ännu inte rapporterats.

Vid värderingen av grupper av försäkringsavtal avspeglar uppskattningarna av framtida kassaflöden de antaganden om framtiden som görs vid värderingstidpunkten; som diskonteringsränta används räntorna vid värderingstidpunkten, och uppskattningen av riskjusteringen för icke-finansiell risk justeras. De diskonteringsräntor som används för att fastställa den ränta som ska löpa på den avtalsenliga marginalen är för avtal enligt GMM-modellen den locked-in-ränta som fastställts i början för gruppen av avtal och för avtal enligt VFA-modellen räntan vid rapporttidpunkten.

Förändringar i kapitalvärdet på kassaflöden vilka orsakats av fullföljandet av försäkringsavtal redovisas i GMM-värderingsmodellen enligt följande:

- Förändringar som avser framtida tjänst justeras i den avtalsenliga marginalens redovisade värde i balansräkningen (eller i resultatet från försäkringstjänster i resultaträkningen, om en grupp av försäkringsavtal är en grupp av förlustavtal).
- Förändringar som avser rapportperiodens tjänster eller tidigare tjänster redovisas på resultatet från försäkringstjänster i resultaträkningen.
- Effekten av förändringar i diskonteringsräntan och av andra ekonomiska förändringar på försäkringsavtalsskuldens värde samt effekten av tidens gång, alltså upplösningen av diskonteringen bokförs på resultatposten Finansiella nettointäkter och nettokostnader från försäkringsavtal.

Princip för fastställande av riskjustering

Riskjustering är en av komponenterna vid värderingen av försäkringsavtal. Med riskjustering avses här den ersättning som företagets ledning kräver för att bära den osäkerhet avseende storleken på och tidpunkten för försäkringsavtalens framtida kassaflöden som uppkommer från icke-finansiell risk. Det återstående beloppet av riskjusteringen redovisas i avstämningarna för försäkringsskulden samt separat riskjusteringen för tjänster som har tillhandahållits (resultatförd andel). OP tillämpar Cost of Capital-metoden för att fastställa riskjusteringen. Vid beräkningen av riskjusteringen beaktas osäkerheten i anslutning till icke-finansiell risk för grupperna av försäkringsavtal enligt IFRS 17. Riskjusteringen modelleras som skillnaden mellan det bästa estimatet och nuvärdet av det stressade kassaflödet. Det stressade kassaflödet beräknas enligt konfidensnivån 99,5 procent, alltså enligt samma konfidensnivå som kapitalkravet för försäkringsrörelsen.

Vid kalibreringen av det stressade kassaflödet tillämpas solvensberäkningens kassaflödesstressning samt i tillämpliga delar bolagets interna beräkningsmodeller. De stressscenarier som påverkar beloppet av riskjusteringen för gruppen av försäkringsavtal i fråga beror på grupperna av försäkringsavtal och försäkringsgrenarna. Exempelvis i OP-Livförsäkrings risklivförsäkringar är ökningen i dödlighetsintensiteten och andelen annullationer de viktigaste stressscenarierna. Riskjusteringen omfattar inte generella operativa risker.

I fråga om riskerna avseende grupper av försäkringsavtal medför kassaflöden med lång löptid en större riskjustering. I nya försäkringsavtal leder uppställningen av antaganden till en större riskjustering. I takt med att informationen ökar uppdateras antagandena, varför riskjusteringen minskar då den bästa uppskattningen i enlighet med utgångsläget preciseras. Riskjusteringen redovisas i resultatet på basis av de kassaflödesprognoser som används vid beräkningen. Pohjola Försäkrings och OP-

Livförsäkrings riskjusteringar representerar den andel av riskjusteringen som kvarstår på bolagens ansvar efter återförsäkringens minskande effekt på riskjusteringen.

Princip för fastställande av diskonteringsräntan

Alla kassaflöden diskonteras med en ränta och diskonteringskurvorna härleds som summan av den riskfria räntan och likviditetspremien som är beroende av försäkringsavtalens egenskaper (så kallad bottom up-metod), långa räntor extrapoleras. Den riskfria räntan är densamma för alla försäkringsbolag i OP Gruppen, men likviditetspremien beror på försäkringsavtalens egenskaper. Därför används flera olika diskonteringskurvor för betydande valutor i beräkningen. Som marknadsmaterial för den riskfria räntekurvan används swap-räntenoteringar för utvalda likvida löptider. Vid behov avlägsnas kreditriskkomponenten från swap-räntorna.

Likviditetspremien fastställs med hjälp av ett placeringsuniversum som beaktar respektive försäkringsbolags exponering. Med placeringsuniversum avses en allokering som utformas så att man vid viktningar och indexval beaktar beloppet av exponeringen, löptiderna för exponeringen och för placeringarnas kassaflöden samt kassaflödenas förutsägbarhet. Placeringsuniversumet omfattar referensindexen och deras vikter för statslån, IG-företagslån (IG, rating AAA–BBB) och företagslån med högre risk (HY, rating BB–C).

Diskonteringsräntans rörelser påverkar resultatet via värdeförändringar i kassaflödena, och resultatet påverkas avsevärt av valet av räntemodell. OP Gruppen utvärderar minst en gång per år värdena på de parametrar som använts vid modelleringen av den riskfria räntekurvan.

Den diskonteringsränta som används för att fastställa den ränta som ska löpa på den avtalsenliga marginalen för avtal enligt GMM-modellen är den locked-in-ränta som i början fastställts för gruppen av avtal.

Avtalsenlig marginal och redovisning av den i resultatet

Den avtalsenliga marginalen motsvarar den ej intjänade vinsten för gruppen av försäkringsavtal, och ett belopp för den redovisas i resultatet för varje period för att återspegla de tjänster som tillhandahållits enligt den gruppen av försäkringsavtal under den perioden. Det belopp som ska redovisas i resultatet fastställs:

- genom att identifiera de försäkringsskyddsenheter som ingår i gruppen av försäkringsavtal. Antalet försäkringsskyddsenheter som ingår i en grupp är den mängd försäkringsskydd som genom avtalen i gruppen tillhandahålls och som fastställs genom att för varje avtal beakta de förmåner som i enlighet med avtalet har beviljats samt avtalets löptid.
- genom att fördela den avtalsenliga marginalen vid slutet av perioden (innan något resultatförs för att återspegla de tjänster som tillhandahållits under perioden) som lika stora poster på varje försäkringsskyddsenhet som tillhandahållits under granskningsperioden och som det förväntas att ska tillhandahållas i framtiden.
- genom att resultatföra det belopp som fördelats på de försäkringsskyddsenheter som tillhandahållits under perioden.

I OP Gruppen fastställs försäkringsskyddsenheterna för ett avtals prognostiserade livscykel. För typiska korta skadeförsäkringsavtal är tolkningen att försäkringstjänster tillhandahålls jämnt under försäkringsskyddets löptid, och som grund för en skyddsenhet på försäkringsgruppsnivå används de premier som fås för avtal som hör till samma försäkringsgrupp. Redovisningen i resultatet under den prognostiserade livscykeln för livförsäkringsprodukters avtalsenliga marginal påverkas, beroende på avtalstypen, av besparingsbeloppet per grupp, avtalets förväntade längd, ersättnings- eller besparingssumman, annulleringar och kommande premier. Fördelningen av den avtalsenliga marginalen och grunden för skyddsenheterna varierar enligt försäkringsgren: För sparförsäkringsprodukter utgörs grunden av sparbeloppets utveckling, och för risklivförsäkringar av risksummans utveckling. Under jämförelseåret 2022 är dock premien grunden för risklivförsäkringar.

I de av OP Gruppens försäkringsprodukter som tillhandahåller både placeringstjänster och försäkringstjänster tillhandahålls tjänsterna jämnt och i samma proportion över avtalets förväntade löptid. Därtill tillhandahålls båda tjänsterna samtidigt, och deras avtalsperioder är lika långa.

I VFA-modellen ingår bolagets andel av förändringarna i verkligt värde på de underliggande placeringarna i den avtalsenliga marginalen, som ändras varje rapportdag.

Återförsäkringsavtal

Återförsäkringsavtalen grupperas enligt samma princip som direktförsäkringar, men dessutom grupperas de i proportionella och icke-proportionella återförsäkringsavtal. Det första redovisningstillfället för innehavda återförsäkringsavtal är det tidigare av följande:

- Början av försäkringsskyddets löptid för gruppen av återförsäkringsavtal. Om den här dagen är senare än början av försäkringsskyddets löptid för gruppen av återförsäkringsavtal, ska redovisningen fördröjas till det underliggande försäkringsavtalets första redovisningstillfälle.
- Den dag då den grupp av underliggande direktförsäkringar som är förlustavtal har redovisats och OP Gruppen har ingått återförsäkringsavtal antingen samma dag eller tidigare i en grupp av återförsäkringsavtal som har anknytning till gruppen av direktförsäkringar.

OP Gruppen justerar den avtalsenliga marginalen för en grupp av innehavda återförsäkringsavtal, och till följd av detta redovisa en intäkt, när den redovisar en förlust vid det första redovisningstillfället för en grupp av förlustavtal avseende underliggande försäkringsavtal eller när förlustavtal avseende underliggande försäkringsavtal läggs till i en grupp. Denna justering av den avtalsenliga marginalen och de intäkter som blir följden fastställs genom att multiplicera:

- den redovisade förlusten för de underliggande försäkringsavtalen med
- den procentuella andelen skador avseende de underliggande försäkringsavtalen som OP Gruppen förväntar sig att återvinna från gruppen av innehavda återförsäkringsavtal.

Redovisning av försäkringsavtal i resultaträkningen och balansräkningen

Intäkterna från en grupp av försäkringsavtal redovisas i resultaträkningen på raden Premieintäkter, och den utgörs av värderingen av följande komponenter: framtida kassaflöden, riskjusteringar för icke-finansiell risk och avtalsenlig marginal. De kostnadsposter som hänför sig till gruppen av försäkringsavtal utgörs av försäkringsersättningar för inträffade skador, förluster hänförliga till förlustavtal, förändringar som anknyter till tidigare perioder samt driftskostnader (inklusive skaderegleringskostnader), och de redovisas på raden Kostnader för försäkringstjänster. De kostnader och intäkter som hänför sig till återförsäkringsavtal redovisas på raden för nettointäkter från återförsäkringsavtal.

Resultatposten Finansiella nettointäkter och nettokostnader från försäkringsavtal omfattar effekten av förändringen i diskonteringsräntan och av andra ekonomiska förändringar på försäkringsavtalskuldens värde samt effekten av tidens gång, alltså upplösningen av diskonteringen. Dessutom omfattar posten tillämpning av alternativet riskminskning (risk mitigation) på vissa livförsäkringsavtal. Tillämpningen av det här alternativet gör det möjligt att justera redovisningen av avtalen enligt VFA-modellen så att de förändringar i kassaflödena som hör till en säkrad position i fråga om finansieringsrisken överförs från den avtalsenliga marginalen till resultaträkningen.

I balansräkningen redovisas framtida kassaflöden i anslutning till avtalen till nettobelopp, och de grupperas på portföljnivå i antingen försäkringsavtalskulder eller försäkringsavtalstillgångar samt på portföljnivå i återförsäkringsavtalskulder eller återförsäkringsavtalstillgångar. Det tidigare redovisningssättet enligt kostnadsslag i resultaträkningen i enlighet med IFRS 4 ändras i och med IFRS 17, då en andel av personalkostnaderna, avskrivningarna och de övriga rörelsekostnaderna tas upp i beräkningen av försäkringsavtalskulden enligt IFRS 17 och redovisas i posten kostnader för försäkringstjänster.

OP Gruppen har gjort följande betydande val i fråga om redovisningsprinciperna:

- Finansiella intäkter eller kostnader relaterade till försäkringsavtal för perioden inkluderas i resultatet; diskonteringskurvorna härleds som summan av den riskfria räntan och likviditetspremien som är beroende av försäkringsavtalens egenskaper (så kallad bottom up-metod), långa räntor extrapoleras. På motsvarande sätt omklassificeras placeringarna i anslutning till försäkringsavtalskulden så att deras verkliga värde redovisas i resultatet. På den första tillämpningsdagen upphör det tillfälliga undantag som gällde aktieplaceringar och var tillåtet enligt standarden IFRS 4.
- Ett riskminskningsalternativ tillämpas för vissa avtal enligt VFA-modellen som säkras i enlighet med målet och strategin för hanteringen av marknadsrisk i räntebalansen. Genom detta elimineras den bristande överensstämmelsen i resultatet.
- Cost of Capital-metoden tillämpas för att fastställa riskjusteringen.
- OP Gruppen tillämpar inte premiefördelningsmetoden (PAA) eller alternativet att förena flera årskohorter till samma grupp, vilket tillåts enligt standarden IFRS 17 som godkänts av Europeiska unionen.

Övergången till IFRS 17 per 1.1.2022

På försäkringsavtalen tillämpas vid övergången till IFRS 17 den modifierade retroaktiva metoden på alla typiska skadeförsäkringsavtal som den fullständiga retroaktiva metoden inte kan tillämpas på. Modifiering tillämpas särskilt för att justera redan inträffade kassaflöden och för att fastställa diskonteringsräntan. Om det inte till alla delar finns tillgång till fullständiga data för att tillämpa den fullständiga retroaktiva metoden, ska den modifierade retroaktiva metod som tillåts enligt standarden tillämpas på situationer där det är möjligt att använda rimliga och verifierbara uppgifter som kan fås fram utan onödiga kostnader eller insatser. Resultatet av övergången enligt den modifierade retroaktiva metoden kommer att ligga mycket nära resultatet av en tillämpning av den fullständiga retroaktiva metoden.

Dessutom tillämpas övergångsmetoden enligt verkligt värde på livförsäkringsavtal samt på andra skadeförsäkringsavtal på vilka den modifierade retroaktiva metoden inte tillämpas. Alla avtal grupperas portföljvis i en övergångskohort i enlighet med det alternativ som övergångsbestämmelserna tillåter. Den fullständiga retroaktiva metoden är den primära övergångsmodellen, men den måste kunna tillämpas utan att använda till exempel i efterhand erhållen information om kassaflöden som erhållits och betalats före övergången, uppskattningar och ändringar av dem specificerat för varje grupp av försäkringsavtal med beaktande av avtalens begynnelseår.

Som en följd av övergången till IFRS 17 minskade OP Gruppens eget kapital per 1.1.2022 med 52 miljoner euro på övergångsdagen. Vid kalkyleringen enligt konglomeratlagen används Solvens II-värderingar, varför denna ändring i OP Gruppens eget kapital inte påverkar kapitaltäckningen enligt konglomeratlagen.

Förändringar i eget kapital vid övergångstidpunkten 1.1.2022 specificeras i tabellen nedan. Eget kapital ökade till följd av de aktiverade anskaffningskostnaderna för skadeförsäkringen som redovisas i Övriga tillgångar och som uppgick till 238 miljoner euro. Försäkringsavtalssskulderna värderade i enlighet med standarden IFRS 17 var vid övergångstidpunkten större än försäkringssskulderna värderade enligt standarden IFRS 4, vilket minskade det egna kapitalet. Den riskjustering som ska läggas till försäkringsavtalssskulderna enligt IFRS 17 var större än den marginal som ingår i beräkningen enligt IFRS 4. Till följd av omklassificeringen av placeringar till verkligt värde via resultatet upplöstes från fonden för verkligt värde den värderingsdifferens som tidigare ackumulerats i försäkringsbolagens placeringar, och den bokfördes bland ackumulerade vinstmedel.

Effekten på eget kapital av övergången till IFRS 17 vid övergångstidpunkten 1.1.2022

Mn €	Andels- kapital	Fonden för verkligt värde*	Övriga fonder	Ackumulerade vinstmedel	Totalt
Eget kapital 31.12.2021	3 459	323	2 184	8 090	14 057
Effekten av skadeförsäkringen vid övergångstidpunkten		-121		324	202
Effekten av livförsäkringen vid övergångstidpunkten		-99		-123	-223
Effekten av koncernjusteringar		15		4	19
Förändring i uppskjuten skattefordran/skatteskuld				-51	-51
Effekten av övergången till IFRS 17 per 1.1.2022 totalt		-205		154	-52
Eget kapital 1.1.2022 (hänförligt till moderföretagets ägare)	3 459	118	2 184	8 244	14 005

*I siffrorna ingår också förändringar i uppskjutna skatter

OP Gruppens resultat före skatt 2022 värderat enligt standarden IFRS 17 var 1 120 miljoner euro, det vill säga 145 miljoner euro mindre än resultatet före skatt 2022 som rapporterats i bokslutskommunikén 2022 (1 265 miljoner euro). Resultatskillnaden beror huvudsakligen på förändringen i livförsäkringens resultat, som beror på bland annat periodiseringskillnader för resultatet. Till skillnaden bidrog dessutom förändringen i avsättningar för kommande kundåterbäringar till följd av ränteuppgången. Övergången till standarden IFRS 17 påverkar inte försäkringsavtalens totala lönsamhet. Det kan förekomma skillnader i tidpunkten för redovisningen i resultatet mellan värderingsmodellerna enligt standarden IFRS 4 och standarden IFRS 17.

Förändringar i ingående balans 1.1.2022

OP Gruppens ingående balans 1.1.2022 Mn €	31.12.2021	Förändringar	1.1.2022
Kontanta medel	32 846		32 846
Fordringar på kreditinstitut	541		541
Derivatinstrument	3 467		3 467
Fordringar på kunder	96 947		96 947
Försäkringsavtalsstillgångar			0
Återförsäkringsavtalsstillgångar		114	114
Investeringsstillgångar	22 945	-4	22 941
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal	13 137		13 137
Immateriella tillgångar	1 212		1 212
Materiella tillgångar	446		446
Övriga tillgångar	2 419	-244	2 176
Skattefordringar	141	15	156
Anläggningstillgångar som innehåses för försäljning	8		8
Tillgångar totalt	174 110	-119	173 991
Skulder till kreditinstitut	16 650		16 650
Derivatinstrument	2 266		2 266
Skulder till kunder	77 898		77 898
Försäkringsskuld	8 773	-8 773	
Försäkringsavtalssskulder		13 968	13 968
Återförsäkringsavtalssskulder		13	13
Skulder för fondanknutna försäkrings- och placeringsavtal	13 210	-13 210	
Skulder för placeringsavtal		7 880	7 880
Skuldebrev emitterade till allmänheten	34 895		34 895
Avsättningar och övriga skulder	3 134	-16	3 118
Skatteskulder	1 109	71	1 180
Efterställda skulder	1 982		1 982
Skulder hänförliga till anläggningstillgångar som innehåses för försäljning	8		8
Skulder totalt	159 926	-67	159 858
Eget kapital			
OP Gruppens ägares andel			
Andelskapital			
Medlemsandelar	215		215
Avkastningsandelar	3 244		3 244
Fonden för verkligt värde	323	-205	118
Övriga fonder	2 184		2 184
Ackumulerade vinstmedel	8 090	154	8 244
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	128		128
Eget kapital totalt	14 184	-52	14 132
Skulder och eget kapital totalt	174 110	-119	173 991

I förändringarna i den ingående balansen ingår utöver de transaktioner som beror på övergången till IFRS 17 ändringar i redovisningen i syfte att förtydliga presentationen. Ändringarna i redovisningssättet har inte påverkat beloppet av eget kapital 1.1.2022. Av förändringarna i investeringsstillgångar 1.1.2022 på totalt -4 miljoner euro berodde 2 miljoner euro på omklassificeringen av placeringar till följd av övergången till IFRS 17 och -6 miljoner euro på överföringen till övriga tillgångar till

följd av det ändrade redovisningssättet. Av förändringarna i övriga tillgångar på totalt 244 miljoner euro berodde -249 miljoner euro på övergången till IFRS 17 och 6 miljoner euro på överföringen från investeringstillgångar till följd av det ändrade redovisningssättet.

Försäkringsavtalsskulder vid övergångstidpunkten 1.1.2022 uppdelade enligt övergångsmodell

Försäkringsavtalsskulder 1.1.2022 Mn €	Den modifierade retroaktiva metoden (MRA)	Verkligt värde- metoden (FVA)	Totalt
Skadeförsäkring	2 956	28	2 985
Diskonterade kassaflöden	2 750	11	2 761
Riskjustering	129	0	130
Avtalsenlig marginal CSM	77	17	94
Förlustkomponent	6	2	9
Livförsäkring		10 984	10 984
Diskonterade kassaflöden		10 014	10 014
Riskjustering		284	284
Avtalsenlig marginal CSM		686	686
Förlustkomponent		229	229
OP Gruppen totalt	2 956	11 012	13 968

Justerade siffror för jämförelseåret 2022

I resultaträkningen ersätts Försäkringsnetto av Resultat från försäkringstjänster. I Resultat från försäkringstjänster ingår Premieintäkter och Kostnader för försäkringstjänster. Premieintäkter omfattar redovisning i resultatet av den avtalsenliga marginalen (CSM), förändring i förväntade ersättningar och driftskostnader (inklusive skaderegleringskostnader) samt riskjusteringar för perioden, samt förändringar i tidigare perioders premier. Kostnader för försäkringstjänster omfattar driftskostnader (inklusive skaderegleringskostnader) för försäkringsavtal, försäkringsersättningar för skador som inträffat och förluster för avtal som är förlustavtal samt förändringar som hänför sig till tidigare perioder. Driftskostnader (inklusive skaderegleringskostnader) för försäkringsavtal omfattar rörelsekostnader och nettoprovisionskostnader. Nettointäkter från återförsäkringsavtal redovisas i resultaträkningen på en egen rad som en del av Resultatet från försäkringstjänster.

Resultaträkningen har en ny post: Finansiella nettointäkter och nettokostnader från försäkringsavtal. I posten ingår effekten av förändringen i diskonteringsräntan och av andra ekonomiska förändringar på försäkringsavtalsskuldens värde samt effekten av tidens gång, alltså upplösningen av diskonteringen. Dessutom omfattar posten tillämpning av alternativet riskminskning (risk mitigation) på vissa livförsäkringsavtal. Tillämpningen av det här alternativet gör det möjligt att justera redovisningen av avtalen enligt VFA-modellen så att de förändringar i kassaflödena som hör till en säkrad position i fråga om finansieringsrisken överförs från den avtalsenliga marginalen till resultaträkningen. Detta fungerar som en motpost för värdeförändringen i säkringsportföljen.

I Nettointäkter från placeringsverksamhet redovisas avkastningen på investeringstillgångarna till verkligt värde. Nettointäkter från placeringsverksamhet tillsammans med finansiella nettointäkter och nettokostnader från försäkringsavtal visar resultatet av placeringsverksamheten.

De kostnader som redovisas i resultaträkningen minskade, eftersom driftskostnaderna (inklusive skaderegleringskostnader) för försäkringsavtalen som ska värderas i enlighet med standarden IFRS 17 överförs till resultatet från försäkringstjänster. Även resultatposten OP-bonus till ägarkunder minskade, eftersom bonuskassaflödena som betalas för försäkringsavtal inkluderas i kassaflödena enligt IFRS 17-redovisningen, varvid de ingår i resultatet från försäkringstjänster.

OP Gruppens IFRS 17-resultaträkning 2022

Mn €	1-12/2022
Räntenetto	1 618
Nedskrivningar av fordringar	-115
Provisionsnetto	942
Premieintäkter	1 898
Kostnader för försäkringstjänster	-1 898
Nettointäkter från återförsäkringsavtal	106
Resultat från försäkringstjänster	106
Finansiella nettointäkter (+)/nettokostnader (-) relaterade till försäkringsavtal	2 228
Finansiella nettointäkter (+)/nettokostnader (-) relaterade till återförsäkringar	-1
Finansiella nettointäkter (+)/nettokostnader (-) från försäkringsavtal	2 226
Nettointäkter från finansiella tillgångar som innehas för handel	-29
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-1 952
Övriga rörelseintäkter	67
Personalkostnader	-856
Avskrivningar och nedskrivningar	-214
Övriga rörelsekostnader	-892
Överföringar till resultat från försäkringstjänster	416
Rörelsekostnader	-1 545
OP-bonus till ägarkunder	-198
Rörelsevinst (-förlust)	1 120
Resultat före skatt	1 120
Inkomstskatt	-213
Periodens resultat	907
Resultat före skatt enligt bokslutskommunikén 2022	1 265

Premieintäkter: Redovisning i resultatet av den avtalsenliga marginalen (CSM), förändring i förväntade ersättningar och driftskostnader (inklusive skaderegleringskostnader) samt riskjusteringar för perioden, samt förändringar i tidigare perioders premier.

Kostnader för försäkringstjänster: Försäkringsersättningar för skador som inträffat och förluster för avtal som är förlustavtal samt förändringar som hänför sig till tidigare perioder. Dessutom driftskostnader (inklusive skaderegleringskostnader).

Finansiella nettointäkter och nettokostnader från försäkringsavtal: Upplösning av diskonteringsräntan under perioden, effekten av förändringen i diskonteringsräntan och av andra ekonomiska förändringar på försäkringsavtalskuldens värde, effekten av riskminskning i livförsäkringen.

Resultatet från försäkringstjänster omfattar **driftskostnader (inklusive skaderegleringskostnader) för försäkringsavtal som värderas i enlighet med standarden IFRS 17**, alltså rörelsekostnader och nettoprovisionskostnader. Deras andel har i resultaträkningen överförts till resultatet från försäkringstjänster.

OP Gruppens IFRS 17-balansräkning 31.12.2022

Mn €	31.12.2022
Kontanta medel	35 004
Fordringar på kreditinstitut	798
Fordringar på kunder	98 546
Derivatinstrument	4 117
Investeringstillgångar	20 742
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal	11 597
Försäkringsavtalstillgångar	0
Återförsäkringsavtalstillgångar	245
Immateriella tillgångar	1 153
Materiella tillgångar	423
Övriga tillgångar	2 401
Skattefordringar	664
Tillgångar totalt	175 691
Skulder till kreditinstitut	12 301
Skulder till kunder	81 468
Derivatinstrument	4 432
Försäkringsavtalsskulder	11 446
Återförsäkringsavtalsskulder	2
Skulder för placeringsavtal	7 211
Skuldebrev emitterade till allmänheten	37 438
Avsättningar och övriga skulder	3 818
Skatteskulder	1 522
Efterställda skulder	1 384
Skulder totalt	161 023
Eget kapital	
OP Gruppens ägares andel	
Andelskapital	
Medlemsandelar	217
Avkastningsandelar	3 369
Fonden för verkligt värde	-360
Övriga fonder	2 172
Ackumulerade vinstmedel	9 153
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	118
Eget kapital totalt	14 668
Skulder och eget kapital totalt	175 691

Tillgångarna i OP Gruppens balansräkning omfattar återförsäkringsavtalsstillgångarna i de avtal som värderas enligt standarden IFRS 17. De aktiverade anskaffningskostnaderna för skadeförsäkringen redovisas i posten Övriga tillgångar. I skulderna i balansräkningen ersatte försäkringsavtalskulder försäkringsskulder enligt standarden IFRS 4.

Försäkringsavtalskulder mn €	31.12.2022
Skadeförsäkring	2 536
Livförsäkring	8 906
Totalt	11 442

I eget kapital minskade fonden för verkligt värde, eftersom placeringar som hänförs till försäkringsavtalskulden i skade- och livförsäkringen har omklassificerats så att deras verkliga värde nu i sin helhet redovisas via resultaträkningen i enlighet med det alternativ som standarden IFRS 17 tillåter.

Beloppet av den avtalsenliga marginalen vid övergångstidpunkten 1.1.2022 var uppskattningsvis 780 miljoner euro, varav livförsäkringens andel är uppskattningsvis 690 miljoner euro och skadeförsäkringens andel uppskattningsvis 90 miljoner euro. Inom skadeförsäkring är avtalen huvudsakligen ett år långa. För nya försäkringsavtal uppkommer vid början av perioden en avtalsenlig marginal, som fördelas under perioden. I livförsäkringen kan den avtalsenliga marginalen för långa avtal fördelas i resultatet under flera årtionden. Vid nyförsäljning uppkommer det också en ny avtalsenlig marginal för befintliga bestånd. Redovisningen i resultatet av den avtalsenliga marginalen i relation till en ny CSM var under jämförelseåret cirka 7 procent. Under jämförelseåret fastställdes risklivförsäkringens skyddsenheter med hjälp av premier, och från början av 2023 används risksummor för skyddsenheter. Förändringen har ingen betydande inverkan på OP Gruppens resultat.

Belopp och redovisning i resultatet av den avtalsenliga marginalen CSM:

Mn €	1.1.2022	31.12.2022	Redovisning av CSM i resultatet under perioden
Skadeförsäkring	94	116	231
Livförsäkring	686	787	47
OP Gruppen totalt	780	903	278

Justerade siffror i OP Gruppens resultaträkning, Mn €	Q1	Q2 2022	Q3 2022	Q4 2022
Ränteintäkter	339	675	1 070	1 833
Räntekostnader	-6	-1	52	-215
Räntenetto	334	675	1 122	1 618
Nedskrivningar av fordringar	-83	-100	-70	-115
Provisionsintäkter	280	546	809	1 077
Provisionskostnader	-33	-68	-100	-134
Provisionsnetto	247	478	709	942
Premieintäkter	451	916	1 407	1 898
Kostnader för försäkringstjänster	-447	-893	-1 463	-1 898
Nettointäkter från återförsäkringsavtal	16	33	134	106
Resultat från försäkringstjänster	21	56	77	106
Finansiella nettointäkter (+)/nettokostnader (-) relaterade till försäkringsavtal	839	1 866	2 223	2 228
Finansiella nettointäkter (+)/nettokostnader (-) relaterade till återförsäkringar	-2	-5	-3	-1
Finansiella nettointäkter (+)/nettokostnader (-) från försäkringsavtal	837	1 861	2 219	2 226
Nettointäkter från finansiella tillgångar som innehas för handel	-19	-48	-62	-29
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-748	-1 688	-2 019	-1 952
Övriga rörelseintäkter	39	46	52	67
Personalkostnader	-211	-427	-617	-856
Avskrivningar och nedskrivningar	-57	-110	-159	-214
Övriga rörelsekostnader	-246	-451	-644	-892
Överföringar till resultat från försäkringstjänster	106	207	305	416
Rörelsekostnader	-407	-781	-1 115	-1 545
OP-bonus till ägarkunder	-46	-96	-147	-198
Rörelsevinst (-förlust)	174	402	766	1 120
Resultat före skatt	174	402	766	1 120
Inkomstskatt	-25	-72	-142	-213
Periodens resultat	148	330	624	907

Skillnader mellan solvensberäkning enligt Solvens II och värdering enligt IFRS 17

IFRS 17 förändrar värderingen av försäkringsavtal för de avtals del som standarden tillämpas på. Värderingen är marknadsbaserad och närbesläktad med värdering för solvensberäkningen enligt Solvens II. Utgångspunkten är huvudsakligen samma kassaflöden från försäkringsavtal som i solvensberäkningen. De här kassaflödena diskonteras med en riskfri ränta och en likviditetspremie. Den riskfria räntan är samma riskfria ränta som för solvensberäkningen, och likviditetspremien motsvarar volatilitetskorrigeringen för solvensberäkningen, men dess storlek fastställs på basis av naturen av och placeringsuniversum för försäkringsavtalssskulden hos gruppens försäkringsbolag. Till försäkringsavtalens värde läggs en riskjustering som beräknats med Cost-of-capital-metoden och som begreppsmässigt motsvarar solvensberäkningens riskmarginal, men den har beräknats med bolagets egna parametrar. Som en del av försäkringsavtalssskulden enligt IFRS 17 avsätts en avtalsenlig marginal som periodiserar vinsterna från försäkringsavtalen under försäkringskyddets löptid. I solvensberäkningen avdras inte en post som motsvarar den avtalsenliga marginalen från kapitalbasmedlen, utan vinsten från försäkringsavtalen ökar kapitalbasmedlen genast vid det första värderingstillfället för ett avtal. I tillgångarna i balansräkningen aktiveras den andel av anskaffningskostnaderna för försäkringsavtalen enligt IFRS 17 som anses hänföra sig till framtida årskohorter. I Solvens II-kapitalbasen beaktas emellertid inte aktiverade anskaffningskostnader.

Justering av eget kapital 31.12.2023

Effekten på OP Gruppens eget kapital av övergången till IFRS 17 per 1.1.2022 var -52 miljoner euro. Vid en omvärdering av uppskjutna skatter vid slutet av 2023 upptäckte OP Gruppen att den hade bokfört för mycket uppskjutna skatteskulder för placeringarnas värderingsdifferenser 1.1.2022. Som en följd var beloppet av eget kapital 55 miljoner euro för litet 1.1.2022. Eget kapital korrigerades för tidpunkten 31.12.2023 genom att minska skatteskulden och öka ackumulerade vinstmedel med 55 miljoner euro. En retroaktiv justering var i praktiken inte längre möjlig för tidpunkten 1.1.2022.

3. Ändringar i resultaträknings- och balansräkningsschemana 2023

OP Gruppen ändrade 1.1.2023 sina officiella resultaträknings- och balansräkningsscheman för bokslutet. Ändringarna har gjorts retroaktivt också för 2022. Intäkterna i resultaträkningen redovisas utan förtecken och kostnaderna med minustecken. De viktigaste ändringarna i resultaträknings- och balansräkningsschemana är följande:

- a) Raderna Intäkter totalt och Kostnader total har tagits bort, eftersom intäkterna från och kostnaderna för försäkringsrörelsen (exempelvis personalkostnaderna) efter att standarden IFRS 17 trätt i kraft 1.1.2023 redovisas på raden Resultat från försäkringstjänster.
- b) Underraderna till Räntenetto (Ränteintäkter och Räntekostnader) och till Provisionsnetto (Provisionsintäkter och Provisionskostnader) redovisas som specificerade.
- c) Nedskrivningar av fordringar flyttades från slutet av resultaträkningen till rörelseposterna efter räntenettet.
- d) De nya posterna enligt standarden IFRS 17 Resultat från försäkringstjänster och Finansiella nettointäkter från försäkringsavtal har lagts till resultaträkningen. Den tidigare raden för försäkringsrörelsen Försäkringsnetto har tagits bort.
- e) Nettointäkter från finansiella tillgångar som innehas för handel redovisas på en egen rad separat från Nettointäkter från placeringsverksamhet. Nettointäkter från finansiella tillgångar som innehas för handel omfattar endast bankrörelsens och gruppfunktionernas poster. Nettointäkter från placeringsverksamhet omfattar nettointäkter från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via totalresultatet, nettointäkter från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet, nettointäkter från förvaltningsfastigheter, nettointäkter från finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde, dotterföretags och samarbetsarrangemangs resultat samt nettointäkter från livförsäkringens skulder för placeringsavtal värderade i enlighet med standarden IFRS 9.
- f) Rörelsekostnadsposterna Personalkostnader, Avskrivningar och nedskrivningar samt Övriga rörelsekostnader redovisas huvudsakligen liksom tidigare som OP Gruppens kostnader totalt. Men efter de här posterna har posten Överföringar till resultat från försäkringstjänster lagts till. Den anger en hur stor del av de här kostnaderna som redovisas i Resultat från försäkringstjänster.
- g) OP-bonus till ägarkunder omfattar inte längre OP-bonus för försäkringsavtal som värderas i enlighet med standarden IFRS 17, eftersom sådan bonus redovisas i resultatet från försäkringstjänster.
- h) En ny rad i resultaträkningen är Rörelsevinst.
- i) I balansräkningen redovisas de nya balansposterna Försäkringsavtalsstillgångar, Återförsäkringsavtalsstillgångar, Försäkringsavtalssskulder och Återförsäkringsavtalssskulder i enlighet med standarden IFRS 17.
- j) I balansräkningsposten Skulder för placeringsavtal redovisas livförsäkringens placeringsavtal som värderas i enlighet med standarden IFRS 9.

Resultaträkning

	Förklaring till ändringen i uppställningen:
Ränteintäkter	b) Ny rad
Räntekostnader	b) Ny rad
Räntenetto	Ingen ändring
Nedskrivningar av fordringar	c) Bytt plats i uppställningen
Provisionsintäkter	b) Ny rad
Provisionskostnader	b) Ny rad
Provisionsnetto	Ingen ändring
Premieintäkter	d) Ny rad enligt standarden IFRS 17
Kostnader för försäkringstjänster	d) Ny rad enligt standarden IFRS 17
Nettointäkter från återförsäkringsavtal	d) Ny rad enligt standarden IFRS 17
Resultat från försäkringstjänster	d) Ny rad enligt standarden IFRS 17
Finansiella nettointäkter (+)/nettokostnader (-) från försäkringsavtal	d) Ny rad enligt standarden IFRS 17
Nettointäkter från finansiella tillgångar som innehas för handel	e) Ny rad
Nettointäkter från placeringsverksamhet	e) Postens innehåll har ändrats
Övriga rörelseintäkter	Ingen ändring
Personalkostnader	Ingen ändring
Avskrivningar och nedskrivningar	Ingen ändring
Övriga rörelsekostnader	Ingen ändring
Överföringar till resultat från försäkringstjänster	f) Ny rad som hänför sig till ibruktagningen av standarden IFRS 17
Rörelsekostnader	f) Ny rad som hänför sig till ibruktagningen av IFRS 17
OP-bonus till ägarkunder	g) Postens innehåll har ändrats
Rörelsevinst (-förlust)	h) Ny rad
Resultat före skatt	Ingen ändring
Inkomstskatt	Ingen ändring
Periodens resultat	Ingen ändring

Balansräkning

	Förklaring till ändringen i uppställningen:
Kontanta medel	Ingen ändring
Fordringar på kreditinstitut	Ingen ändring
Fordringar på kunder	Ingen ändring
Derivatinstrument	Ingen ändring
Investeringsstillgångar	Ingen ändring
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal	Ingen ändring
Försäkringsavtalsstillgångar	i) Ny rad enligt standarden IFRS 17
Återförsäkringsavtalsstillgångar	i) Ny rad enligt standarden IFRS 17
Immateriella tillgångar	Ingen ändring
Materiella tillgångar	Ingen ändring
Övriga tillgångar	Ingen ändring
Skattefordringar	Ingen ändring
Tillgångar totalt	Ingen ändring
Skulder till kreditinstitut	Ingen ändring
Skulder till kunder	Ingen ändring
Derivatinstrument	Ingen ändring
Försäkringsavtalssskulder	i) Ny rad enligt standarden IFRS 17
Återförsäkringsavtalssskulder	i) Ny rad enligt standarden IFRS 17
Skulder för placeringsavtal	j) Ny rad enligt standarden IFRS 17
Skuldebrev emitterade till allmänheten	Ingen ändring
Avsättningar och övriga skulder	Ingen ändring
Skatteskulder	Ingen ändring
Efterställda skulder	Ingen ändring
Skulder totalt	Ingen ändring
Eget kapital	Ingen ändring
Andelskapital	Ingen ändring
Medlemsandelar	Ingen ändring
Avkastningsandelar	Ingen ändring
Fonden för verkligt värde	Ingen ändring
Övriga fonder	Ingen ändring
Ackumulerade vinstmedel	Ingen ändring
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	Ingen ändring
Eget kapital totalt	Ingen ändring
Skulder och eget kapital totalt	Ingen ändring

Not 2. Segmentrapportering

Uppgifter enligt segment

Resultatet för januari–december 2023, mn €	Hushålls- bank	Företags- bank	Försäkring	Grupp- funktioner	Koncern- elimineringar	OP Gruppen
Ränteintäkter	3 756	1 790	1	2 636	-2 704	5 480
Räntekostnader	-1 499	-1 199	-1	-2 636	2 725	-2 609
Räntenetto	2 258	591	0	1	21	2 871
varav poster mellan segment	0	-387		387	0	0
Nedskrivningar av fordringar	-173	-96		0	0	-269
Provisionsintäkter	735	393	81	21	-192	1 038
Provisionskostnader	-50	-174	-25	-21	139	-130
Provisionsnetto	686	219	56	-1	-52	908
Premieintäkter			2 000		0	2 000
Kostnader för försäkringstjänster			-1 824		0	-1 824
Nettointäkter från återförsäkringsavtal			-95		0	-95
Resultat från försäkringstjänster			81			81
Finansiella nettointäkter (+)/nettokostnader (-) från försäkringsavtal			-722		0	-722
Finansiella nettointäkter (+)/nettokostnader (-) från återförsäkring			0		0	0
Finansiella nettointäkter (+)/nettokostnader (-) från försäkringsavtal			-722		0	-722
Nettointäkter från finansiella tillgångar som innehas för handel	3	53	-1	6	-6	55
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-32	0	1 070	4	15	1 057
Övriga rörelseintäkter	61	21	4	741	-788	40
Personalkostnader	-500	-104	-167	-232	38	-964
Avskrivningar och nedskrivningar	-57	-3	-64	-104	2	-226
Övriga rörelsekostnader	-806	-247	-317	-441	801	-1 011
Överföringar till resultat från försäkringstjänster			485		0	485
Rörelsekostnader	-1 363	-354	-62	-777	841	-1 716
OP-bonus till ägarkunder	-217	-26	-12		0	-255
Rörelsevinst (-förlust)	1 223	408	414	-26	31	2 050
Resultat före skatt	1 223	408	414	-26	31	2 050

Den kalkylerade ineffektivitet i sättningsredovisningen enligt verkligt värde som orsakas av elimineringen av interna poster redovisas bland koncernelimineringar.

Justerat Resultatet för januari–december 2022, mn €	Hushålls- bank	Företags- bank	Försäkring	Grupp- funktioner	Koncern- elimineringar	OP Gruppen
Ränteintäkter	1 305	548	1	319	-339	1 833
Räntekostnader	-111	-91	-2	-381	370	-215
Räntenetto	1 194	457	-1	-62	31	1 618
varav poster mellan segment		-35		35		
Nedskrivningar av fordringar	-96	-18	0	0	0	-115
Provisionsintäkter	814	395	84	14	-230	1 077
Provisionskostnader	-41	-229	-34	-15	184	-134
Provisionsnetto	773	166	50	0	-45	942
Premieintäkter			1 898			1 898
Kostnader för försäkringstjänster			-1 898			-1 898
Nettointäkter från återförsäkringsavtal			106		0	106
Resultat från försäkringstjänster			106		0	106
Finansiella nettointäkter (+)/nettokostnader (-) från försäkringsavtal			2 228		0	2 228
Finansiella nettointäkter (+)/nettokostnader (-) från återförsäkring			-1			-1
Finansiella nettointäkter (+)/nettokostnader (-) från försäkringsavtal			2 226			2 226
Nettointäkter från finansiella tillgångar som innehas för handel	-4	132	-1	-22	-133	-29
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-5	4	-2 070	11	108	-1 952
Övriga rörelseintäkter	39	18	39	657	-686	67
Personalkostnader	-455	-95	-147	-195	36	-856
Avskrivningar och nedskrivningar	-53	-8	-51	-103	2	-214
Övriga rörelsekostnader	-720	-218	-264	-376	687	-892
Överföringar till resultat från försäkringstjänster			416			416
Rörelsekostnader	-1 229	-321	-46	-674	725	-1 545
OP-bonus till ägarkunder	-168	-20	-10		0	-198
Rörelsevinst (-förlust)	502	416	293	-91	-1	1 120
Resultat före skatt	502	416	293	-91	-1	1 120

Balansräkning 31.12.2023, mn €	Hushålls- bank	Företags- bank	Försäkring	Grupp- funktioner	Koncern- elimineringar	OP Gruppen
Kontanta medel	45	125		19 585	0	19 755
Fordringar på kreditinstitut	24 254	209	570	12 705	-36 880	858
Fordringar på kunder	70 157	28 061	0	-53	-329	97 836
Derivatinstrument	902	4 538	58	242	-2 340	3 401
Investeringsstillgångar	453	555	9 460	16 223	-4 794	21 896
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal			12 581			12 581
Återförsäkringsavtalstillgångar			106		0	106
Immateriella tillgångar	22	179	634	169	62	1 065
Materiella tillgångar	260	3	3	137	-4	398
Övriga tillgångar	1 176	264	558	914	-690	2 222
Skattefordringar	101	1	82	48	41	273
Tillgångar totalt	97 370	33 935	24 051	49 969	-44 934	160 391
Skulder till kreditinstitut	10 638	5	59	25 006	-35 642	66
Skulder till kunder	60 817	13 656		3 509	-1 325	76 656
Derivatinstrument	1 158	4 106	27	390	-2 410	3 271
Försäkringsavtalsskulder			11 589		0	11 589
Återförsäkringsavtalsskulder			0			0
Skulder för placeringsavtal			7 944			7 944
Skuldebrev emitterade till allmänheten	14 190	2 466		21 492	-637	37 511
Avsättningar och övriga skulder	1 699	1 056	316	1 937	-559	4 450
Skatteskulder	581	4	248	391	5	1 229
Efterställda skulder	0	0	380	1 414	-380	1 414
Skulder totalt	89 083	21 292	20 563	54 138	-40 947	144 129
Eget kapital						16 262
Justerat Balansräkning 31.12.2022, mn €						
Kontanta medel	52	154	0	34 797	0	35 004
Fordringar på kreditinstitut	29 713	310	904	13 173	-43 301	798
Fordringar på kunder	70 729	27 803		383	-369	98 546
Derivatinstrument	1 266	5 612	76	169	-3 007	4 117
Investeringsstillgångar	537	298	8 702	20 485	-9 280	20 742
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal			11 597			11 597
Återförsäkringsavtalstillgångar			245		0	245
Immateriella tillgångar	23	181	717	202	29	1 153
Materiella tillgångar	285	4	2	136	-4	423
Övriga tillgångar	635	1 756	762	-493	-259	2 401
Skattefordringar	137	3	456	24	44	664
Tillgångar totalt	103 378	36 120	23 462	68 877	-56 146	175 691
Skulder till kreditinstitut	11 615	-36	65	42 621	-41 965	12 301
Skulder till kunder	63 951	14 043		4 876	-1 402	81 468
Derivatinstrument	1 667	5 295	60	443	-3 033	4 432
Försäkringsavtalsskulder			11 446		0	11 446
Återförsäkringsavtalsskulder			2			2
Skulder för placeringsavtal			7 211			7 211
Skuldebrev emitterade till allmänheten	16 941	1 672		23 537	-4 711	37 438
Avsättningar och övriga skulder	846	891	347	1 954	-221	3 818
Skatteskulder	514	2	631	372	4	1 522
Efterställda skulder	0	-51	380	1 435	-380	1 384
Skulder	95 535	21 816	20 142	75 239	-51 709	161 023
Eget kapital						14 668

Not 3. Räntenetto

Mn €	1-12/2023	1-12/2022	10-12/2023	10-12/2022
Ränteintäkter				
Fordringar på kreditinstitut	656	111	175	100
Fordringar på kunder				
Lån	3 963	593	1 175	-444
Finansiella leasingfordringar	87	35	25	13
Värderingsposter i säkringsredovisning	-402	-618	591	1 072
Totalt	3 648	10	1 792	641
Skuldebrev				
Värderade till verkligt värde via resultatet	0	0	0	-9
Värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	131	66	38	22
Upplupet anskaffningsvärde	7	0	4	0
Värderingsposter i säkringsredovisning	551	-1 479	493	-34
Totalt	690	-1 414	535	-20
Derivatinstrument*				
Säkring av verkligt värde	491	3 073	-799	3 229
Säkring av kassaflöde	-84	27	-30	-3 118
Övriga		0		0
Totalt	407	3 101	-828	112
Skulder till kreditinstitut				
Negativa räntor	0	-23	0	-69
Skulder till kunder				
Negativa räntor	4	24	2	1
Övriga	75	24	15	10
Totalt	5 480	1 833	1 690	776
Räntekostnader				
Skulder till kreditinstitut				
Räntekostnader för skulder till kreditinstitut	-76	2	0	-1
Värderingsposter i säkringsredovisning	-363	1 007	-303	30
Totalt	-439	1 009	-303	28
Skulder till kunder	-1 037	2	-480	-47
Skuldebrev emitterade till allmänheten				
Räntekostnader för skuldebrev emitterade till allmänheten	-665	-198	-190	-100
Värderingsposter i säkringsredovisning	-946	2 411	-865	41
Totalt	-1 611	2 213	-1 055	-59
Efterställda skulder				
Övriga	-29	-35	-1	-8
Värderingsposter i säkringsredovisning	-35	82	-21	4
Totalt	-63	47	-22	-4
Derivatinstrument*				
Säkring av verkligt värde	558	-3 438	973	-192
Övriga	71	40	15	16
Totalt	629	-3 398	988	-175
Fordringar på kreditinstitut				
Negativa räntor	0	-73	0	0
Övriga	-86	-14	-27	-9
Totalt	-2 609	-215	-898	-267
Räntenetto totalt	2 871	1 618	792	509

* Inkluderar derivatens värdering och räntor.

Not 4. Nedskrivningar av fordringar

Mn €	1-12/2023	1-12/2022	10-12/2023	10-12/2022
Fordringar som avskrivits som kredit- och garantiförluster	-93	-133	-39	-40
Återföringar av fordringar som avskrivits	16	15	4	4
Förväntade kreditförluster (ECL) för fordringar på kunder och poster utanför balansräkningen	-192	3	-64	-9
Förväntade kreditförluster (ECL) för skuldebrev	0	0	0	0
Nedskrivningar av fordringar totalt	-269	-115	-99	-45

Exponeringar för kreditrisker och förlustrereserv för dem

Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster enligt nedskrivningssteg 31.12.2023

I tabellerna nedan beskrivs exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster.

Exponeringar	Steg 1	Steg 2		Totalt	Steg 3	Exponeringar totalt
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar			
Mn €						
Fordringar på kunder (brutto)						
Hushållsbank	55 280	11 893	61	11 955	2 373	69 608
Företagsbank	25 988	3 064	150	3 214	707	29 909
Fordringar på kunder totalt	81 269	14 957	211	15 168	3 080	99 517
Uttagsmån och limiter utanför balansräkningen						
Hushållsbank	1 449	354	0	354	8	1 811
Företagsbank	2 960	173	0	173	8	3 141
Uttagsmån och limiter totalt	4 410	526	0	527	16	4 952
Övriga åtaganden utanför balansräkningen						
Hushållsbank	721	36		36	17	775
Företagsbank	2 632	216		216	46	2 895
Övriga åtaganden utanför balansräkningen totalt	3 354	253		253	63	3 670
Skuldebrev*						
Gruppfunktioner	12 737	69		69	3	12 809
Skuldebrev totalt	12 737	69		69	3	12 809
Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster totalt	101 769	15 805	212	16 017	3 163	120 948

* Skuldebrev hänförliga till försäkringsverksamheten har sedan 1.1.2023 i och med övergången till IFRS 17 värderats till verkligt värde via resultatet, varför den förväntade kreditförlusten inte längre beräknas. Jämförelseårets siffror har justerats.

Förlustrereserv enligt nedskrivningssteg 31.12.2023

Exponeringar i balansräkningen samt uttagsmåner och limiter utanför balansräkningen*	Steg 1	Steg 2		Totalt	Steg 3	Förlustrereserv totalt
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar			
Mn €						
Fordringar på kunder						
Hushållsbank	-21	-160	-1	-161	-413	-594
Företagsbank	-33	-76	-7	-83	-173	-288
Fordringar på kunder totalt	-53	-236	-8	-243	-586	-882
Åtaganden utanför balansräkningen**						
Hushållsbank	-1	-1		-1	-5	-7
Företagsbank	-3	-11		-11	-23	-37
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	-3	-13		-13	-29	-44
Skuldebrev***						
Gruppfunktioner	-1	-1		-1	-1	-2
Skuldebrev totalt	-1	-1		-1	-1	-2
Totalt	-58	-249	-8	-257	-615	-929

* Förlustrereserv redovisas som ett enda belopp som minskar balansposten.

** Förlustrereserv redovisas i balansposten avsättningar och övriga skulder.

*** Förlustrereserv redovisas i fonden för verkligt värde i övrigt totalresultat.

Skuldebrev hänförliga till försäkringsverksamheten har sedan 1.1.2023 i och med övergången till IFRS 17 värderats till verkligt värde via resultatet, varför den förväntade kreditförlusten inte längre beräknas. Jämförelseårets siffror har justerats.

I tabellen nedan redovisas ett sammandrag av förlustr reserven i relation till exponeringsbelopp enligt nedskrivningssteg. Reserveringsgraden beskriver förlustr reservens relativa andel av exponeringsbeloppet.

Sammandrag och nyckeltal 31.12.2023	Steg 1		Steg 2		Steg 3	
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar	Totalt		Totalt
Fordringar på kunder; balansposter och poster utanför balansräkningen						
Hushållsbank	57 451	12 283	62	12 345	2 398	72 194
Företagsbank	31 581	3 453	150	3 603	761	35 945
Förlustr reserv						
Hushållsbank	-21	-161	-1	-162	-418	-602
Företagsbank	-35	-87	-7	-94	-196	-325
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %						
Hushållsbank	-0,04 %	-1,31 %	-1,42 %	-1,31 %	-17,43 %	-0,83 %
Företagsbank	-0,11 %	-2,52 %	-4,54 %	-2,60 %	-25,78 %	-0,90 %
Fordringar på kunder; balansposter och poster utanför balansräkningen totalt	89 032	15 736	212	15 948	3 159	108 139
Förlustr reserv totalt	-57	-248	-8	-256	-614	-927
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,06 %	-1,58 %	-3,64 %	-1,60 %	-19,44 %	-0,86 %
Skuldebrev bokfört värde						
Gruppfunktioner	12 737	69		69	3	12 809
Förlustr reserv						
Gruppfunktioner	-1	-1		-1	-1	-2
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %						
Gruppfunktioner	-0,01 %	-0,93 %		-0,93 %	-16,38 %	-0,02 %
Skuldebrev totalt	12 737	69		69	3	12 809
Förlustr reserv totalt	-1	-1		-1	-1	-2
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,01 %	-0,93 %		-0,93 %	-16,38 %	-0,02 %
Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster enligt nedskrivningssteg 31.12.2022						
Exponeringar	Steg 1	Steg 2		Steg 3		
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar	Totalt		Exponeringar totalt
Mn €						
Fordringar på kunder (brutto)						
Hushållsbank	60 769	7 933	49	7 982	2 041	70 791
Företagsbank	26 623	2 518	109	2 627	452	29 703
Fordringar på kunder totalt	87 391	10 451	158	10 609	2 493	100 494
Uttagsmån och limiter utanför balansräkningen						
Hushållsbank	2 836	155	0	155	5	2 996
Företagsbank	3 139	129	2	130	6	3 275
Uttagsmån och limiter totalt	5 975	284	2	286	11	6 272
Övriga åtaganden utanför balansräkningen						
Hushållsbank	413	26		26	12	451
Företagsbank	2 706	176		176	33	2 915
Övriga åtaganden utanför balansräkningen totalt	3 119	202		202	45	3 366
Skuldebrev						
Gruppfunktioner	12 982	73		73		13 055
Skuldebrev totalt	12 982	73		73		13 055
Exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster totalt	109 468	11 010	160	11 170	2 549	123 187

Förlustreserv enligt nedskrivningssteg 31.12.2022

Exponeringar i balansräkningen samt uttagsmåner och limiter utanför balansräkningen*	Steg 1	Steg 2		Totalt	Steg 3	
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar		Förlustreserv totalt	
Mn €						
Fordringar på kunder						
Hushållsbank	-18	-78	-1	-79	-363	-461
Företagsbank	-30	-23	-5	-28	-182	-240
Fordringar på kunder totalt	-48	-101	-6	-108	-546	-701
Åtaganden utanför balansräkningen**						
Hushållsbank	-1	-1		-1	-2	-4
Företagsbank	-3	-2		-2	-24	-29
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	-4	-3		-3	-26	-32
Skuldebrev***						
Gruppenfunktioner	-1	-1		-1		-2
Skuldebrev totalt	-1	-1		-1		-2
Totalt	-53	-105	-6	-111	-572	-736

* Förlustreserv redovisas som ett enda belopp som minskar balansposten.

** Förlustreserv redovisas i balansposten avsättningar och övriga skulder.

*** Förlustreserv redovisas i fonden för verkligt värde i övrigt totalresultat.

I tabellen nedan redovisas ett sammandrag av förlustreserven i relation till exponeringsbelopp enligt nedskrivningssteg. Reserveringsgraden beskriver förlustreservens relativa andel av exponeringsbeloppet.

Sammandrag och nyckeltal 31.12.2022	Steg 1	Steg 2		Totalt	Steg 3	
		Andra än över 30 dagar förfallna fordringar	Över 30 dagar förfallna fordringar		Totalt	
Fordringar på kunder, balansposter och poster utanför balansräkningen						
Hushållsbank	64 018	8 114	49	8 163	2 058	74 239
Företagsbank	32 468	2 823	111	2 934	491	35 892
Förlustreserv						
Hushållsbank	-19	-79	-1	-80	-366	-460
Företagsbank	-33	-25	-5	-30	-206	-274
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %						
Hushållsbank	-0,03 %	-0,98 %	-2,04 %	-0,98 %	-17,77 %	-0,62 %
Företagsbank	-0,10 %	-0,87 %	-4,73 %	-1,02 %	-42,00 %	-0,76 %
Fordringar på kunder, balansposter och poster utanför balansräkningen totalt	96 485	10 937	160	11 097	2 549	110 131
Förlustreserv totalt	-52	-104	-6	-110	-572	-734
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,05 %	-0,95 %	-3,90 %	-0,99 %	-22,44 %	-0,67 %
Skuldebrev bokfört värde						
Gruppenfunktioner	12 982	73		73		13 055
Förlustreserv						
Gruppenfunktioner	-1	-1		-1		-2
Reserveringsgrad (Coverage ratio), %						
Gruppenfunktioner	-0,01 %	-1,18 %		-1,18 %		-0,02 %
Skuldebrev totalt	12 982	73		73		13 055
Förlustreserv totalt	-1	-1		-1		-2
Reserveringsgrad (Coverage ratio), % totalt	-0,01 %	-1,18 %		-1,18 %		-0,02 %

I tabellen nedan redovisas förändringen i exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster enligt nedskrivningssteg under 2023 som resultat av effekten av följande faktorer:

Fordringar på kunder och poster utanför balansräkningen, mn €	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt
Fordringar på kunder; balansposter och poster utanför balansräkningen 1.1.2023	96 485	11 097	2 549	110 131
Överföringar från steg 1 till steg 2, inkl. amorteringar	-9 329	8 887		-442
Överföringar från steg 1 till steg 3, inkl. amorteringar	-756		719	-37
Överföringar från steg 2 till steg 1, inkl. amorteringar	3 245	-3 379		-135
Överföringar från steg 2 till steg 3, inkl. amorteringar		-704	630	-74
Överföringar från steg 3 till steg 1, inkl. amorteringar	53		-65	-12
Överföringar från steg 3 till steg 2, inkl. amorteringar		263	-297	-34
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	15 116	1 138	165	16 419
Oförändrat steg, inkl. amorteringar	-5 744	-274	-109	-6 124
Bortskrivningar	0	-1	-91	-95
Fordringar på kunder; balansposter och poster utanför balansräkningen 31.12.2023	89 032	15 948	3 159	108 139

Överföringarna från steg 1 till steg 2 inkluderar en överföring av fordringar på 3,2 miljarder euro för en extra management overlay-avsättning enligt ledningens bedömning.

I tabellen nedan redovisas förändringen i förlustrereserven under 2023 enligt nedskrivningssteg.

Fordringar på kunder och åtaganden utanför balansräkningen, mn €	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt
	12 mån.	Hela löptiden	Hela löptiden	
Förlustrereserv 1.1.2023	52	110	572	734
Överföringar från steg 1 till steg 2	-8	132		124
Överföringar från steg 1 till steg 3	-1		84	83
Överföringar från steg 2 till steg 1	2	-16		-15
Överföringar från steg 2 till steg 3		-11	67	56
Överföringar från steg 3 till steg 1	0		-9	-8
Överföringar från steg 3 till steg 2		5	-31	-26
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	12	32	35	79
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	-11	-12	-71	-94
Förändringar i riskparametrar (netto)	11	17	32	59
Minskning av reservkonto på grund av bortskrivningar		0	-65	-65
Nettoförändring i förväntade kreditförluster	5	146	42	193
Förlustrereserv 31.12.2023	57	256	614	927
Nettoförändring i förväntade kreditförluster 10-12/2023	-1	49	16	64

Överföringarna från steg 1 till steg 2 inkluderar en ökning på 64 miljoner euro av den extra management overlay-avsättningen enligt ledningens bedömning.

Byggbranschens svaga utsikter syns som en ökning i de förväntade kreditförlusterna i steg 2 och 3.

Under Q4/2023 har OP Gruppen kalibrerat LGD-modellen för krediter med bostadssäkerhet. Kalibreringen förbättrade prognosmodellen för säkerhetsvärdet och dess makroekonomiska känslighet. Detta påverkade modellens komponent Återbäring från skulder med säkerhet och ökade de förväntade kreditförlusterna med 1,4 miljoner euro.

OP Gruppen har under Q3/2023 lagt till en över trefaldig ökning av sannolikheten för fallissemang (Probability of Default, PD) (annualiserad) som ett nytt kriterium för en betydande ökning av kreditrisken i överföringar till steg 2. Detta ledde till en överföring av exponeringar på knappt 400 miljoner euro från steg 1 till steg 2 och en ökning på 1,4 miljoner euro i beloppet av förväntade kreditförluster. Enligt kriteriet ska annualiserade PD dock vara över 0,3 %, varför OP Gruppen för första gången i det här sammanhanget använder det så kallade antagandet om låg kreditrisk (low credit risk assumption) som avses i standarden IFRS 9.

OP Gruppen har bedömt de ekonomiska effekterna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina på kundernas kreditrisk samt det återstående beloppet av den management overlay-avsättningen på 2 miljoner euro som i anslutning till detta gjorts under Q1/2022 enligt ledningens bedömning. Avsättningen har lösts upp under Q2/2023.

OP Gruppen har bedömt hur uppgången i inflationen och Euriborräntorna samt nedgången i priset på bostadssäkerheter inverkar på kreditrisken som förknippas med bolån. Bedömningen gjordes som ett stresstest, som mätte hushållens kassaflöde. Utifrån detta bedömdes potentiella kunder vilkas betalningsförmåga är äventyrad. På basis av analysen gjordes under Q4/2022 enligt ledningens bedömning en management overlay-avsättning på 42,4 miljoner euro, och den har under Q3/2023 sänkts med 6,4 miljoner euro sedan inflationens inverkan inte längre ingår i stresstestet. Avsättningen har dessutom utsträcks till att täcka alla exponeringar mot privatkunder. Stresstestet för avsättningen för privatkunder uppdaterades under Q4/2023 med nya antaganden. Antagandet är att räntenivån sjunker långsamt, att arbetslöshetsgraden stiger till 8 procent och att bostadspriserna sjunker med ytterligare 2 procent. Beloppet av den extra management overlay-avsättningen enligt ledningens bedömning hölls ändå oförändrad, dvs. vid 35,9 miljoner euro, under Q4/2023.

På basis av OP Gruppens analys gjordes under Q4/2022 enligt ledningens bedömning en management overlay-avsättning på 5,3 miljoner euro för byggbranschen. Analysen uppdaterades under Q2/2023 på grund av att utsikterna för branschen ytterligare försämrats. Analysen utfördes som ett stresstest baserat på basscenariot (vikt 60 procent) och det svaga scenariot (vikt 40 procent) under antaganden om att omsättningen minskar med 20 procent/35 procent, lönsamheten försämrats med 20 procent/40 procent, soliditeten sjunker med 10 procent/20 procent, räntenivån är 4 procent/6 procent och priset på nya bostäder har sjunkit med 15 procent/30 procent. På basis av uppdateringen ökades avsättningen med 11,7 miljoner euro till 17,0 miljoner euro. Avsättningen uppdaterades under Q4/2023 genom att stressa kreditklasserna i olika scenarier. Dessutom utsträcktes avsättningen till att täcka också små företag i byggbranschen. De svaga utsikterna i byggbranschen väntas fortsätta till 2025. Avsättningen ökades med 21,7 miljoner euro till 38,7 miljoner euro.

För fastighetsbranschen gjordes under Q2/2023 enligt ledningens bedömning en management overlay-avsättning på 27,2 miljoner euro på grund av de sämre utsikterna för branschen. Analysen utfördes som ett stresstest baserat på basscenariot (vikt 70 procent) och det svaga scenariot (vikt 30 procent) under antaganden om att omsättningen ökar med 3 procent/0 procent, lönsamheten försämrats med 5 procent/10 procent, soliditeten sjunker med 10 procent/20 procent och räntenivån är 4 procent/6 procent. Avsättningen har uppdaterats under Q4/2023, och av den upplöstes 13 miljoner euro till 14,2 miljoner euro, eftersom uppgången i inflationen och räntorna redan till största delen har realiserats och kreditklasserna uppdaterats.

Under Q4/2022 förberedde sig OP Gruppen dessutom med en management overlay-avsättning på 5 miljoner euro för en retroaktiv databaskorrigerig i anslutning till exponeringar med anstånd under det första halvåret 2023. Avsättningen har lösts upp under Q2/2023, eftersom databaskorrigeringen har införts i systemen och i den automatiska ECL-beräkningen.

I slutet av 2021 gjorde OP Gruppen en extra avsättning för ECL på 34 miljoner euro, som riktar sig till fordringar med affärsfastighetssäkerheter. Syftet med avsättningen var att förutse den ECL-ökning och de sannolika fallissemang som orsakas av uppdateringen av säkerhetsvärderingen av de mest riskfyllda affärsfastigheterna. Av avsättningen återstår 6 miljoner euro Q4/2023.

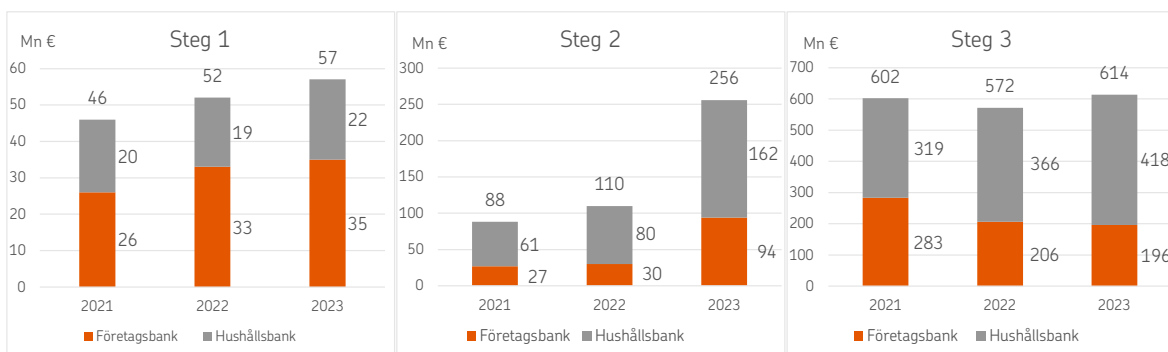
Under Q4/2023 gjorde OP Gruppen en ny management overlay-avsättning för förbättring av processerna för systemet för tidig varning (Early Warning System, EWS) och identifieringen av kundgrupper, vilken ska genomföras under 2024. Processförbättringen väntas öka de förväntade kreditförlusterna med cirka 14,1 miljoner euro i segmentet Hushållsbank.

I följande tabell redovisas förlustreserv före diskretionära management overlay-avsättningar, de ovan nämnda management overlay-avsättningarna och rapporterat förlustreserv totalt.

	Hushålls- bank	Företags- bank	Totalt
Förlustreserv 31.12.2023			
Förlustreserv före diskretionära avsättningar	504	314	818
Diskretionära management overlay -avsättningar			
Privatkunder: inflationen, räntenivån och säkerheternas värde	35	1	36
Byggbranschen	29	9	39
Fastighetsbranschen	13	1	14
Säkerhetsvärdering av krediter med affärsfastighetssäkerheter	6		6
Förbättring av processerna för systemet för tidig varning och identifieringen av kundgrupper	14		14
Diskretionära management overlay -avsättningar totalt	98	11	109
Rapporterat förlustreserv totalt	602	325	927

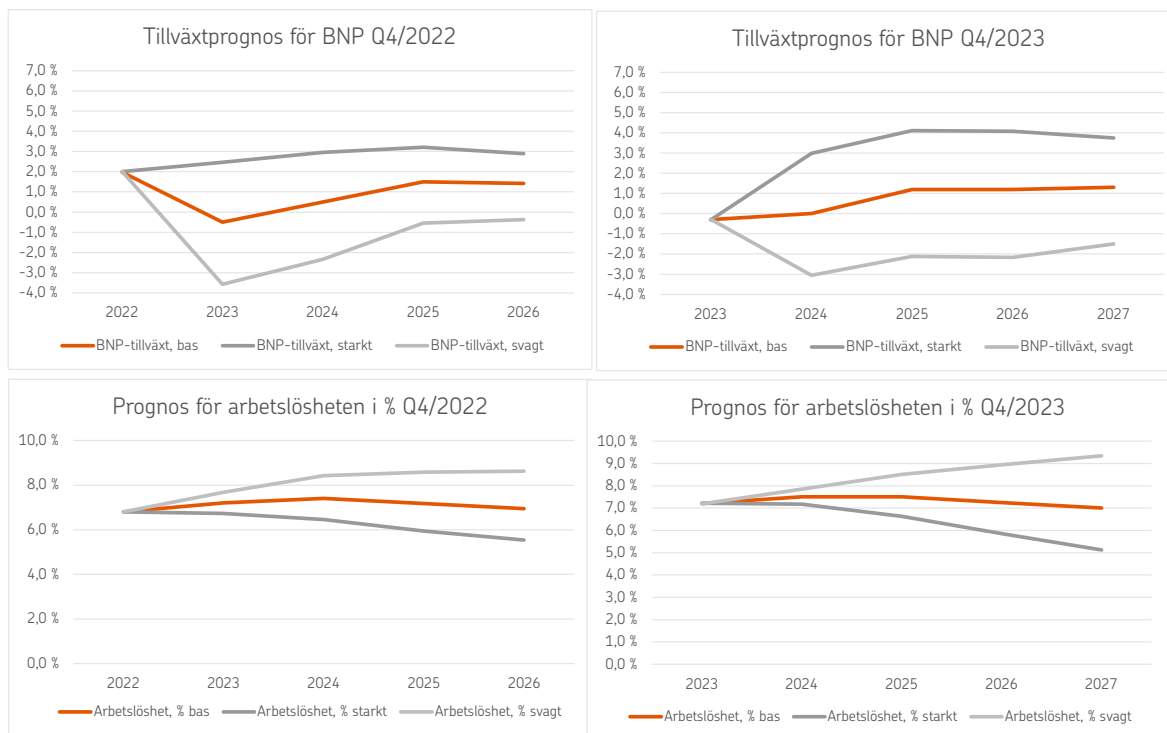
	Hushålls- bank	Företags- bank	Totalt
Förlustreserv 31.12.2022			
Förlustreserv före diskretionära avsättningar	401	267	668
Diskretionära management overlay -avsättningar			
Ryssland-Ukraina-kriget	2		2
Elpriset, räntenivån och säkerheternas värde	42		42
Byggbranschen	3	3	5
Kommande retroaktiv korrigering av exponeringar med anstånd	5		5
Säkerhetsvärdering av krediter med affärsfastighetssäkerheter	11		11
Diskretionära management overlay -avsättningar totalt	63	3	66
Rapporterat förlustreserv totalt	465	269	734

I följande diagram åskådliggörs utvecklingen i förväntade kreditförluster för kundfordringar enligt nedskrivningssteg under de senaste åren.

Vid ECL-bereknningen uppdateras de makroekonomiska faktorerna kvartalsvis. ECL beräknas som det vägda medelvärdet av tre olika scenarier. Scenarierna har viktats normalt, det vill säga svagt 20 %, bas 60 % och starkt 20 %. Under sista kvartalet 2023 ökade uppdateringen av de makroekonomiska prognoserna de förväntade kreditförlusterna en aning.

I följande diagram åskådliggörs förändringen i prognoserna för BNP och arbetslöshetsgraden.

Skuldebrev, mn €

	Steg 1 12 mån.	Steg 2 Hela löptiden	Steg 3 Hela löptiden	Totalt
Förlustreserv 1.1.2023	1	1		2
Överföringar från steg 1 till steg 2		0		0
Överföringar från steg 1 till steg 3			1	0
Överföringar från steg 2 till steg 1	0			
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	0	0		0
Minskningar till följd av borttagande från balansräkningen				
Förändringar i riskparametrar (netto)				
Nettoförändring i förväntade kreditförluster			1	0
Förlustreserv 31.12.2023	1	1	1	2
Nettoförändring i förväntade kreditförluster 10-12/2023	0	0	0	0

I tabellen nedan redovisas förändringen i exponeringar som omfattas av beräkningen av förväntade kreditförluster enligt nedskrivningssteg under 2022 som resultat av effekten av följande faktorer:

Fordringar på kunder och poster utanför balansräkningen, mn €	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt
Fordringar på kunder; balansposter och poster utanför balansräkningen 1.1.2022	93 044	8 806	2 530	104 380
Överföringar från steg 1 till steg 2, inkl. amorteringar	-5 695	5 491		-203
Överföringar från steg 1 till steg 3, inkl. amorteringar	-376		339	-37
Överföringar från steg 2 till steg 1, inkl. amorteringar	2 684	-2 976		-292
Överföringar från steg 2 till steg 3, inkl. amorteringar		-536	486	-50
Överföringar från steg 3 till steg 1, inkl. amorteringar	49		-51	-2
Överföringar från steg 3 till steg 2, inkl. amorteringar		218	-247	-29
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	19 141	1 077	138	20 355
Minskningar till följd av borttagande från balansräkningen	-11 465	-890	-365	-12 720
Oförändrat steg, inkl. amorteringar	-896	-93	-171	-1 160
Bortskrivningar	0	0	-110	-111
Fordringar på kunder; balansposter och poster utanför balansräkningen 31.12.2022	96 485	11 097	2 549	110 131

I tabellen nedan redovisas förändringen i förlustreserven under 2022 enligt nedskrivningssteg.

Förändringar på kunder och åtaganden utanför balansräkningen, mn €	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt
	12 mån.	Hela löptiden	Hela löptiden	
Förlustreserv 1.1.2022	46	89	603	737
Överföringar från steg 1 till steg 2	-5	38		33
Överföringar från steg 1 till steg 3	-3		67	64
Överföringar från steg 2 till steg 1	2	-18		-16
Överföringar från steg 2 till steg 3		-12	57	45
Överföringar från steg 3 till steg 1		4	-23	-19
Överföringar från steg 3 till steg 2	1		-6	-6
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	17	14	30	61
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	-8	-14	-92	-114
Förändringar i riskparametrar (netto)	4	7	40	51
Förändringar till följd av uppdatering av skattningsmetod (netto)				
Förändringar i modellantaganden och metodologi	0	2	5	7
Minskning av reservkonto på grund av bortskrivningar	0	0	-108	-108
Nettoförändring i förväntade kreditförluster	6	21	-31	-3
Förlustreserv 31.12.2022	52	110	572	734

Skuldebrev, mn €	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Totalt
	12 mån.	Hela löptiden	Hela löptiden	
Förlustreserv 31.12.2021	7	2	5	14
IFRS 17 övergång 1 januari 2022	-5	-2	-5	-12
Förlustreserv 1.1.2022	2	0	0	2
Överföringar från steg 1 till steg 2	0	1		1
Överföringar från steg 1 till steg 3				
Överföringar från steg 2 till steg 1				
Överföringar från steg 2 till steg 3				
Ökningar till följd av utgivning och förvärv	0	0		0
Minskning till följd av borttagande från balansräkningen	0	0		0
Förändringar i riskparametrar (netto)	0	0		0
Nettoförändring i förväntade kreditförluster	0	1	0	0
Förlustreserv 31.12.2022	1	1	0	2

Not 5. Provisionsnetto

Januari-december 2023, mn. €	Hushålls- bank	Företags- bank	Försäkring	Övrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen	10-12/2023
Provisionsintäkter							
Utlåning	108	54		0	-2	160	40
Inlåning	23	2		0	0	25	6
Betalningar	285	32		19	-19	317	63
Värdepappersförmedling	6	18		0	-7	18	5
Värdepappersemissioner	0	5		0	0	5	2
Placeringsfonder	48	231	48		-47	279	70
Kapitalförvaltning	31	28		1	-13	46	19
Juridiska tjänster	23	0			0	23	6
Garantier	11	12		0	0	23	6
Bostadsförmedling	63				0	63	16
Försäljningsprovisioner för försäkringsavtal	92		9		-64	38	7
Livförsäkringsavtal			25			25	6
Övriga	44	10		1	-40	14	3
Totalt	735	393	81	21	-192	1 038	250
Provisionskostnader							
Utlåning	0	-2		0	1	0	1
Betalningar	-30	-7	-2	-3	16	-26	-5
Värdepappersförmedling		-3		0	0	-3	-1
Värdepappersemissioner	0	-5		0	0	-5	-1
Placeringsfonder		-106	0		47	-58	-14
Kapitalförvaltning		-8	5	-1	0	-4	3
Garantier		0				0	0
Försäljningsprovisioner för försäkringsavtal			-28		23	-5	-1
Övriga	-20	-44	-1	-16	52	-29	-9
Totalt	-50	-174	-25	-21	139	-130	-27
Provisionsnetto totalt	686	219	56	-1	-52	908	223

Justerat Januari-december 2022, mn. €	Hushålls- bank	Företags- bank	Försäkring	Övrig rörelse	Koncern- elimineringar	OP Gruppen	10-12/2022
Provisionsintäkter							
Utlåning	104	48		0	-1	150	36
Inlåning	22	3		0	0	25	7
Betalningar	298	32		11	-12	329	83
Värdepappersförmedling	8	22			-8	22	4
Värdepappersemissioner	0	6		0	0	6	2
Placeringsfonder	47	237	48	0	-46	286	71
Kapitalförvaltning	33	27		1	-13	48	18
Juridiska tjänster	27	0				27	6
Garantier	12	13		0	0	25	6
Bostadsförmedling	72				0	72	16
Försäljningsprovisioner för försäkringsavtal	96		10		-60	46	8
Livförsäkringsavtal			24			24	6
Övriga	94	8	1	2	-90	16	4
Totalt	814	395	84	14	-230	1 077	268
Provisionskostnader							
Utlåning	0	-2		0	1	0	0
Betalningar	-29	-3	-1	-2	10	-25	-5
Värdepappersförmedling		-4		0	0	-4	-1
Värdepappersemissioner	0	-4		0	4	0	0
Placeringsfonder		-110	0		46	-64	-15
Kapitalförvaltning		-9	0	-4		-13	-3
Garantier		0				0	0
Försäljningsprovisioner för försäkringsavtal	5		-31		21	-5	-2
Övriga	-16	-98	-2	-8	102	-23	-7
Totalt	-41	-229	-34	-15	184	-134	-34
Provisionsnetto totalt	773	166	50	0	-45	942	234

Not 6. Försäkringsnetto

Mn €	1-12/2023	1-12/2022	10-12/2023	10-12/2022
Skadeförsäkring				
Förväntade försäkringsersättningar och övriga direkt fördelade kostnader för försäkringstjänster	1 309	1 269	338	315
Förändringar i riskjusteringen (för icke-finansiell risk)	11	21	3	6
Avtalsenlig marginal för tjänster som tillhandahållits under perioden	249	231	44	69
Redovisning i resultatet av kassaflöden för anskaffning av försäkringsavtal	124	124	34	33
Övriga förändringar i premieintäkter	65	34	52	17
Skadeförsäkringens premieintäkter enligt GMM-modellen totalt	1 758	1 680	471	439
Livförsäkring				
Förväntade försäkringsersättningar och övriga direkt fördelade kostnader för försäkringstjänster	119	112	29	28
Förändringar i riskjusteringen (för icke-finansiell risk)	10	14	2	3
Avtalsenlig marginal för tjänster som tillhandahållits under perioden	64	40	15	10
Redovisning i resultatet av kassaflöden för anskaffning av försäkringsavtal	14	20	5	4
Övriga förändringar i premieintäkter	9	2	4	-2
Livförsäkringens premieintäkter enligt GMM-modellen totalt	216	189	56	42
Förväntade försäkringsersättningar och övriga direkt fördelade kostnader för försäkringstjänster	17	19	4	5
Förändringar i riskjusteringen (för icke-finansiell risk)	4	9	1	2
Avtalsenlig marginal för tjänster som tillhandahållits under perioden	5	6	1	2
Redovisning i resultatet av kassaflöden för anskaffning av försäkringsavtal	2	2	1	1
Övriga förändringar i premieintäkter	-2	-7	0	-1
Livförsäkringens premieintäkter enligt VFA-modellen totalt	26	29	7	9
Livförsäkringens premieintäkter totalt	242	217	63	51
Premieintäkter totalt	2 000	1 898	534	491
Skadeförsäkring				
Faktiska försäkringsersättningar och övriga direkt fördelade kostnader för försäkringstjänster	-1 295	-1 454	-366	-364
Förändringar till följd av inträffade skador som avser tidigare tjänster	-116	-41	25	36
Kostnader för anskaffning av försäkringsavtal	-124	-124	-34	-33
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar av upplupna kostnader för anskaffning av försäkringsavtal		0		0
Förluster hänförliga till förlustavtal och återföring av förluster	-33	-8	-4	2
Kostnader för försäkringstjänster inom skadeförsäkringen enligt GMM-modellen totalt	-1 568	-1 627	-378	-359
Livförsäkring				
Faktiska försäkringsersättningar och övriga direkt fördelade kostnader för försäkringstjänster	-135	-120	-33	-34
Förändringar till följd av inträffade skador som avser tidigare tjänster	-2	-7	0	2
Kostnader för anskaffning av försäkringsavtal	-14	-20	-5	-4
Förluster hänförliga till förlustavtal och återföring av förluster	-53	-101	-23	-39
Kostnader för försäkringstjänster inom livförsäkringen enligt GMM-modellen totalt	-205	-248	-61	-75
Faktiska försäkringsersättningar och övriga direkt fördelade kostnader för försäkringstjänster	-26	-21	-7	-5
Förändringar till följd av inträffade skador som avser tidigare tjänster	-1	-1	0	0
Upplösning av kostnader för anskaffning av försäkringsavtal	-2	-2	-1	-1
Förluster hänförliga till förlustavtal och återföring av förluster	-24	1	-8	5
Kostnader för försäkringstjänster inom livförsäkringen enligt VFA-modellen totalt	-52	-23	-16	-1
Kostnader för försäkringstjänster inom livförsäkringen totalt	-256	-271	-77	-75
Kostnader för försäkringstjänster totalt	-1 824	-1 898	-455	-434
Nettointäkter från återförsäkringsavtal inom skadeförsäkringen	-88	111	-54	-26
Nettointäkter från återförsäkringsavtal inom livförsäkringen	-7	-5	-3	-2
Nettointäkter från återförsäkringsavtal totalt	-95	106	-56	-28
Resultat från försäkringstjänster	81	106	23	28

Not 7. Finansiella nettointäkter (+)/nettokostnader (-) från försäkringsavtal

Mn €	1-12/2023	1-12/2022	10-12/2023	10-12/2022
Skadeförsäkring				
Upplösning av diskontering av försäkringsskuld	-33	-1	-12	-1
Effekten av förändringar i försäkringsavtalens räntor och i ekonomiska antaganden	-153	595	-178	30
Valutakursdifferenser för försäkringsavtal	0	-1	0	1
Finansiella intäkter och kostnader från direktförsäkring inom skadeförsäkringen GMM totalt	-186	593	-190	30
Finansiella intäkter och kostnader från återförsäkringar inom skadeförsäkringen	4	-10	15	1
Livförsäkring				
Upplösning av diskontering av försäkringsskuld	12	27	1	5
Effekten av förändringar i försäkringsavtalens räntor och i ekonomiska antaganden	-119	533	-109	44
Finansiella intäkter och kostnader från direktförsäkring inom livförsäkringen GMM totalt	-107	560	-108	50
Finansiella nettoposter för försäkringsavtal, riskminskning	-53	363	-87	15
Effekten av förändringar i försäkringsavtalens räntor och i ekonomiska antaganden	0		0	
Finansiella nettoposter för förändringar i verklig värdet på underliggande poster	-377	711	-249	-89
Finansiella intäkter och kostnader från direktförsäkring inom livförsäkringen VFA totalt	-429	1 074	-335	-74
Finansiella intäkter och kostnader från återförsäkringar inom livförsäkringen	-3	8	-2	1
Finansiella nettointäkter (+)/nettokostnader (-) från försäkringsavtal	-722	2 226	-621	7

Not 8. Nettointäkter från finansiella tillgångar som innehas för handel

Finansiella tillgångar som innehas för handel				
Mn €	1-12/2023	1-12/2022	10-12/2023	10-12/2022
Skuldebrev				
Ränteintäkter och räntekostnader	20	4	2	1
Värderingsvinster och -förluster på skuldebrev	5	-24	6	2
Totalt	26	-20	9	3
Aktier och andelar				
Värderingsvinster och -förluster	1	9	-4	4
Utdelningar och vinstandelar	4	2	0	0
Totalt	4	11	-4	5
Derivat				
Ränteintäkter och räntekostnader	67	-17	27	-5
Värderingsvinster och -förluster	-42	-2	-1	30
Totalt	25	-20	26	26
Totalt	55	-29	31	33

Not 9. Nettointäkter från placeringsverksamhet

Mn €	1-12/2023	1-12/2022	10-12/2023	10-12/2022
Nettointäkter från tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				
Skuldebrev				
Realisationsvinster och -förluster	5	10	0	0
Övriga intäkter och kostnader		-1		-1
Totalt	5	9	0	-1

Nettointäkter från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet

Finansiella tillgångar som innehas för handel inom försäkringsverksamhet				
Mn €	1-12/2023	Justerat 1-12/2022	10-12/2023	Justerat 10-12/2022
Derivat				
Ränteintäkter och räntekostnader	-22	10	-5	1
Värderingsvinster och -förluster	106	-443	143	10
Totalt	84	-433	138	11
Totalt	84	-433	138	11

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet

Aktier och andelar				
Värderingsvinster och -förluster		-1		
Utdelningar och vinstandelar	0	5	0	2
Totalt	0	3	0	2
Totalt	0	3	0	2

Finansiella tillgångar som identifieras som värderade till verkligt värde via resultatet

Skuldebrev				
Ränteintäkter	136	102	36	25
Värderingsvinster och -förluster	278	-812	233	-28
Totalt	414	-710	269	-3
Aktier och andelar				
Värderingsvinster och -förluster	152	-230	48	-36
Utdelningar och vinstandelar	43	93	9	23
Totalt	195	-137	57	-14
Totalt	609	-847	327	-16
Intäkter från tillgångar som utgör täckning för fondanknutna försäkringar och placeringsavtal				
Ränteintäkter	103	-85	78	-19
Värderingsvinster och -förluster	910	-1 460	571	287
Totalt	1 013	-1 545	650	268

Nettointäkter från finansiella tillgångar som identifieras som värderade till verkligt värde via resultatet totalt **1 622** **-2 392** **976** **252**

Nettointäkter från finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet totalt **1 706** **-2 822** **1 115** **264**

Nettointäkter från förvaltningsfastigheter				
Hysesintäkter	52	52	13	13
Värderingsvinster och -förluster	-29	6	-21	-8
Vederlags- och skötselkostnader	-46	-42	-18	-14
Övriga	0	1	0	0
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter totalt	-22	17	-26	-9
Nettointäkter från finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde				
Räntintäkter	12	3	4	1
Räntekostnader	-2	1	-1	3
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar	-2	2	0	0
Nettointäkter från finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde totalt	8	6	3	4
Intrinföretag och samarbetsarrangemang				
Intrinföretag som behandlas med metoden för verkligt värde	0	15	-4	-8
Intrinföretag som behandlas med kapitalandelsmetoden	2	8	-2	0
Samarbetsarrangemang	0	2	0	2
Totalt	3	25	-5	-8
Finansiella skulder som identifieras som värderade till verkligt värde via resultatet				
Premieinkomst från placeringsavtal	448	503	128	103
Förändring i skulder för placeringsavtal	-358	-359	-90	-93
Förändring i skuld för placeringsavtal	-733	668	-439	-196
Nettointäkter från skulder för placeringsavtal totalt	-642	812	-401	-186
Övriga nettointäkter från placeringsverksamhet inom försäkring				
Räntor på kapitallån inom försäkringsverksamheten			0	
Valutavärderingsvinster/-förluster hänförliga till resultat från försäkringstjänster	0	-1	0	-1
Övriga intäkter från och kostnader för lån och övriga fordringar	0		0	
Övriga nettointäkter från placeringsverksamhet inom försäkring totalt	0	-1	0	-1
Nettointäkter från placeringsverksamhet totalt	1 057	-1 952	686	66

Not 10. Övriga rörelsekostnader

Mn €	Justerat		Justerat	
	1-12/2023	1-12/2022	10-12/2023	10-12/2022
Övriga rörelsekostnader totalt				
ICT-kostnader				
Drift	-238	-228	-62	-58
Utveckling	-222	-153	-80	-47
Lokaliteter	-58	-58	-19	-18
Myndighets- och revisionsavgifter	-82	-88	-16	-15
Köptjänster	-143	-123	-40	-33
Experttjänster	-55	-46	-16	-18
Datakommunikation	-33	-32	-8	-8
Marknadsföring	-44	-39	-13	-14
Donationer	-14	-14	-4	-3
Försäkrings- och säkerhetskostnader	-15	-12	-2	-3
Kostnader för korttidsleasingavtal som är av lågt värde	-6	-6	-1	-1
Övriga	-101	-93	-25	-28
Övriga rörelsekostnader totalt	-1 011	-892	-287	-247
Utvecklingskostnader				
Mn €				
ICT-utvecklingskostnader	-222	-153	-80	-47
Andel eget arbete	-72	-63	-20	-17
Utvecklingskostnader i resultaträkningen totalt	-294	-216	-100	-64
Aktiverade ICT-kostnader	-51	-81	7	-24
Överföring av poster som ska aktiveras/personalkostnader	-12	-16	-3	-4
Aktiverade utvecklingskostnader totalt	-62	-97	4	-28
Utvecklingskostnader totalt	-356	-313	-96	-92
Avskrivningar och nedskrivningar	-142	-145	-56	-33

Not 11. Återförsäkringsavtalstillgångar

Mn €	31.12.2023	31.12.2022
Skadeförsäkring		
Återförsäkringsavtalstillgångar för återstående försäkringsskydd	-18	-24
Skuld för inträffade skador avseende återförsäkringsavtal	124	268
Skadeförsäkringens återförsäkringsavtalstillgångar totalt	106	245

Not 12. Försäkringsavtalsskulder

Mn €	31.12.2023	31.12.2022
Skadeförsäkring		
Skulder för återstående försäkringsskydd, GMM	230	180
Skuld för inträffade skador, GMM	2 303	2 356
Skadeförsäkringens försäkringsavtalsskulder totalt	2 533	2 536
Livförsäkring		
Skulder för återstående försäkringsskydd, GMM	3 177	3 260
Skuld för inträffade skador, GMM	14	12
Skulder för återstående försäkringsskydd, VFA totalt	5 824	5 586
Skuld för inträffade skador, VFA totalt	41	51
Livförsäkringens försäkringsavtalsskulder totalt	9 056	8 909
Försäkringsavtalsskulder totalt	11 589	11 446

Not 13. Återförsäkringsavtalsskulder

Mn €	31.12.2023	31.12.2022
Livförsäkring		
Återförsäkringsavtalsskulder för återstående försäkringsskydd	0	2
Livförsäkringens återförsäkringsavtalsskulder totalt	0	2
Återförsäkringsavtalsskulder totalt	0	2

Not 14. Skuldebrev emitterade till allmänheten

Mn €	31.12.2023	31.12.2022
Obligationslån	12 845	10 563
Efterställda obligationslån	4 045	4 306
Obligationslån med bostadssäkerhet	13 871	12 262
Övriga		
Bankcertifikat	668	1 083
Företagscertifikat	6 128	9 287
Som i handeln ingår i den egna portföljen (-)*	-46	-63
Skuldebrev emitterade till allmänheten totalt	37 511	37 438

* OP Gruppens egna obligationslån har kvittats mot skulden.

Not 15. Fonden för verkligt värde efter skatt

Mn €	Värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat			Totalt
	Skuldebrev	Aktier och andelar (overlay approach)	Säkring av kassaflödet	
Utgående balans 31.12.2021	63	164	96	323
Effekten av övergången till standarden IFRS 17 Försäkringsavtal	-41	-164		-205
Ingående balans 1.1.2022	23		96	118
Förändringar i verkligt värde	-48		-512	-561
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen	-10			-10
Överföringar till räntenetto			-28	-28
Uppskjuten skatt	12		108	120
Utgående balans 31.12.2022	-24		-337	-360

Mn €	Värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat			Totalt
	Skuldebrev		Säkring av kassaflödet	
Ingående balans 1.1.2023	-24		-337	-360
Förändringar i verkligt värde	-62		72	10
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen	-6			-6
Överföringar till räntenetto			84	84
Uppskjuten skatt	14		-31	-18
Utgående balans 31.12.2023	-78		-212	-290

Fonden för verkligt värde före skatt uppgick till -363 miljoner euro (-450) vid slutet av rapportperioden, och den uppskjutna skattefordran/-skuld som ansluter sig till den var 73 miljoner euro (90). I fonden för verkligt värde uppgick förlustreserven för skuldebrev värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat under rapportperioden till 0 miljoner euro (0).

Not 16. Ställda säkerheter

Mn €	31.12.2023	31.12.2022
Ställda för egna skulder och åtaganden		
Panter	241	1
Krediter (säkerhet för covered bonds)	18 163	21 048
Övriga	744	14 128
Ställda säkerheter totalt*	19 148	35 176
Derivatskulder med säkerhet	657	701
Övriga skulder med säkerhet	168	12 000
Obligationslån med bostadssäkerhet (covered bonds)	13 871	12 262
Totalt	14 696	24 962

* Dessutom har det i centralbanken pantsatts obligationslån för ett säkerhetsvärde på 1,5 miljarder euro. Av dem utgör 1,0 miljarder euro säkerhet för den dagsinterna limiten. Obligationslånen kan tas ut utan förhandstillstånd av centralbanken, och de ingår därför inte i tabellen ovan.

Not 17. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Verkligt värde via resultatet

Finansiella tillgångar 31.12.2023, mn €	Upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Innehas för handel	Identifieras som värderade till verkligt värde via resultatet	Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet	Säkrings-Instrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel	19 755						19 755
Fordringar på kreditinstitut	858						858
Derivatinstrument som innehas för handel			2 256			1 145	3 401
Fordringar på kunder	97 836						97 836
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal				12 581			12 581
Skuldebrev	623	11 588	216	6 367			18 793
Aktier och andelar		0	84	2 349	1		2 434
Övriga finansiella tillgångar	2 226						2 226
Totalt	121 298	11 588	2 556	21 297	1	1 145	157 885

I OP Gruppens balansräkning ingick vid slutet av rapportperioden obligationer för 623 miljoner euro (1) vilka inte värderas till verkligt värde i redovisningen. De här obligationernas verkliga värde var 641 miljoner euro (1) vid slutet av rapportperioden.

Vid värderingen av det verkliga värdet av skuldebrevskrediter värderade till upplupet anskaffningsvärde söks ett pris för krediten som skulle fås för den vid rapporteringstidpunkten om krediten nu beviljades en kund. Snittmarginalen vid rapporteringstidpunkten bestäms kreditklassvis, och på basis av dem bildas en så kallad värderingskurva. Som basränta i värderingskurvan används 12 mån. Euribor för krediter i euro och 6 mån. referensränta för krediter i andra valutor. På basis av värderingskurvan beräknas en diskonteringsfaktor, med vilken kreditens avtalsenliga kassaflöden diskonteras till rapporteringstidpunkten. Summan av de diskonterade kassaflödena är det verkliga värdet. Skuldebrevskrediternas verkliga värde var 3 416 miljoner euro högre än det redovisade värdet 31.12.2023.

Verkligt värde via resultatet

Finansiella tillgångar 31.12.2022, mn €	Upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	Innehas för handel	Identifieras som värderade till verkligt värde via resultatet	Obligatoriskt värderade till verkligt värde via resultatet	Säkrings-Instrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel	35 004						35 004
Fordringar på kreditinstitut	798						798
Derivatinstrument som innehas för handel			2 874			1 243	4 117
Fordringar på kunder	98 546						98 546
Tillgångar som utgör täckning för fondanknutna avtal				11 597			11 597
Skuldebrev	1	11 755	295	6 247	0		18 298
Aktier och andelar (övriga än overlay-approach)		0	86	1 653	2		1 741
Övriga finansiella tillgångar	2 394						2 394
Totalt	136 743	11 756	3 255	19 497	2	1 243	172 496

Finansiella skulder 31.12.2023, mn €	Värderade till verkligt värde via resultatet	Övriga skulder	Säkrings- Instrument	Bokfört värde totalt
Skulder till kreditinstitut		66		66
Derivatinstrument	2 895		375	3 271
Skulder till kunder		76 656		76 656
Skulder för placeringsavtal	7 944			7 944
Skuldebrev emitterade till allmänheten	2 210	35 300		37 511
Efterställda skulder		1 414		1 414
Övriga finansiella skulder		5 739		5 739
Totalt	13 049	119 176	375	132 600

Justerat Finansiella skulder 31.12.2022, mn €	Värderade till verkligt värde via resultatet	Övriga skulder	Säkrings- Instrument	Bokfört värde totalt
Skulder till kreditinstitut		12 301		12 301
Derivatinstrument	3 980		452	4 432
Skulder till kunder		81 468		81 468
Skulder för placeringsavtal	7 211			7 211
Skuldebrev emitterade till allmänheten	1 190	36 248		37 438
Efterställda skulder		1 384		1 384
Övriga finansiella skulder		3 813		3 813
Totalt	12 382	135 215	452	148 048

Det verkliga värdet av OP Gruppens obligationer till senior- och senior non-preferred-villkor som emitterats till allmänheten och värderats till upplupet anskaffningsvärde uppgick vid slutet av december till cirka 28 782 miljoner euro (30 129). Det verkliga värdet baserar sig på information tillgänglig på marknaden. Alla efterställda skulder har värderats till upplupet anskaffningsvärde. Deras verkliga värde är lägre än det upplupna anskaffningsvärdet, men fastställandet av tillförlitliga verkliga värden förknippas med osäkerhet.

Not 18. Klassificering av poster återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod

Tillgångarnas verkliga värden 31.12.2023, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet				
Egetkapitalinstrument	1 425	263	746	2 434
Skuldinstrument	5 564	936	83	6 583
Fondanknutna avtal	7 624	4 957		12 581
Derivatinstrument	0	3 303	98	3 401
Värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				
Egetkapitalinstrument	0			0
Skuldinstrument	9 166	1 694	727	11 588
Finansiella instrument totalt	23 779	11 153	1 655	36 587
Förvaltningsfastigheter			527	527
Totalt	23 779	11 153	2 182	37 114

Tillgångarnas verkliga värden 31.12.2022, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet				
Egetkapitalinstrument	736	265	740	1 741
Skuldinstrument	5 090	1 382	70	6 542
Fondanknutna avtal	7 431	4 167		11 597
Derivatinstrument	5	4 035	77	4 117
Värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat				
Skuldinstrument	9 193	1 721	801	11 758
Finansiella instrument totalt	22 456	11 569	1 688	35 712
Förvaltningsfastigheter			561	561
Totalt	22 456	11 569	2 249	36 274

Skuldernas verkliga värden 31.12.2023, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet				
Fondanknutna avtal	4 814	3 130		7 944
Strukturerade obligationslån			2 210	2 210
Övriga		5		5
Derivatinstrument	2	3 178	91	3 271
Totalt	4 815	6 313	2 302	13 430

Justerat Skuldernas verkliga värden 31.12.2022, mn €	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet				
Fondanknutna avtal	4 620	2 591		7 211
Strukturerade obligationslån			1 190	1 190
Derivatinstrument	7	4 332	94	4 432
Totalt	4 627	6 922	1 284	12 834

Värdering till verkligt värde

Derivat och andra finansiella instrument värderade till verkligt värde

Kursen på noterade derivat fås direkt från marknaden. Vid värderingen av OTC-derivat tillämpas modeller och metoder som används allmänt på marknaden och som bäst lämpar sig för värdering av det finansiella instrumentet i fråga. Sådana behövs bland annat för att beskriva ränte- och valutakurvor samt volatiliteter och även för att värdera optioner. I allmänhet kan indata för de här modellerna härledas från marknaden. Vid värderingen av vissa avtal måste dock användas modeller med indata som inte kan observeras på marknaden, varvid indata är uppskattningar. De här avtalen har klassificerats till nivå 3.

Middle Office ansvarar för värderingen av det verkliga värdet på derivaten i bankrörelsen, inkl. värderingarna på nivå 3, samt för kvaliteten och tillförlitligheten hos marknadsdata, värderingskurvor och volatilitetsbeskrivningar som en del av den dagliga värderingsprocessen. Middle Office jämför värderingskurserna regelbundet på avtalsplanet med värderingar från CSA-motparter och centrala motparter samt reder vid behov ut eventuella betydande värderingsdifferenser.

Styrning av riskhanteringen ansvarar för att de nya värderingsmodellerna och -metoderna godkänns samt för övervakningen av värderingsprocessen. Säkringen av värderingarna baserar sig bl.a. på värderingar som använder alternativa källor samt på marknadskurser och annan indata. I säkringsprocessen kan värderingskurserna jämföras med kurser från CSA-motparter och centrala motparter. Dessutom är det möjligt att anlita värderingstjänster från tredje part.

Vid värderingen av OTC-derivat i anslutning till bankrörelsen beaktas kreditrisken för parterna i transaktionen och de finansieringskostnader som överskrider kreditriskpremierna. Kreditrisken justeras med en motpartsrisjustering (s.k. Credit Valuation Adjustment "CVA") samt med en egen kreditriskjustering (s.k. Debt Valuation Adjustment, "DVA"). CVA- och DVA-kreditvärdighetsjusteringarna beräknas enligt motpart. CVA- och DVA-justeringarna beräknas enligt motpart genom att simulera derivatens marknadsvärden och fallissemang i regel med stöd av marknadsinformation. Vid bedömningen av sannolikheten för fallissemang används rating-information om motparter, likvida kreditriskindex samt marknadsdataleverantörers CDS-spreadar. Hur finansieringskostnaderna för OTC-derivaten påverkar värderingen bedöms genom att redigera de diskonteringskurvor som används vid värderingen med hjälp av statistiska differenser i kreditriskpremierna mellan kreditriskinstrument med och utan kapital.

Nivåerna för verkligt värde

Nivå 1: Noterade marknadspris

De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats vid de största börserna, företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument och börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågakvarande instrument bestäms på basis av noteringar från fungerande marknader.

Nivå 2: Värderingsmetoder som baserar sig på Indata som kan observeras

Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalkylparametrar. Med verkligt värde för instrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem. Till den här nivån har klassificerats största delen av OP Företagsbanks OTC-derivat samt företags, staters och finansiella instituts noterade skuldinstrument som inte klassificerats till Nivå 1.

Nivå 3: Värderingsmetoder som baserar sig på Indata som kan inte observeras

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller särskild osäkerhet. Instrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. Dessutom klassificeras till Nivå 3 skuldinstrument för vilka det på marknaden finns endast några eller inga noteringar. I ifrågakvarande balansklass ingår de mest komplicerade OTC-derivaten samt sådana derivat med lång löptid där den marknadsdata som använts för värderingen har extrapolerats, vissa private equity-investeringar, olkvida lån, strukturerade lån inkl. värdepapperiserade lån och strukturerade skuldebrev samt hedge-fonder.

Överföringar mellan olika nivåer av värderingen till verkligt värde

Omklassificeringen mellan olika hierarkier anses ha skett den dag då den transaktion som omklassificeringen medfört skett eller den dag då omständigheterna ändrats. Omklassificeringarna beror främst på i vilken omfattning som marknadsnoteringar finns att tillgå.

Viktiga derivat för OP Gruppens affärsrörelse är ränteswappar, ränteoptioner och strukturerade skuldebrev. Ränteswappar värderas genom att härleda värderingskurvor från priserna på ränteswappar och andra räntederivat som kan observeras på marknaden. Värderingskurvorna används för att förutse framtida kassaflöden och bestämma nuvärdet av kassaflödena också för sådana ränteswappar vilkas pris inte är direkt observerbart på marknaden. Motsvarande förfarande tillämpas vid värderingen av ränteoptioner. I jämförelse med ränteswapparna används också volatiliteter som beskriver priset på ränteoptioner och som kan observeras på marknaden.

Vid värderingen av komplexa derivat eller till exempel aktiestrukturerna hos strukturerade skuldebrev, används en modell där utvecklingen i marknadspriserna simuleras och det realiserade värdet för derivaten beräknas i respektive simulering. Priset på derivatet fås genom att räkna medelvärdet av simuleringarna.

Indata på nivå 2 omfattar bland annat: Noterade priser för liknande poster på aktiva marknader och noterade priser för identiska poster på marknader som inte är aktiva, marknadsräntor, implicita volatiliteter och kreditspreadar.

Indata på nivå 3 är indata som inte kan observeras för den post som värderas. Indata på nivå 3 omfattar bland annat: användning av den historiska volatiliteten vid värderingen av en option, sådana långa räntor för vilka inga motsvarande avtal kan observeras på marknaden.

För fastighetsplaceringar finns inte sådana dagligen noterade priser eller priskällor som på likvida marknader. Värderingsprocessen för fastigheter baserar sig på anlitande av externa värderare (fastighetens värde över 1 miljon euro) eller affärsrörelsens egna värderingsmetoder.

Källor för värdering av direkta fastighetsplaceringar är i regel värderingsinstrument av externa auktoriserade värderare. En extern värderare väljer självständigt den metod som bäst lämpar sig för värderingen av respektive objekt. Allmänt tillämpade värderingsmetoder är saluvärdeometoden, avkastningsvärdeometoden och anskaffningsvärdeometoden. Fastighetsfondernas värden fås av målfonderna vid de tidpunkter som fastställts i respektive målfonds stadgar och enligt den standard som anges i stadgarna. Värderingarna baserar sig i regel på det sammanlagda värdet av målfondernas enskilda fastighetsobjekt plus målfondens nettotillgångar. De enskilda objektens värde baserar sig i regel på värderingsinstrument som upprättats av oberoende externa auktoriserade värderare.

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet (Nivå 3)

Specifikation av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar, mn €	Finansiella tillgångar värderade till			Tillgångar totalt
	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Derivat-Instrument	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	
Ibruktagningen av IFRS 17 och förändringar 2022	51		-8	43
Ingående balans 1.1.2023	810	77	801	1 688
Resultaträkningens nettointäkter	-74	21		-53
Förvärv	151			151
Försäljningar	-51			-51
Amorteringar	-82			-82
Överföringar till nivå 3	28		229	257
Överföringar från nivå 3	-3		-294	-297
Utgående balans 31.12.2023	829	98	727	1 655

Raholtsvelat, milj. €	Finansiella tillgångar värderade till		Skulder totalt
	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet	Derivat-Instrument	
Ingående balans 1.1.2023	1 190	94	1 284
Resultaträkningens nettointäkter		52	50
Andra ändringar		968	968
Utgående balans 31.12.2023		2 210	2 302

Specifikation av nettointäkter enligt resultatpost 31.12.2023

Mn €	Räntenetto	Nettointäkter från placerings-verksamhet	Rapport över	Nettointäkter från tillgångar och skulder som Innehas vid periodens slut
			Förändring i fonden för verkligt värde	
Realiserade nettointäkter	-44	-82		-126
Orealiserade nettointäkter	24			24
Nettointäkter totalt	-21	-82		-103

Förändringar i värderingsfaktorer

Inga väsentliga ändringar har gjorts i värderingsmetoderna under 2023.

Not 19. Åtaganden utanför balansräkningen

Mn €	31.12.2023	31.12.2022
Garantier	841	570
Garantiansvar	2 743	2 668
Kreditlöften	12 525	14 267
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	553	736
Övriga*	1 509	1 420
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	18 171	19 662

* Varav skadeforsäkringsrörelsens åtaganden i kapitalfonder 224 miljoner euro (200).

Not 20. Derivatinstrument

Derivat totalt 31.12.2023

Mn €	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*	
	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder
Räntederivat	47 197	103 240	80 309	230 746	2 451	2 144
Clearas via central motpart	27 933	69 134	46 751	143 817	103	82
Settled-to-market (STM)	14 874	39 783	32 361	87 019	61	46
Collateralised-to-market (CTM)	13 059	29 351	14 390	56 799	42	36
Valutaderivat	59 921	4 869	1 404	66 193	922	1 044
Kreditderivat	42	104	9	154	10	8
Övriga derivat	438	898	39	1 375	94	76
Derivat totalt	107 598	109 111	81 760	298 469	3 477	3 271

Derivat totalt 31.12.2022

Mn €	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*	
	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder
Räntederivat	29 963	105 209	89 412	224 584	2 981	3 096
Clearas via central motpart	22 144	60 716	55 600	138 460	190	191
Settled-to-market (STM)	11 535	35 194	39 212	85 941	126	134
Collateralised-to-market (CTM)	10 609	25 521	16 388	52 519	64	58
Valutaderivat	55 961	5 303	1 086	62 350	958	1 157
Kreditderivat	34	63	13	110	1	34
Övriga derivat	439	889	26	1 355	91	82
Derivat totalt	86 398	111 463	90 538	288 399	4 031	4 368

* I de verkliga värdena ingår upplupna räntor som för andra poster än derivat som innehåller för handel redovisas bland övriga tillgångar eller avsättningar och övriga skulder i balansräkningen. Dessutom har de verkliga värdena för derivat som clearas av centrala motparter kvittats i balansräkningen.

Not 21. Fördelning av placeringar i segmentet Försäkring

Skadeförsäkring	31.12.2023		31.12.2022	
	Verkligt värde* mn €	%	Verkligt värde* mn €	%
Allokeringsfördelning för investeringstillgångar				
Penningmarknaden totalt	433	10	622	15
Penningmarknadsplaceringar och insättningar**	422	10	632	16
Derivatinstrument***	11	0	-10	0
Obligationslån och räntefonder totalt	2 662	61	2 526	62
Stater	304	7	303	7
Investment Grade	1 928	44	1 834	45
Tillväxtmarknader och High Yield	234	5	206	5
Strukturerade placeringar****	196	5	181	4
Aktier totalt	872	20	557	14
Finland	122	3	67	2
Utvecklade marknader	582	13	326	8
Tillväxtmarknader	90	2	88	2
Anläggningstillgångar och onoterade aktier	6	0	6	0
Kapitalplaceringar	71	2	69	2
Alternativa placeringar totalt	29	1	31	1
Hedgefonder	29	1	31	1
Fastighetsinvesteringar totalt	338	8	336	8
Direkta fastigheter	153	4	155	4
Indirekta fastighetsinvesteringar	186	4	181	4
Totalt	4 334	100	4 071	100

* Inkluderar resultatregleringsräntor.

** Inkluderar köpeskillingsfordringar och -skulder samt marknadsvärdet på derivat.

*** Derivatens inverkan på allokeringen av tillgångsslagen (deltamotvärde).

**** Inkluderar lån med säkerhet i fastighet samt lånefonder och olikvida lån.

Livförsäkring	31.12.2023		31.12.2022	
	Verkligt värde* mn €	%	Verkligt värde* mn €	%
Allokeringsfördelning för investeringstillgångar				
Penningmarknaden totalt	367	11	614	19
Penningmarknadsplaceringar och insättningar**	361	11	601	19
Derivat***	6	0	13	0
Obligationslån och räntefonder totalt	2 070	65	1 976	61
Stater	225	7	182	6
Investment Grade	1 519	47	1 469	45
Tillväxtmarknader och High Yield	156	5	161	5
Strukturerade placeringar****	170	5	163	5
Aktier totalt	546	17	419	13
Finland	82	3	44	1
Utvecklade marknader	343	11	240	7
Tillväxtmarknaderna	53	2	65	2
Anläggningstillgångar och onoterade aktier	3	0	3	0
Kapitalinvesteringar	65	2	67	2
Alternativa placeringar totalt	36	1	38	1
Hedgefonder	36	1	38	1
Fastighetsinvesteringar totalt	180	6	189	6
Direkta fastigheter	13	0	24	1
Indirekta fastighetsplaceringar	168	5	165	5
Totalt	3 201	100	3 235	100

* Inkluderar resultatregleringsräntor.

** Inkluderar köpeskillingsfordringar och -skulder samt marknadsvärdet på derivat.

*** Derivatens inverkan på allokeringen av tillgångsslagen (deltamotvärde).

**** Inkluderar lån med säkerhet i fastighet samt lånefonder och olikvida lån.

Not 22. Närståendetransaktioner

OP Gruppens närstående består av de företag som konsolideras i OP Gruppens bokslut, intresseföretagen, nyckelpersoner i ledande ställning och deras nära familjemedlemmar samt övriga närstående företag. Till nyckelpersonerna i ledande ställning i OP Gruppen räknas OP Gruppens chefsdirektör, OP Andelslags direktionsledamöter och direktörer som rapporterar direkt till chefsdirektören, OP Andelslags styrelseordförande, styrelseledamöter i styrelsen samt ledamöterna och i förvaltningsrådet. Till närstående till en nyckelperson i ledande ställning räknas också bolag, i vilka en nyckelperson i ledande ställning eller en nära familjemedlem till sådan har bestämmande inflytande. Övriga närstående företag är OP Gruppens personalfond och OP-Eläkesätiö.

På lån beviljade till närstående tillämpas bankens normala kreditvillkor. Lånen är bundna till de referensräntor som tillämpas allmänt.

Inga väsentliga förändringar har skett i närståendetransaktionerna efter 31.12.2022.

Finansiell information

Publiceringstidpunkter för rapporterna 2023:

OP Gruppens verksamhetsberättelse och bokslut 2023	Vecka 11
OP Gruppens bolagsstyrningsrapport 2023	Vecka 11
OP Gruppens årsrapport 2023 (inkl. samhällsansvarsrapporten)	Vecka 11
OP Gruppens risk- och kapitaltäckningsrapport 2023	Vecka 11
OP-sammanslutningens Pelare III -tabeller	Vecka 11
Ersättningsrapport för OP Gruppens organ 2023	Vecka 11
Ersättningspolicy för OP Gruppens organ	Vecka 11

Utgivningsdagar för delårsrapporterna och halvårsrapporten 2024:

Delårsrapport 1.1–31.3.2024	8.5.2024
Halvårsrapport 1.1–30.6.2024	24.7.2024
Delårsrapport 1.1–30.9.2024	31.10.2024
OP-sammanslutningens Pelare III-tabeller 31.3.2024	Vecka 19
OP-sammanslutningens Pelare III-tabeller 30.6.2024	Vecka 32
OP-sammanslutningens Pelare III-tabeller 30.9.2024	Vecka 45

Helsingfors 7.2.2024

OP Andelslag Styrelsen

Närmare upplysningar:

Chefsdirektör Timo Ritakallio, tfn 010 252 4500
Ekonomi- och finansdirektör Mikko Timonen, tfn 010 252 1325
Chef för företagskommunikation Lotta Ala-Kulju, tfn 010 252 8719

www.op.fi